

Institutul pentru Studierea Problemelor
Minorităților Naționale
Cluj-Napoca

Raport de activitate

2017

Cuprins

Cap. I. Despre noi	5
Cap II. Compartimentul de studii, analiză și cercetare	9
Proiectele compartimentului de studii, analiză și cercetare și proiecte individuale	9
Cap III. Centrul de documentare	35
1. Proiecte inițiate de către CD	35
2. Fondul de documente al CD	39
3. Biblioteca	40
4. Promovarea CD	40
5. Editura	41
Editare cărți	41
Editare Working Paper	44
Cap IV. Proiecte internaționale	45
Cap V. Participare la evenimente organizate de către alte instituții	59
1. Participări la conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, universități de vară etc. organizate în țară	59
2. Participări la conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, universități de vară etc. organizate în străinătate	69
Cap VI. Prezențe în mass-media	81
Cap VII. Publicații în afara editurii	85
Cap VIII. Raport financiar	97

Cap. I. Despre noi

Cine suntem?

Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN) este o instituție publică cu personalitate juridică în subordinea Guvernului și în coordonarea Departamentului pentru Relații Interetnice ce funcționează la Cluj-Napoca. În exercitarea atribuțiilor sale, ISPMN colaborează cu celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și locale.

Institutul s-a înființat prin Ordonanța Guvernului 121/2000, aprobată prin Legea 396/2001 și funcționează conform prevederilor Hotărârii Guvernului 893/2007.

Misiune: ISPMN contribuie la studierea și cercetarea inter- și pluridisciplinară a păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, aspectelor sociologice, istorice, culturale, lingvistice, religioase sau de altă natură ale minorităților naționale și ale altor comunități etnice din România.

Viziune: Ne dorim ca ISPMN să devină cel mai puternic institut de cercetare în domeniul minorităților naționale, să fie un partener important pentru instituții și organizații naționale și internaționale în domeniul studierii problematicei minorităților naționale.

Ce facem?

- realizăm studii, analize și cercetări inter- și pluridisciplinare, fundamentale, respectiv aplicate, privind diferitele aspecte ale păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, culturale, lingvistice și religioase în rândul minorităților naționale și a altor comunități etnice constituite în urmă unor procese migraționale recente;
- desfășurăm proiecte în parteneriat cu instituții și organisme internaționale;
- elaborăm rapoarte de informare, precum și alte materiale cu caracter științific;
- publicăm și distribuim în țară și în străinătate cărți, rapoarte de cercetare, studii de atelier;
- participăm la acțiuni cu caracter științific și cultural, la reuniuni, precum și la alte acțiuni având ca scop protejarea drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale;
- inițiem și organizăm seminarii, colocvii, dezbateri, simpozioane, mese rotunde și alte acțiuni pe tema păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, culturale, lingvistice și religioase în rândul minorităților naționale;
- organizăm vizite de documentare și schimburi de experiență cu persoane din țară și din străinătate în scopul cunoașterii experienței altor sisteme de protecție a drepturilor cetățenești aparținând minorităților naționale.

Care sunt domeniile noastre de cercetare?

- procese demografice în cadrul minorităților naționale din România;
- minorități tradiționale în contextul transformărilor sociale contemporane;
- violența statală împotriva minorităților;
- istoria postbelică și post 1989 a minorităților naționale din România;
- participarea politică a minorităților naționale din România;

- modele legislative de protecție a minorităților din Europa Centrală și de Sud-Est;
- evaluarea politicilor de integrare a romilor în perspectivă comparativă;
- politici lingvistice și procese sociolingvistice;
- forme de exprimare identitară și procese identitare la minoritățile naționale din România.

Institutul stimulează apariția de noi direcții în cercetare susținând parteneriatul cu universități și instituții de cercetare prestigioase din țară și străinătate, încurajând stagiile postdoctorale de cercetare, bursele de cercetare și promovând conectarea la preocupările cercetării științifice internaționale privind problematica minorităților naționale.

În demersul de stimulare a apariției noilor direcții de cercetare, suntem preocupați de principiul utilității sociale, astfel încât reevaluăm sistematic prioritățile naționale, nevoile exprimate de către organizațiile minorităților naționale și instituțiile care activează în acest domeniu.

Cum suntem organizați?

Conducerea

Institutul este condus de un președinte și un vicepreședinte.

Președintele conduce activitatea Institutului și îl reprezintă în raport cu Guvernul, cu ministerele și alte autorități ale administrației publice, cu organizații, precum și în raporturile cu persoane fizice și juridice, din țară și din străinătate.

Vicepreședintele este înlocuitorul de drept al președintelui și exercită atribuții delegate de către acesta.

Președintele Institutului îndeplinește, conform legii, funcția de ordonator terțiar de credite.

Consiliul Științific

Consiliul Științific acordă asistență președintelui în exercitarea atribuțiilor sale. Este format dintr-un număr de cinci cercetători, angajați ai Institutului. Acesta este coordonat de către un secretar științific, membru al consiliului, numit de către președinte.

Consiliul Științific contribuie la orientarea politicii de dezvoltare strategică a Institutului. Această structură funcționează ca juriu pentru proiectele interne de cercetare. Rolul său este unul consultativ.

Compartimentul de studii, analiză, cercetare

Angajații *Compartimentului de studii, analiză și cercetare* sunt responsabili pentru:

- elaborarea studiilor, cercetărilor, recenziilor în domeniul cercetării minorităților naționale;
- coordonarea cercetărilor pe domenii specifice;
- elaborarea proiectelor de cercetare și depunerea propunerilor de finanțare la diverși finanțatori, cu avizul președintelui;
- păstrarea și dezvoltarea legăturilor cu diferite organizații ale minorităților naționale, promovarea schimbului de experiență cu alte instituții de cercetare;
- redactarea buletinelor informative și a rapoartelor de cercetare;
- participarea la conferințe și manifestări culturale științifice;
- reprezentarea și promovarea intereselor și imaginii Institutului.

Centrul de documentare

Centrul de documentare al ISPMN este menit să promoveze și să consolideze cercetarea minorităților naționale din România.

Ce oferă Centrul de documentare?

Acces la literatură de specialitate și date primare.

Editura ISPMN, acreditată de către CNCS, având categoria B, publică rezultatele cercetărilor derulate în cadrul institutului, precum și lucrările unor cercetători externi.

Volumele și *Studiile de atelier* apărute în limbile română, maghiară și engleză sunt parțial accesibile publicului larg pe pagina web a ISPMN.

Biblioteca ISPMN oferă acces la literatura curentă de specialitate, cărți și reviste de științe sociale, care tratează diferitele aspecte ale etnicității. Catalogul bibliotecii poate fi consultat pe pagina web a ISPMN. Biblioteca este deschisă și publicului larg, utilizatorii având la dispoziție o sală de lectură, precum și acces la colecția online JSTOR.

Bazele de date și statistice Centrului de documentare sunt concepute pentru a fi accesibile online prin intermediul unor proiecte, precum: *Monitorizarea presei privind minoritățile naționale*, *Colecții tematice de texte*, *Banca de date ISPMN*, *Cadastrul online și Hărțile etnice*.

Filmoteca, Colecția multimedia conține peste 120 de filme documentare care pot fi vizionate de către utilizatorii centrului.

Lista filmelor poate fi consultată pe pagina web a ISPMN. Lunar, sub egida centrului se desfășoară *Seminariile de film pe problematica minorităților naționale*.

Buletinele informative editate de către ISPMN, *Noutăți în cercetarea minorităților naționale și ISPMN Newsletter*, servesc la creșterea vizibilității lucrărilor științifice din domeniul cercetării minorităților naționale și la intensificarea fluxului de informații între instituțiile interesate, respectiv autorii lucrărilor. Buletinele informative cu apariție lunară pot fi primite la cerere sau accesate pe pagina web a ISPMN.

Formare profesională - programe de practică profesională, voluntariat

Prin intermediul unor programe de practică desfășurate în colaborare cu instituții de învățământ superior, studenții pot beneficia de asistența cercetătorilor din cadrul centrului, în vederea formării lor profesionale. În același timp, studenții, masteranzii pot alege să-și continue activitatea sub forma unor stagii de voluntariat. La cerere, studenții pot beneficia de consultanță oferită de către cercetătorii ISPMN în pregătirea și derularea propriilor cercetări.

Serviciul economic, contencios și administrativ

O echipă de specialiști bine pregătită asigură organizarea și funcționarea întregii activități instituționale.

Membri

Președinte

Horváth István

Vicepreședinte

Hetea Estera Roxana

Consiliul Științific

Kozák Gyula, secretar științific

Fosztó László, membru

Hossu Iulia-Elena, membru

Gidó Attila, membru

Bokor Zsuzsa, membru

Compartimentul de studii, analiză și cercetare

Remus Gabriel Anghel, cercetător

Cupcea Adriana, cercetător

Fosztó László, cercetător

Gidó Attila, cercetător, șef compartiment

Jakab Albert Zsolt, cercetător

Kiss Tamás, cercetător

Könczei Csongor, cercetător

Kozák Gyula, cercetător

Lăcătuș Crăciun Ioan, cercetător

Peti Lehel, cercetător

Székely István Gergő, cercetător

Toma Stefánia, cercetător

Toro Tibor, cercetător

Veress Ilka, cercetător

Centrul de documentare

Hossu Iulia-Elena, cercetător, șef compartiment

Kiss Ágnes, cercetător

Plainer Zsuzsa, cercetător

Virginás Péter, cercetător documentarist

Anca Filipovici, cercetător

Serviciul economic, contencios și administrativ

Kállay Petru, șef-serviciu/economist

Robert Bandi, expert achiziții

Bogdan Andrea, consilier juridic

Mohácsék Magdolna, consilier juridic

Sebesi Claudia Carolina, expert PR și secretariat

Soós Ibolya, economist

Vladar Rozalia, economist

Cap II. Compartimentul de studii, analiză și cercetare

Proiectele compartimentului de studii, analiză și cercetare și proiecte individuale

Titlul proiectului: *Cronologia minorităților naționale din România, 2010-2015*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Gidó Attila

Tema proiectului: În 2010, Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale a lansat proiectul cu titlul *Schimbare de regim în domeniul politicilor față de minorități. Cronologia minorităților naționale din România, 1989-2009*. Bazându-se pe succesul proiectului, ISPMN va lansa etapa a doua a cercetării, sub titlul: *Cronologia minorităților naționale din România, 2010-2015*. Scopul rămâne același în continuare: realizarea de cronologii ale istoriei minorităților naționale din România. Speranța noastră este că aceste cronologii vor constitui instrumente utile pentru cercetători și pentru publicul larg în a obține informații detaliate despre minoritățile naționale din România. Prin rezultatele acestui proiect, Institutul și Guvernul român vor avea șansa de a obține informații precise despre istoricul minorităților, având o privire de ansamblu asupra evenimentelor de pe parcursul celor 5 ani (2010-2015). Totodată, prin metoda de lucru interactivă prin care încurajăm procesul de implicare a reprezentanților minorităților naționale în activitatea științifică a Institutului, sperăm să contribuim la adâncirea relațiilor interetnice și la dezvoltarea unor relații solide de lucru cu reprezentanți din rândul minorităților naționale, interesați de științele sociale.

În proiectul de cercetare sunt incluse toate minoritățile naționale cu reprezentare parlamentară, cu excepția maghiarilor.

Rezultatele preconizate pentru 2017: 16-17 cronologii (fiecare având maxim 25 de pagini, adică cca. 60000 de caractere) însoțite de materiale documentare.

Rezultatele proiectului: În 2017 s-au realizat următoarele 7 cronologii: evrei, germani, turci, tătari, slovaci, sârbi și italieni.

- **Cronologia minorității italiene, 2010-2015**
- **Cronologia minorității sârbe, 2010-2015**
- **Cronologia minorității slovace, 2010-2015**
- **Cronologia minorității tătare, 2010-2015**
- **Cronologia minorității turce, 2010-2015**
- **Cronologia minorității germane, 2010-2015**
- **Cronologia minorității evreiești, 2010-2015**

Titlul proiectului: *Gen și etnicitate în Transilvania după Primul Război Mondial*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Bokor Zsuzsa

Tema proiectului: Cercetarea explorează modul în care dimensiunile de gen și etnicitate se leagă între ele și influențează viața cotidiană din Transilvania după Primul Război Mondial. Pe scurt, modul în care se formează identitățile de gen într-un nou context istoric. Principalele teme de cercetare sunt: influența puterii politice asupra genului în această perioadă de tranziție, discursul sănătății corpului, istoria pieței forței de muncă și integrarea femeilor pe aceasta, concepția familiei minoritare.

Rezultatele proiectului:

- **Minority Femininity at Intersections: Hungarian Women's Movements in Interwar Transylvania. [Feminitate minoritară la intersecții: acțiunile femeilor maghiare în perioada interbelică]**

În 2017 s-a continuat documentarea și cercetarea surselor arhivistice. Cercetarea a fost efectuată atât la BCU Cluj, cât și la Arhivele Naționale și Arhivele Bisericii Reformate, Arhivele Surorilor Misionare. Subiectul a fost analizat într-un articol, intitulat *Minority Femininity at Intersections: Hungarian Women's Movements in Interwar Transylvania [Feminitate minoritară la intersecții: acțiunile femeilor maghiare în perioada interbelică]*. Articolul urmează să fie editat într-un volum colectiv, coordonat de Jan Fellerer, Robert Pyrah și Marius Turda: *Identities In-Between: Sub-Cultures in East-Central Europe, 1900-present [Identități intermediare. Subculturi în Europa Centrală și de Est, din 1900 până în prezent]* la Editura Modern Humanities Research Association, Cambridge.

Titlul proiectului: *Eugenie, minoritate și discurs medical in Transilvania interbelică*

Anul: 2017

Coordonator proiect: Bokor Zsuzsa

Tema proiectului: Proiectul constă în cercetarea istorico-socială a perioadei interbelice transilvane. În cercetările anterioare coordonatorul proiectului a analizat modul în care dezbaterile asupra corpului sănătos au devenit parte a unui discurs politic național mai larg, ilustrând munca și efortul acelor medici români care și-au ocupat noile funcții în școlile de medicină și în diferitele instituții medicale clujene după Primul Război Mondial. A analizat măsurile adoptate care au fost, mai întâi de toate, instrumente de putere prin care noua societate medicală încerca să se legitimeze. Cercetarea actuală se axează în special pe campaniile sanitare din Transilvania rurală și urbană, organizate de medicii maghiari din regiune și a modului în care corpul biologic al națiunii - adică al comunității etnice, care s-a găsit într-o situație minoritară după 1919 - se construiește în acest discurs medical.

Rezultatele proiectului:

- **Női páciensek: a kolozsvári Női Kórház története a két világháború között [Pacientele. Istoria Spitalului de femei din Cluj în perioada interbelică]**
Descriere: A apărut articolul lui Zsuzsa Bokor (cercetător ISPMN) intitulat *Női páciensek: a kolozsvári Női Kórház története a két világháború között [Pacientele. Istoria Spitalului de femei din Cluj în perioada interbelică]*. Studiul a apărut în revista de istorie socială *Korall* (2017/66). Articolul – prin analiza microstructurală a unui institut medical și prin prezentarea unei serii de intervenții medicale – arată modul în care corpul biologic monitorizat medical a devenit subiectul unui discurs demografic și unul dintre temele principale ale construcției identitare din perioada interbelică.
- **Tineretul și sănătatea în discursurile naționale din Transilvania interbelică**
Descriere: În 2017, cercetătoarea a continuat documentarea și cercetarea la Biblioteca Universitară din Cluj, la Arhivele Naționale și la Arhiva de colecții EME (Societatea Muzeului Ardelean). Unele aspecte ale cercetării au fost diseminate în cadrul Conferinței ENIUGH [Cel de-al cincilea Congres European de Istoria Lumii și a Istoriei Globale] (Budapesta, 31 august-3 septembrie 2017) unde a participat cu o prezentare legată de organizațiile medicilor maghiari din perioada interbelică. Lucrarea intitulată *Tineretul și sănătatea în discursurile naționale din Transilvania interbelică* a fost prezentată în panelul

Eugenics in the making: Examples from the history of eugenics in East and Central Europe [Schimbarea ideii eugenice. Exemple din istoria eugeniei în Europa Centrală și de Est].

Titlul proiectului: *Dimensiunea etnică a educației moderne în România. Evreii între integrare și marginalizare prin școală*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Anca Filipovici

Tema proiectului: Proiectul urmărește evoluția politicilor educaționale în România anilor 1918-1944 și locul atribuit populației școlare evreiești în cadrul acestora. Se au în vedere reglementările implementate de autoritățile române mai ales la nivelul instrucției secundare și superioare, dar și modul în care evreii se raportează la finalitățile educației moderne și la transformările sociale implicate de acestea.

În cursul anului 2016, s-au efectuat documentări bibliografice la bibliotecile universitare din Cluj și București, precum și la arhiva CSIER, în urma cărora s-a redactat și publicat în *Revista INSHR Holocaust. Studii și cercetări*, studiul cu titlul *Mechanisms of Anti-Semitism in 20th-Century Bukovina. Case Study: Sociologist Traian Brăileanu (1882-1947) [Resorturi ale antisemitismului în Bucovina secolului 20. Studiu de caz: sociologul Traian Brăileanu]*.

Cercetările au continuat în 2017 prin studierea populației școlare evreiești în sistemul de învățământ secundar din România interbelică. Cercetarea va viza, de asemenea, analiza fenomenului antisemit propagat în licee și impactul acestui fenomen în viața cotidiană a elevilor de liceu.

Rezultatele proiectului:

- În 2017, s-a continuat documentarea bibliografică la biblioteca universitară din Cluj, completată de un stagiul la Arhivele Naționale unde au fost accesate fondurile Ministerului Instrucțiunii Publice - Direcția învățământ secundar și superior, Direcția generală de poliție, Inspectoratul general al jandarmeriei. Anumite aspecte ale cercetării au fost diseminate în cadrul *17th World Congress of Jewish Studies [Al 17-lea Congres Mondial de Studii Iudaice] (Ierusalim, 5-10 august)*, unde cercetătoarea a participat cu o prezentare legată de situația elevilor evrei în liceele din România interbelică. Mediul universitar bucovinean interbelic a fost analizat din perspectiva politizării instituționale și a manifestărilor ultranaționaliste într-un articol intitulat *Propagandă politică și mentorat la Universitatea din Cernăuți în perioada interbelică*, publicat în *Historia Universitatis Iassensis*, VII/2016, p. 29.

Titlul proiectului: *Holocaustul din Transilvania de Nord. Ghettoizare și viața în ghetouri în 1944*

Anul: 2014-2017

Coordonator proiect: Gidó Attila

Tema proiectului: Demersul este continuarea proiectului cu titlul *Holocaustul din Transilvania de Nord. Ghettoizare și viața în ghetouri în 1944* inițiat în 2014. În anii precedenți au apărut mai multe sinteze și enciclopedii despre Holocaust, respectiv, despre ghetourile din teritoriile aflate sub ocupație germană în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Aceste lucrări includ informații referitoare și la Holocaustul din Transilvania de Nord. Informațiile, însă, sunt lacunare și de multe ori incomplete. Cercetarea de față, prin consultarea de noi surse documentare, dorește să depășească cunoștințele actuale despre acest teritoriu și să ofere o analiză amplă asupra perioadei 1940-1944 și asupra contextului istoric, a circumstanțelor înființării ghetourilor, respectiv asupra funcționării acestor tabere de concentrare temporare. Un alt aspect important al istoriei evreilor în timpul

Holocaustului este întoarcerea acasă a supraviețuitorilor. Până la momentul actual nu se știa numărul exact al deportaților care au supraviețuit Holocaustului din Transilvania de Nord. În 2013 Attila Gidó, coordonatorul proiectului, a efectuat cercetări legate de ghetourile din Transilvania de Nord în Ierusalim, Israel. Acest stagiul de cercetare (1 lună) și rezultatele stagiului sunt punctul de pornire al proiectului de față. În 2014 s-a efectuat un stagiul de documentare la Arhivele ITS din Bad Arolsen, Germania. Datele celor aproape 20000 de supraviețuitori colectate aici au fost introduse în 2015 într-o bază de date în format excel. Lista conține numele și datele personale (numele mamei, locul și data nașterii, locul ghettoizării) a 19950 de supraviețuitori.

Rezultatele proiectului:

- **Rezultate în 2017:** Finalizarea și corectarea bazei de date; în curs de pregătire un studiu despre contextul istoric al eliberării și reîntoarcerii acasă a supraviețuitorilor; cercetări în Arhivele Naționale Române, Serviciul Județean Cluj.

Titlul proiectului: *Problema minorităților naționale în perioada 1945–1989 reflectată în documentele Securității*

Anul: 2014-2017

Coordonatori proiect: Gidó Attila, Lőrincz József, Kiss Ágnes

Cercetători externi participanți în proiect: Dávid Gyula, Novák Csaba Zoltán

Tema proiectului: Prin acest proiect, direcția de cercetare „Cercetarea istoriei minorităților naționale” este extinsă către documentarea problemelor minorităților naționale în perioada 1945–1989, așa cum au fost ele reflectate în documentele Securității. Ca și în anii anteriori, în anul 2017 se urmărește: a. identificarea unor teme de cercetare și posibilități de colaborare cu alți cercetători, cu alte instituții din țară și străinătate, respectiv procurarea materialelor noi din Arhiva CNSAS; b. procurarea și prelucrarea unor materiale noi din Arhiva CNSAS, necesare pentru temele, problemele de cercetare actuale.

Obiectivele pe care ni le propunem în acest an sunt următoarele:

1. O bază de date (un registru) care prezintă dosarul de Securitate al episcopului romano-catolic Márton Áron.

Proiectul a fost demarat în 2015. Întocmirea registrului dosarului de Securitate dedicat episcopului Márton Áron se leagă de cel puțin două teme de cercetare mai largi, multianuale, ale ISPMN, care abordează istoria bisericilor minoritare în perioada comunistă, respectiv problema minorităților naționale reflectată în documentele Securității.

Márton Áron a fost una dintre personalitățile marcante ale Bisericii Romano-Catolice, respectiv ale minorității maghiare din România în perioada 1945-1980. În ciuda faptului că din cauza condițiilor din acea vreme nu a fost prezent în viața publică „oficială”, influența sa asupra enoriașilor, precum și a multor intelectuali (chiar și dintre cei acceptați de regim) a fost însemnată. Cunoașterea aprofundată a vieții și activității lui este indispensabilă cercetării istoriei cultului respectiv, precum și a minorității maghiare din România. Orice investigație aprofundată a vieții episcopului, respectiv a istoriei catolicismului din România trebuie să ia în considerare trei serii de documente: a. dosarul de Securitate; b. documentele păstrate la Departamentul Cultelor din București; c. fondul personal păstrat în arhivele Episcopiei Romano-Catolice din Alba Iulia.

Fondul din arhivele CNSAS este impresionant: 236 de dosare, fiecare conținând aproximativ 400-600 de pagini. Este cel mai mare dosar de Securitate cunoscut până în prezent. Datorită volumului său, el nu poate fi consultat decât la București, la sediul CNSAS, situație care face investigația profesionistă a dosarului practic imposibilă, mai ales pentru cercetătorii din alte zone ale țării. Proiectul ISPMN și-a propus să remedieze această situație prin achiziționarea unei baze de date,

care, de fapt, este un registru detaliat al dosarului, care permite căutarea cu ajutorul unor cuvinte cheie, respectiv cercetarea în funcție de perioade, evenimente, nume etc. a istoriei recente și contemporane a vieții religioase a minorităților din România, a rolului social al bisericii catolice, precum și al instituțiilor represive din perioada comunistă. Baza de date este redactată în limba română și va fi postată pe internet, făcând-o astfel accesibilă cercetătorilor din întreaga țară. Achiziția registrului de către ISPMN se va face treptat, pe o perioadă mai lungă.

2. Prelucrarea dosarului de Securitate al lui Domokos Géza.

Analiza celor 33 de volume, prin implicarea unor cercetători din ISPMN (Bokor Zsuzsa, Kiss Ágnes), respectiv din afara institutului (Dávid Gyula, Novák Csaba Zoltán). De asemenea, se va anunța o bursă de cercetare.

3. Prelucrarea cazului revistei Limes.

Arhiva CNSAS a revistei Limes va fi achiziționată și prelucrată de Kiss Ágnes, cercetător ISPMN.

4. Prelucrarea dosarului de Securitate al lui Tamási Áron.

Achiziționarea dosarului se va face de către ISPMN, prelucrarea va fi efectuată de Dávid Gyula. Rezultatele se vor materializa într-un studiu ce va fi publicat ca Studiu de Atelier sau într-o revistă de specialitate, în cursul anului 2017.

5. Prelucrarea Dos. Penal P. 00738. "David Iuliu și alții". Vol. 1-3, aflat în arhivele CNSAS, referitor la condamnarea unor studenți maghiari după revoluția din 1956. Prelucrarea va fi efectuată de Dávid Gyula. Rezultatele se vor materializa într-un studiu ce va fi publicat ca Studiu de Atelier sau într-o revistă de specialitate, în cursul anului 2017.

6. Organizarea la Cluj a unei conferințe având ca temă „Motivațiile colaborării cu Securitatea”, ediția a II-a, cu participare internă și internațională.

Rezultatele proiectului:

- **Baze de date:**
 - **Registrul adnotat al dosarului de Securitate al episcopului Márton Áron. Partea a III-a**
 - **Formatul bazei de date:** excel
 - **Colectarea datelor:** 21/03/2017
 - **Registrul adnotat al dosarului de Securitate al episcopului Márton Áron. Partea a IV-a**
 - **Formatul bazei de date:** excel
 - **Colectarea datelor:** 14/11/2017
 - **Dosare de securitate - cazul Limes**
 - **Formatul bazei de date:** excel
 - **Colectarea datelor:** 01/06/2017 - 31/12/2017
- **Obiectivele îndeplinite în acest an au fost următoarele:** 1. O bază de date (un registru) care prezintă dosarul de Securitate al episcopului romano-catolic Márton Áron. 2. Prelucrarea dosarului de Securitate al lui Domokos Géza. Analiza celor 33 de volume, prin implicarea unor cercetători din ISPMN (Bokor Zsuzsa, Kiss Ágnes), respectiv din afara institutului (Dávid Gyula, Novák Csaba Zoltán). De asemenea, a fost anunțată o bursă de cercetare. 3. Prelucrarea cazului revistei Limes. Arhiva CNSAS a revistei Limes a fost achiziționată și prelucrată de Kiss Ágnes, cercetător ISPMN.
- **Organizare eveniment ISPMN:**
 - **Artele vizuale și minoritățile naționale în Arhivele CNSAS**
 - **Data:** 20/10/2017
 - **Locul:** Cluj-Napoca
 - **Responsabili ISPMN:** Kiss Ágnes, Gidó Attila

- **Număr participanți:** 25
- **Coorganizatori:** Fundația Jakabffy Elemér Alapítvány
- **Descriere:** Seminarul a fost organizat în parteneriat cu Fundația Jakabffy Elemér Alapítvány.
Punctul de pornire al discuției a fost studiul: Mădălina Brașoveanu: *Gânduri pentru o expoziție documentară: urme ale rețelei artistice Oradea - Târgu Mureș - Sfântu Gheorghe în Arhiva fostei Securități*. Caietele CNSAS, 2014/2, 85–166.
Traducerea în limba maghiară a acestui studiu a apărut în *Magyar Kisebbség 2017/1-2*, revista Fundației Jakabffy Elemér Alapítvány.
La eveniment a participat: Mădălina Brașoveanu, autoarea studiului.
Referenți invitați: prof. dr. Ruxandra Demetrescu (Universitatea de Arte București), conf. dr. Cristian Nae (Universitatea de Arte, Iași) și conf. dr. Könczei Csilla (UBB, Institutul de Antropologie și Etnografie).
Moderator: Kiss Ágnes, cercetător ISPMN.

Titlul proiectului: *Monografia minorității slovace din România*

Anul: 2016-2017

Coordonatori proiect: Peti Lehel, Jakab Albert Zsolt

Tema proiectului: Obiectivul proiectului este elaborarea unei descrieri monografice a situației minorității slovace din România. Aceasta va cuprinde studii tematice: dinamica demografică, mobilizarea electorală, cronologia minorităților, organizațiile minorităților naționale. Se va avea în vedere și elaborarea unor studii tematice precum: locuri și ritualuri ale memoriei, forme de păstrare a “tradițiilor populare”, sistemul educațional pentru minorități etc.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Forme active de păstrare a tradițiilor populare**
Adriana Iozefina Furic

Titlul proiectului: *Monografia minorității italiene din România*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Bokor Zsuzsa

Tema proiectului:

Scopurile cercetării:

- întărirea unor parteneriate cu actori semnificativi academici – atât din România cât și din străinătate - implicați în mod sistematic fie în acțiunile specifice de politici identitare, fie în reflectarea mediatică sau academică asupra situației italienilor din România;
- urmărirea sistematică a producției științifice legate de această minoritate;
- dezvoltarea resurselor bibliografice și arhivistice legate de minoritatea cercetată;
- urmărirea sistematică a producției media în tema minorității italiene;
- elaborarea unui proiect de cercetare care cuprinde atât temele cele mai frecvent studiate legate de minoritatea italiană, cum ar fi migrația lor spre România (cercetări istorice) cât și cercetări etnografice și sociolingvistice care analizează diferite aspecte ale vieții actuale ale comunităților italienești din România.

Rezultatele proiectului:

- **volum: Bokor Zsuzsa (coord.): În căutarea țărâmului promis. Italienii din România**
În decembrie 2017, la Editura ISPMN a apărut volumul: Bokor Zsuzsa (coord.): *În căutarea țărâmului promis. Italienii din România*. Volumul s-a născut în cadrul unui proiect ISPMN intitulat *Monografia minorităților din România*. În ceea ce privește minoritatea italiană, autorii au parcurs etapele bine-cunoscute ale istoriei și ale prezentului acestei comunități. Așadar, volumul de față pornește cu un capitol bine conturat despre istoria italienilor din România, din secolul al XIX-lea până în perioada comunistă. Capitolul se încheie cu o prezentare detaliată a situației demografice a italienilor. Următorul capitol se referă la prezentul acestei comunități, din perspectiva etnologilor și antropologilor care au efectuat muncă de teren la italienii din Oltenia, Banat și Dobrogea. Analiza limbii friulane conferă o altă perspectivă asupra italienilor. Dialectul friulan, fiind unul dintre dialectele cel mai des vorbite de comunitățile italiene sosite în România, și fiind pe cale de dispariție, prinde viață în această descriere. Ultimul capitol tematic ne arată nu numai prezentul italienilor – prin datele ultimului recensământ, și prin prezentarea diasporei nou-venite a italienilor –, ci și viitorul acestei comunități.

Titlul proiectului: *Monografia minorității turce din Dobrogea (România)*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Adriana Cupcea

Cercetător ISPMN participant în proiect: Kozák Gyula

Cercetători externi participanți în proiect: Mustafa Ali Mehmet, Miktat Gârlan, Neriman Hasan, Sinziana Preda, Melinda Dincă, Laurențiu Tănase

Tema proiectului: Obiectivul proiectului îl constituie realizarea unei descrieri monografice a minorității turce, în perioada cuprinsă între 1878 și până în prezent. Structura monografiei se pliază pe această interval cronologic, cercetarea urmărind câteva aspecte principale pentru toate cele trei perioade majore: interbelic, comunism, postcomunism.

Principalele componente constau în: 1) elaborarea unor sinteze interimare tematice în forma unor Studii de Atelier; 2) întărirea unor parteneriate existente, crearea de noi parteneriate cu actori semnificativi academici implicați în mod sistematic, fie în acțiunile specifice de politici identitare, fie în reflectarea mediatică sau academică asupra situației minorității tătare; 3) dezvoltarea rețelei de specialiști și evidența sistematică a potențialilor colaboratori, urmărirea sistematică a producției lor științifice; 4) dezvoltarea resurselor bibliografice și arhivistice pe acest segment de cercetare; 5) urmărirea sistematică a producției media în această arie tematică, dezvoltarea de parteneriate active pe acest segment. Găsirea unor modalități de arhivare, eventual de stocare digitală accesibilă pentru un public mai larg, a acestor materiale.

Structura:

1. De la 1878

Originile turcilor din Dobrogea

Statut religios, economic, social în Imperiul Otoman

Situația demografică la 1878

2. Perioada interbelică

Evoluția demografică în perioada interbelică

Fenomenul migrației înspre Turcia

Situația socială și economică în cadrul statului român

Turcii - comunitate religioasă în cadrul noului stat creștin

Organizații politice, culturale și religioase

Presa

Educația religioasă și în limba maternă

Relațiile comunității cu Turcia

3. Perioada comunistă

Recensămintele perioadei comuniste

Efectele proceselor comuniste (industrializare, colectivizare, secularizare) asupra comunității tătare

Evoluție organizatorică

Represiunea comunistă

Educația religioasă și în limba maternă

Păstrarea etnicității și religiei islamice sub regimul comunist

4. Perioada post-comunistă

Istoria și cronologia post 1990 a minorității turce

Reprezentare și mobilizare politică post 1990

Sistemul instituțional al comunității turce

a. Sistemul de învățământ în limba maternă

b. Asociații și fundații

c. Rețea ecleziastică

Forme de sprijin din partea statului de afiliere etnică:

Relațiile cu Turcia

a. actori formali și informali în Dobrogea

b. educația în limba turcă

c. practicarea religiei islamice în comunitate

d. educația religioasă

e. domeniul economic

Memorie și politici ale memoriei

Forme active de păstrare a ”tradițiilor populare”.

Situația utilizării limbii materne (vitalitate etnolingvistică)

Inventar al problemelor cu care se confruntă minoritatea respectivă și reprezentări ale viitorului.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:

- **Sistemul instituțional al comunității turce, în perioada post-1990**

Descriere: Studiul analizează evoluția sistemului instituțional al comunității turce, post 1990.

- **Introducere Volum Monografia Minorității Turce**

- **Istorie și identitate la turcii din Dobrogea**

Descriere: Volum de studii

Titlul proiectului: *Monografia minorității tătare din România*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Adriana Cupcea

Cercetători externi participanți în proiect: Metin Omer, Filiz Aydin, Sinziana Preda, Melinda Dincă, Laurențiu Tănase

Tema proiectului: Obiectivul principal al proiectului îl constituie realizarea unei descrieri monografice a minorității tătare, în perioada cuprinsă între 1878 și până în prezent. Structura monografiei se pliază pe acest interval cronologic, cercetarea urmărind câteva aspecte principale pentru toate cele trei perioade majore: interbelic, comunism, postcomunism.

Principalele componente constau în: 1) elaborarea unor sinteze interimare tematice în forma unor Studii de Atelier; 2) întărirea unor parteneriate existente, crearea de noi parteneriate cu actori semnificativi academici implicați în mod sistematic, fie în acțiunile specifice de politici identitare, fie în reflectarea mediatică sau academică asupra situației minorității tătare; 3) dezvoltarea rețelei de specialiști și evidența sistematică a potențialilor colaboratori, urmărirea sistematică a producției lor științifice; 4) dezvoltarea resurselor bibliografice și arhivistice pe acest segment de cercetare; 5) urmărirea sistematică a producției media în această arie tematică, dezvoltarea de parteneriate active pe acest segment. Găsirea unor modalități de arhivare, eventual de stocare digitală accesibilă pentru un public mai larg, a acestor materiale.

Structura:

1. Tătarii din Dobrogea în Imperiul Otoman, până la 1878

Stabilirea tătarilor în Dobrogea: principalele valuri

Statut religios, economic, social în Imperiul Otoman

Situația demografică la 1878

2. Perioada interbelică

Evoluția demografică în perioada interbelică

Fenomenul migrației înspre Turcia

Situația socială și economică în cadrul statului român

Tătarii - comunitate religioasă în cadrul noului stat creștin

Organizații politice, culturale și religioase

Presa

Educația religioasă și în limba maternă

Relațiile comunității cu Crimeea și Turcia

3. Perioada comunistă

Recensămintele perioadei comuniste

Efectele proceselor comuniste (industrializare, colectivizare, secularizare) asupra comunității tătare

Evoluție organizatorică

Represiunea comunistă

Educația religioasă și în limba maternă

Păstrarea etnicității și religiei islamice sub regimul comunist

4. Perioada postcomunistă

Istoria și cronologia post 1990 a minorității tătare

Reprezentare și mobilizare politică post 1990

Sistemul instituțional al comunității tătare

a. Sistemul de învățământ în limba maternă

b. Asociații și fundații

c. Rețea ecleziastică

Forme de sprijin din partea statului de afiliere etnică:

Relațiile cu Crimeea (1990-2014)

Relațiile cu Crimeea și diaspora tătara după anexarea Crimeei

Relațiile cu Turcia

a. actori formali și informali în Dobrogea

b. educația în limba turcă

c. practicarea religiei islamice în comunitate

d. educația religioasă

e. domeniul economic

Memorie și politici ale memoriei

Forme active de păstrare a "tradițiilor populare".

Situația utilizării limbii materne (vitalitate etnolingvistică)

Inventar al problemelor cu care se confruntă minoritatea respectivă și reprezentări ale viitorului.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Valori culturale și tradiții la tătarii din Dobrogea**
 - **Limba maternă: perspective asupra tătarei dobrogene, în perioada post 1990**
Descriere: Autoarea face o evaluare a utilizării limbii tătare în Dobrogea, din perspectivă antropologică.
 - **Naționalismul diasporei tătare crimeene în perioada comunistă (The Crimean Tatars Diaspora Nationalism in the Communism)**
Descriere: O prezentare, din perspectivă istorică, a situației comunității tătare în perioada comunistă.
 - **Identitatea etno-națională a diasporei tătare crimeene din Dobrogea, în perioada post-comunistă (The Ethno National Identity of the Crimean Tatar Diaspora in Romania in the Post-Communist period)**
Descriere: Autoarea analizează mecanismele de revitalizare a identității etnice, în cazul tătarilor din Dobrogea, în perioada post 1990.
 - **Cultul Musulman și predarea religiei islamice în Dobrogea**
Descriere: O prezentarea a structurii cultului musulman, modului de funcționare, aspecte legate de predarea religiei islamice în sistemul educațional de stat.
 - **Introducere volum Istorie și identitate la tătarii din Dobrogea**
 - **Politica statului protector Turcia în Balcani și în comunitatea musulmană din Dobrogea**
Descriere: Studiu despre politica Turciei față de comunitățile musulmane din Balcani.
 - **Un destin la Marea Neagră. Tătarii din Dobrogea**
Descriere: Volum de studii
 - **Bibliografie: Minoritatea etnică tătară**
Descriere: bibliografie

Titlul proiectului: *Monografia minorității cehe din România*

Anul: 2016-2017

Coordonatori proiect: Jakab Albert Zsolt, Peti Lehel

Tema proiectului: Obiectivul proiectului este elaborarea unei descrieri monografice a situației minorității cehe din România. Aceasta va cuprinde studii tematice: dinamica demografică, mobilizarea electorală, cronologia minorităților, organizațiile minorităților naționale. Se va avea în vedere și elaborarea unor studii tematice, precum: locuri și ritualuri ale memoriei, forme de păstrare a ”tradițiilor populare”, sistemul educațional pentru minorități etc.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Sinziana Preda: Memoria eroilor fondatori în cultura premilor cehi din Banat**

Titlul proiectului: *Monografia minorității rușilor lipoveni din România*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Hossu Iulia

Tema proiectului: Obiectivul proiectului este elaborarea unei descrieri monografice a situației minorității rușilor lipoveni din România. Aceasta va cuprinde studii tematice: dinamica demografică, mobilizarea electorală, cronologia minorităților, organizațiile minorităților naționale. Se va avea în vedere și elaborarea unor studii tematice precum: locuri și ritualuri ale memoriei, forme de păstrare a ”tradițiilor populare”, sistemul educațional pentru minorități etc.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:

- **ISTORIA COMUNITĂȚII RUȘILOR LIPOVENI DIN ROMÂNIA. Principalele direcții ale migrației staroverilor - Alexandr Varona**
- **ISTORIA SCHISMEI RUSE SAU A RASKOLULUI. INTRODUCERE - Alexandr Varona**
- **Forme de sprijin din partea statului de afiliere etnică (kinstate). Analiza publicației lunare ”Zorile” - Marina Mironică**
- **Rușii lipoveni: problematici ale identității - Marius Lazăr**
- **Monografia minorității rușilor lipoveni din România**

Descriere: Pe parcursul anului 2017 au fost identificați specialiști cărora li s-a adresat invitația de a-și aduce contribuția la realizarea acestei monografii. O parte dintre aceștia au răspuns afirmativ invitației, la ora actuală monografia având realizate șase capitole, urmând ca ultimele două capitole să fie redactate pe parcursul anului 2018 când va fi tipărit și volumul.

În anul 2017 Marius Lazăr (conf. dr. UBB) s-a alăturat demersului în calitate de co-editor al volumului.

Titlul proiectului: *Monografia minorității evreiești din România*

Anul: 2016-2017

Coordonatori proiect: Anca Filipovici, Gidó Attila

Tema proiectului: Proiectul se încadrează în direcția de cercetare a ISPMN *Monografia minorităților din România* și are ca scop final elaborarea unei monografii a minorității evreiești.

Componentele proiectului: 1) elaborarea unor sinteze interimare tematice în forma unor *Studii de Atelier* prin actualizarea unor studii tematice (dinamica demografică, mobilizarea electorală, cronologia minorităților, organizațiile minorităților naționale) respectiv elaborarea de noi studii tematice (locuri și ritualuri ale memoriei, forme de păstrare a ”tradițiilor populare”, sistemul educațional etc.); 2) întărirea unor parteneriate existente, crearea de noi parteneriate cu actori semnificativi academici implicați în mod sistematic, fie în acțiunile specifice de politici identitare, fie în reflectarea mediatică sau academică asupra situației minorității evreiești; 3) dezvoltarea rețelei de specialiști și evidența sistematică a potențialilor colaboratori, urmărirea sistematică a producției lor științifice; 4) dezvoltarea resurselor bibliografice și arhivistice pe acest segment de cercetare; 5) urmărirea sistematică a producției media în această arie tematică, dezvoltarea de parteneriate active pe acest segment. Găsirea unor modalități de arhivare, eventual de stocare digitală accesibilă pentru un public mai larg, a acestor materiale.

Pe parcursul proiectului sunt identificate acele instituții și personalități (autori) din mediul academic care vor colabora la elaborarea monografiei minorității evreiești. Monografia va avea următoarea structură:

Editori: Anca Filipovici, Attila Gidó

Cca. 170-190 pagini

1. Introducere – Anca Filipovici, Gidó Attila

2. Situația demografică a evreilor – Ladislau Gyémánt
3. Istoria evreilor până la crearea României Mari – Ladislau Gyémánt
4. Perioada interbelică – Carol Iancu
5. Perioada 1940–1944
 - Transilvania de Nord – Tibori Szabó Zoltán
 - România, Transnistria – Adrian Cioflâncă
6. Memoria Holocaustului și politici ale memoriei – Alexandru Florian
7. Reprezentarea Holocaustului în literatură, film, imagine
 - Camelia Crăciun (literatură, teatru)
 - Anca Tudorancea (fotografie)
8. Perioada comunistă – Natalia Lazăr
9. Perioada post-decembristă – Liviu Rotman
10. Antisemitismul și negaționismul post-1989 – Michael Shafir

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **1. Situația demografică a evreilor (7 p.) - Ladislau Gyemant**
 - **2. Istoria evreilor până la crearea României Mari (30 p.) - Ladislau Gyemant**
Descriere: Primul studiu semnat de cercetătorul Ladislau Gyemant conține analiza evoluției demografice a populației evreiești din România, de la primele așezări până în prezent. Al doilea studiu urmărește sintetic istoria comunităților evreiești din perioada medie și modernă, până la 1918, din provinciile istorice și Vechiul Regat al României.
 - **Antisemitismul și negaționismul post-1989: clasificări, exemplificări - Michael Shafir**
Descriere: Studiul analizează fenomenul negaționismului Holocaustului și formele sale de manifestare în România post-comunistă.
 - **Reprezentarea Holocaustului prin imagine. Coduri - Anca Tudorancea**
Descriere: Textul analizează funcțiile imaginii în reproducerea Holocaustului din România.
 - **Evreii din România în perioada comunistă - Natalia Lazăr**
Descriere: Textul analizează aspectele societății românești postbelice care au marcat dinamica minorității evreiești.
 - **Evreii din România (1919-1940) - Carol Iancu**
Descriere: Textul își propune să rezume tabloul general al iudaicității române în perioada interbelică ce a făcut obiectul unei cercetări exhaustive anterioare, apărute în limba franceză și în limba română, semnată de același autor.
 - **Viața evreiască în perioada postcomunistă - Liviu Rotman**
Descriere: Textul surprinde fizionomia vieții evreiești din actualitatea postcomunistă, cu accent pe tipul de reacție a instituției comunitare, în contextul unor evoluții în lumea evreiască, dar și în afara acesteia.
 - **Transilvania de Nord - Tibori Szabó Zoltán**
Descriere: Textul descrie evenimentele din 1940-1944, inclusiv ghetoizarea și deportarea evreilor din Transilvania de Nord.
 - **Camelia Crăciun - Intelectualitatea Evreiască de Limbă Română. Aculturare și identitate**
Descriere: Pornind de la datele unei anchete culturale din Revista Facla (1935), autoarea analizează modul în care contextul social, cultural și politic a influențat

afilieră culturală a intelectualilor evrei în cadrul procesului de integrare și includere în cultura românească.

- **Lucian Nastasă-Kovács - Cuvânt înainte**
Descriere: Introducere volum Monografia minorității evreiești
- **Adrian Cioflâncă, Evreii din România. 1940-1944. Holocaust în Vechiul Regat**
Descriere: Textul oferă o descriere detaliată a Holocaustului din Vechiul Regat.

Titlul proiectului: *Migrație, folosirea limbii și etnicitate la cehii din Banat*

Perioada: 15/01/2017 - 20/12/2017

Coordonatori proiect: Peti Lehel, Jakab Albert Zsolt

Tema proiectului: Subiectele cercetate în cadrul proiectului sunt: situația generală a minorității cehe din România, șansele menținerii etnicității cehe, folosirea limbii, rolul migrației și al instituțiilor în promovarea/remodelarea etnicității cehe. Cercetarea va fi extinsă și spre analiza locurilor identității în strategiile de etnicitate, spre modul în care locurile ale identității devin parte a discursurilor și reprezentărilor de etnicitate, făcând parte din materiale turistice, spre modurile de instrumentalizare a tradițiilor etc.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Jakab Albert Zsolt – Peti Lehel: Migration and ethnicity at the Romanian Czechs [Migrație și etnicitate la cehii din România]**
Descriere: Lucrarea analizează aspectele socio-culturale ale etnicității în contextul migrației, particularitățile migrației minorității cehe din România în Republica Cehă precum și tendințele de romanticizare a diasporei cehe de către cetățenii cehi, respectiv aspectele etnicității în contextul etnic și tradițional/rural.

Titlul proiectului: *Monografia minorității germane din România*

Anul: 2016-2017

Coordonatori proiect: Kormos Katalin, Anghel Remus

Tema proiectului: Cartea va fi o scurtă istorie a germanilor din România care va cuprinde elemente care țin de perioada interbelică, perioada comunistă și perioada postcomunistă.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Capitol carte Rudolf Poledna**
 - **Biserica Evanghelică din România după 1918**
 - **Capitol de carte Ottmar Trașcă**
 - **traducere capitol de carte Andreas Wien**
 - **Refugiați, Vânduți, Regrețați. Migrația germanilor din România 1944-1993**

Titlul proiectului: *Monografia minorității poloneze din România*

Anul: 2017

Coordonator proiect: Anca Filipovici

Tema proiectului: Elaborarea unei descrieri monografice a istoriei și situației actuale a comunității poloneze din România. Se urmărește includerea unor aspecte, precum: istoricul comunității, evoluția demografică, sistem instituțional, sistem educațional, forme de păstrare a identității etnice.

Rezultatele proiectului:

- În acest an s-a finalizat structura publicației referitoare la minoritatea poloneză din România și au fost contactați o parte dintre autori.

Titlul proiectului: *Monografia grecilor din România - MOZAIC: Minoritatea greacă din România*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Toma Stefănia

Tema proiectului: Lansarea proiectului MOZAIC are ca scop trecerea în revistă a diferitelor resurse științifice care s-au ocupat de minoritatea elenă din România din domeniul științelor sociale. Astfel, se va crea și o posibilă rețea de specialiști, iar colaborarea cu acești specialiști va ușura urmărirea sistematică a publicațiilor și a cercetărilor care se axează pe minoritatea greacă din România. Pe lângă crearea parteneriatelor cu cercetători specialiști, proiectul dorește să creeze noi parteneriate cu actori semnificativi care sunt implicați activi în politicile identitare ale minorității elene.

Proiectul, neavând antecedente în activitățile ISPMN, în primă fază se va concentra pe cercetare bibliografică, colectarea și analiza datelor secundare, și identificarea persoanelor resursă (din România, dar și din străinătate) cu care Institutul ar putea să colaboreze în viitor.

În cadrul proiectului MOZAIC au fost planificate următoarele activități:

1. Crearea unei baze de date bibliografice referitoare la minoritatea greacă din România (inclusiv resurse on-line);
2. Contribuție la dezvoltarea Bibliotecii ISPMN prin cumpărarea cărților, publicațiilor relevante;
3. Crearea unei baze de date a organizațiilor elene din România;
4. Identificarea unor instituții în a căror preocupare intră cercetări referitoare la minoritatea greacă din România (inclusiv din Grecia);
5. Identificarea persoanelor resursă în vederea colaborării cu Institutul (cercetător, bursier, lector de specialitate, consultant, reprezentanți mass-media etc);
6. Elaborarea unor lucrări noi cu contribuția actorilor identificați în diferite domenii de cercetare (reprezentare politică, actualizarea cronologiei, descrierea și dinamica demografică, educație, producție culturală, reprezentare identitară etc);
7. Deplasări în teren în țară și în străinătate.
8. Colaborare cu autori în vederea editării monografiei.

Rezultatele proiectului:

- **Bază de date Mozaic: Minoritatea greacă din România**
 - **Formatul bazei de date:** .xls
 - **Descrierea bazei de date:** Baza de date conține peste 100 de titluri (volume, studii și articole) publicate, lista organizațiilor și materialelor on-line. Baza de date este în continuă dezvoltare.
 - **Colectarea datelor:** 04/04/2016 - 29/12/2017
- **Cercetare de teren 2016 - Monografia grecilor din România – Mozaic: Minoritatea greacă din România**

Descriere: În perioada 28 mai – 4 iunie, 2016, Toma Stefănia (cercetător ISPMN) a desfășurat o cercetare de teren în Constanța. Ea a contactat mai mulți reprezentanți și membri ai comunității elene, dar și cercetători care lucrează în domeniu pentru a prezenta noul proiect MOZAIC din cadrul ISPMN și pentru a dezvolta colaborări noi. Totodată, cercetătoarea a participat la un eveniment organizat de Comunitatea Elenă Elpis din

Constanța. Scopul evenimentului a fost de a doborî recordul Guinness Book pentru dansul sincron al unei melodii grecești cu participarea reprezentanților mai multor minorități etnice din Dobrogea și din România, cu mesajul că multiculturalitatea și diversitatea sunt o valoare existentă și vie și poate fi trăită fără a ideologiza. Mai multe informații despre eveniment și despre comunitatea elenă din România puteți găsi pe paginile: www.elpis.ro și www.uniunea-elena.ro.

Titlul proiectului: *Monografia minorității albaneze din România*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Plainer Zsuzsa

Tema proiectului: Prin acest proiect se dorește realizarea unei monografii cu cele mai importante informații și cercetări referitoare la comunitatea albaneză din România.

Rezultatele proiectului:

- După colectarea a cinci studii în anul 2016, în 2017 a avut loc editarea acestora. Tot în 2017 s-au identificat modalitățile formale pentru acceptul de republicare a celor mai importante studii referitoare la comunitatea albaneză din România. În cadrul acestui demers s-a cerut republicarea a aproximativ 100 de pagini din aceste lucrări.

Titlul proiectului: *Minorități din România. Procese demografice prin prisma recensământului din 2011*

Anul: 2017

Coordonator proiect: Kiss Tamás

Cercetător ISPMN participant în proiect: Veress Ilka

Tema proiectului: Obiectivul proiectului este elaborarea unui studiu prin care o analiză realizată în 2010 (<http://192.168.8.1/html/home.html?url&address=http://www.ispmn.gov.ro/node/minoritati-din-romania-dinamici-demografice-si-identitare>) se completează cu datele ultimului Recensământ. Studiul își propune să schițeze portretul etno-demografic al minorităților naționale cu reprezentanță parlamentară din România: albanezii, armenii, bulgarii, cehii și slovacii (împreună), croații, evreii, germanii, grecii, italienii, macedonenii, maghiarii, polonezii, romii, rușii-lipovenii, rutenii, sârbii, tătarii, turcii, ucrainenii.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Minorități din România. Procese demografice prin prisma recensământului din 2011**

Titlul proiectului: *Mobilizarea și comportamentul electoral ale minorităților naționale din România*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Székely István

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Kiss Tamás, Veress Ilka

Tema proiectului: În cadrul proiectului vor fi continuate cercetările derulate în cadrul ISPMN legate de participarea și reprezentarea politică ale minorităților naționale, cu atenție specială dedicată analizei rezultatelor obținute de organizațiile minorităților la cele două alegeri din anul 2016.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Succesul electoral al organizațiilor minorităților naționale în România – un exemplu de vot de protest (autori: István Gergő Székely, Levente Salat)**

Descriere:

Acesta este manuscrisul care stă la baza unei publicații apărute în cartea colectivă intitulată *Mobilizarea politică a minorităților etnice și a migranților*. Studiul realizat de Székely István Gergő împreună cu Salat Levente (profesor, UBB FSPAC) se axează pe un aspect mai puțin investigat al sistemului de reprezentare preferențială a minorităților din România, și anume în ce măsură se corelează rezultatele electorale ale organizațiilor care reprezintă cele 19 minorități în Parlamentul României cu distribuția geografică a minorităților respective. Utilizând rezultatele electorale la nivel de municipalitate, studiul analizează măsura în care voturile primite de către organizațiile minorităților sunt acordate de membrii acelor minorități, sunt voturi de protest sau de simpatie din partea electoratului majoritar sau pot fi considerate rezultatul unor forme nedemocratice de mobilizare electorală de către antreprenorii etnici. Posibilitatea votului de protest este discutată în detaliu prin intermediul unei discuții referitoare la impactul poziției organizațiilor minorităților pe buletinul de vot asupra rezultatelor votării.

Titlul proiectului: *Vitalitate etnolingvistică în cazul minorităților din România*

Anul: 2017

Coordonator proiect: Horváth István

Cercetător ISPMN participant în proiect: Veress Ilka

Tema proiectului: Obiectivul acestui proiect este surprinderea stării actuale a limbilor minoritare din România prin prisma modelului de vitalitate etnolingvistică. Conform acestuia, analiza se centează pe următoarele teme majore: 1. evoluția demografică a populației respective pe baza recensămintelor, 2. inventarierea acestor instituții care împlinesc și funcții de „furnizor lingvistic” pentru comunități de vorbitori (cum ar fi instituțiile educaționale, eclesiastice, culturale, media etc.), 3. Analiza practicilor lingvistice ale instituțiilor administrative publice. În interpretarea rezultatelor primește rol accentuat reprezentarea cartografică a nivelului de acoperire instituțională din regiunile comunităților etnolingvistice.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Vitalitate etnolingvistică în cazul maghiarilor din România**

Titlul proiectului: *MinLex*

Perioada: 01/01/2017 - 31/10/2017

Coordonatori proiect: Bogdán Andrea, Mohácsék Magdolna

Tema proiectului: actele normative adoptate în perioada 1989-2017 care cuprind reglementări referitoare la drepturile minorităților naționale din România.

Scopul proiectului: conștientizarea și promovarea drepturilor lingvistice în rândul maghiarilor din România.

Antecedentele proiectului: proiectul a fost inițiat în anul 2012. Baza de date realizată este actualizată anual.

Rezultatele proiectului: colectarea actelor normative în limbile română și maghiară, actualizarea anuală a bazei de date în format xls, actualizarea actelor normative pe suprafața online a proiectului <http://www.ispmn.gov.ro/page/minlex>.

Titlul proiectului: *Inegalități educaționale ale tinerilor romi din România*

Anul: 2014-2017

Coordonator proiect: Plainer Zsuzsa

Partener: "Școala cu clasele I-VIII Lucreția Suci" Oradea (România)

Tema proiectului: Cercetarea începută în 2011 urmărește două direcții. Pe de o parte, analizează mecanismele instituționale și strategiile individuale care influențează performanța educațională într-o școală cu copii romi, respectiv într-o comunitate de romi din Oradea.

O mare parte a părinților și bunicilor acestor copii provin din aceeași comunitate, colonia de romi „Cinka Panna” din acest oraș (un spațiu geografic și social, care a fost desființat în anii 1970, în urma politicilor de locuire ale comunismului de stat). Al doilea obiectiv al cercetării este descrierea fostei colonii, destrămarea sa, relocarea forțată a membrilor comunității, transformarea sa într-un ghetou urban, memoria comunicativă a vieții în colonia respectivă.

Rezultatele proiectului:

- În cursul lunii mai cercetătorul ISPMN Plainer Zsuzsa a efectuat muncă de teren în cadrul proiectului la Oradea. În cadrul acestei munci de teren s-au urmărit acele schimbări care au avut loc în traiectoriile educaționale ale elevilor și familiilor care participă la această cercetare. De asemenea au fost identificate schimbările la nivelul instituției de învățământ, care reprezintă cadrul formal al acestei investigații. Rezultatele muncii de teren sunt interviuri înregistrate și note asupra discuțiilor cu părinții (6), interviuri înregistrate cu cadrele didactice și psihopedagog (3). Între 2 și 13 noiembrie a avut loc o nouă etapă a muncii de teren. La această etapă cercetătorul Plainer Zsuzsa a vizitat comunitățile de romi din Oradea, precum și Școala cu clasele I-VIII “Lucreția Suci”, unde a participat la ore și a realizat interviuri cu directorul și profesorii instituției. În anul 2017 din rezultatele existente a fost realizat un studiu nou, care a fost acceptat pentru publicare la revista Etnologia Balkanica, apărută la editura cu recunoaștere internațională LitVerlag, care reprezintă volumul de conferință al ediției din 2016 a conferinței InASEA (Asociația Internațională a Antropologilor din Balcani). În anul 2017 a fost acceptat pentru publicare studiul cu titlul "Everybody loved each other there" - Roma memories of the one-time Cinka Panna colony in Oradea and its liquidation during the communist times ["Aici toată lumea se iubea" - memoriile romilor despre colonia Cinka Panna din Oradea, și destrămarea sa în timpul comunismului] la revista East European Societies and Politics and Cultures; în lunile mai-octombrie s-a lucrat la modificările necesare pentru definitivarea articolului. Acest studiu va fi publicat în 2018.

Titlul proiectului: *Cercetarea rețelelor sociale și culturale ale muzicanților romi din Transilvania*

Anul: 2008-2017

Coordonator proiect: Köncezi Csongor

Tema proiectului: Cercetarea rețelei sociale și culturale a muzicanților romi din Transilvania din mai multe perspective este o sarcină importantă și interesantă în domeniul socio-umanist. Până în prezent, abordările care vizau activitățile muzicienilor profesioniști din sate s-au concentrat fie pe aspectele muzicale ale acestei problematice, fie pe aspectele ce priveau relațiile sociale și economice

existente între comunitate, sat și muzicant ca servitor. Totodată, din etnomuzicologie, respectiv cercetare etnografică, lipsește acea concepție care ar asigura o privire mai amplă și complexă asupra acestei tematici. De exemplu: activitatea profesională și viața cotidiană a muzicanților romi din zonele rurale este marcată și într-un fel limitată de o rețea. Descrierea acestei rețele ar cuprinde în totalitate modul de viață al comunității. De aceea, punctul forte al unei astfel de cercetări ar fi viziunea complexă, cuprinzătoare, globală.

Scopul proiectului: Scopul descrierii rețelei sociale și culturale a muzicanților romi din Transilvania este de a certifica faptul că muzicanții tradiționali profesioniști nu sunt izolați unii de alții, ci activitatea lor a fost și este marcată de reguli nescrise. Acest sistem de reguli poate fi interpretat ca un sistem complex multicolor, unde fiecare parte din sistem este într-o anumită relație sau contact cu celelalte părți. Importanța cercetării se reflectă și prin prisma descrierii unei entități profesionale cu o mare mobilitate între diferite identități și grupuri etnice, regionale și culturale. Muzicanții romi din Transilvania recunosc diferențele culturale constituite pe plan etnic și folosesc într-un mod conștient rezultatele specifice ale acestora. Cu ajutorul profesiei de muzicant re trăiesc complexitatea și schimburile din cultură, unde granițele, trecerile devin mai plauzibile. Astfel, sunt mai ușor transgresabile. De aici derivă faptul că trăsăturile care stau la baza identității etnice și care în contextul fluxului cultural au o anumită discontinuitate sunt pre-definite ca simboluri ale identității etnice. Pentru muzicanții romi acesta nu este un lucru primordial. În anumite situații, aceste trăsături sunt considerate ca sursă de venit. Prin acest proiect s-a dorit crearea unui model de cercetare. Constatările pot fi relevante și pentru alte rețele de muzicanți din alte regiuni, susținând astfel necesitatea cercetărilor similare. Colectarea datelor referitoare la muzicanții din Transilvania, respectiv procesarea acestora, necesită și o perspectivă istorică: faptul că comunitățile examinate între timp s-au dezintegrat aproape în totalitate justifică utilizarea în cercetare a metodologiei de antropologie istorică. Prin aceasta putem obține informații noi, care pe parcurs pot fi analizate și interpretate în cadrul modelului creat.

Antecedente proiectului:

1. În 2008 cercetătorul și-a susținut teza de doctorat cu titlul *Rețelele sociale și culturale ale muzicanților romi din zona etnografică Călata*, la Universitatea Eötvös Lóránd, Facultatea de Litere din Budapesta, Ungaria. În 2011, această disertație a fost editată și publicată în limba maghiară de către Asociația Etnografică Kriza János în seria Kriza Könyvek. Tot în 2011, în cadrul ISPMN, lucrarea a fost tradusă și editată în limba engleză, iar în decembrie 2012 a fost publicat volumul cu titlul *On the Social and Cultural Network of the Gypsy Musicians of Kalotaszeg*. Volumul a fost prezentat la Institutul Etnografic al Universității Eötvös Lóránd din Budapesta în data de 11 decembrie 2013. 2. În vara anului 2008, cercetătorul a început – folosind infrastructura Institutului – studiul muzicanților romi pe teren din Câmpia Transilvaniei. A început cu o familie de muzicanți din Pălatca, familia Codoba, rezultatul fiind studiul de atelier publicat cu titlul: *Hogyan lett a Kodobákból Codoba? Másodlagos identitásváltások egy mezősegi cigánymuzsikuskal / De la Kodoba la Codoba. Despre schimbarea identității etnice secundare într-o familie de muzicanți romi dintr-un sat din Câmpia Transilvaniei*. În paralel cu publicarea acestui studiu, rezultatele au fost prezentate în mai multe prelegeri științifice la diferite evenimente, conferințe în ultimii ani. (În anul 2014 am republicat studiul într-un volum de studii antropologice editat de către Institutul Etnografic al Universității Eötvös Lóránd din Budapesta). În vara anului 2008, 2009, 2010 și 2011 s-au cules date din comuna Sic, județul Cluj. În 2011, cercetarea s-a extins și în comuna Bonțida, iar în 2013 s-a continuat și în alte comune din Câmpia Transilvaniei. 3. În 2010, cercetătorul a efectuat stagii de documentare la Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” din Cluj-Napoca despre muzicanții romi orășeni în presa secolelor 19–20 din Transilvania. Obiectivele proiectului: Continuarea

prezentării rezultatelor acestor cercetări în cadrul unor prelegeri științifice la diferite evenimente și conferințe.

Rezultatele proiectului:

- Marți, 15 august 2017 Csongor Könczei (cercetător ISPMN) a susținut o prelegere în cadrul Festivalului Folcloric Internațional al Minorităților „Szent István” (Sfântul Ștefan), ediția a XIX., organizată de către Fundația Heltai Gáspár din Cluj-Napoca cu titlul *Hogyan lett a Kodobákból Codoba? „Másodlagos” identitásváltások egy mezőségi cigánymuzsikus családnál [De la Kodoba la Codoba. Despre schimbarea identității etnice secundare într-o familie de muzicanți romi dintr-un sat din Câmpia Transilvaniei].*

Titlul proiectului: *Migrație și inegalitate socială*

Anul: 2014-2017

Coordonator proiect: Anghel Remus

Tema proiectului: Proiectul a demarat în anul 2014 prin cercetarea de teren în orașul Sebeș. Proiectul cercetează modalitățile prin care se modifică relațiile sociale în context migratoriu.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Reinventând Germanitatea. Etnicitate, mobilitate și împrumut cultural la marginea Europei.**
Descriere: Volumul editat împreună cu Oltean Ovidiu și Christian Schuster, care va apare la editura Tritonic în 2018 tratează formele de asumare a germanității din sudul Transilvaniei și Banat, înțelese ca etnicizare, transfer cultural și viață asociativă. Cuprinde articole scrise de cercetători și profesori din România și străinătate.

Titlul proiectului: *Categorizarea etnică și mobilizare politică între romi din România*

Perioada: 15/01/2017 - 24/12/2017

Coordonator proiect: Kiss Tamás

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Székely István, Kiss Ágnes, Peti Lehel

Partener: Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnică (Romania)

Tema proiectului: Editarea unui volum de studii privind procesele de clasificare etnică și mobilizare politică pe plan local în comunități rome.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **"Nem lehetünk már azok a buta cigányok". A romák társadalmi és munkaerőpiaci helyzete egy Szatmár megyei településen.**
["Nu mai putem fi aceiași țigani proști ca odinioară". Situația socială și pe piața muncii a romilor într-un sat din județul Satu Mare]
Descriere: Textul reprezintă o traducere în limba maghiară a raportului de cercetare (adaptat) realizat în cadrul proiectului *INTEGRO – Integrare prin formare și mediere (POSDRU/165/6.2/S/140487/)*. Raportul a fost realizat pe baza unei cercetări complexe care a utilizat atât metode cantitative cât și calitative, în unul dintre cele 12 de situri de cercetare incluse în proiectul INTEGRO, un sat multiethnic din județul Satu Mare. Studiul urmează a fi publicat în revista Magyar Kisebbség.

Titlul proiectului: *Religiozitate și procese de modernizare în comunități tradiționale rurale*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Peti Lehel

Tema proiectului: Prelucrarea materialului etnografic care provine din cercetările de teren efectuate în diferite comunități tradiționale, rurale (de exemplu romi, ceangăi, minorități religioase etc.), completarea cercetărilor, elaborarea unor articole și prezentarea rezultatelor la conferințe științifice.

Rezultatele proiectului:

- În perioada 10-16 iulie 2017, Peti Lehel, cercetător ISPMN, a participat la o cercetare de teren în județul Bacău în mai multe comunități religioase. Scopul cercetării a fost de a aduna materiale etnografice (interviuri informale, participări la evenimente religioase) în legătură cu raportul între migrația forței de muncă și formarea noilor comunități religioase.
- În perioada 31 iulie 2017- 10 august 2017, Peti Lehel, cercetător ISPMN, a participat la o cercetare de teren în județul Bacău în noi comunități religioase. Pe parcursul cercetării Peti Lehel a adunat materiale etnografice/antropologice în ceea ce privește formarea acestor comunități, studiind motivele aderării la o comunitate religioasă, conexiunile dintre paternurile migratorii și trecerile la noi comunități religioase, rolul bisericilor din diasporă în integrarea celor care participă în migrația forței de muncă după aderarea țării la UE.

Titlul proiectului: *„Petrecere descrisă...” Cercetarea istoriei ideilor în mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri populare din Transilvania (‘Táncház’)*

Anul: 2017

Coordonator proiect: Köncezi Csongor

Tema proiectului: Mișcarea de tip revival a *Caselor de dans popular* (‘Táncház’) din mediul urban poate fi considerată una din cele mai importante mișcări din ultimele decenii, care în 2017 va împlini patruzeci de ani de la înființare și putem afirma că – din perspectiva contextului socio-cultural al maghiarilor din Transilvania – a avut un impact mare. În ultimii ani au apărut mai multe scrieri, volume, în mare parte retrospective, care tratau parțial sau din punct de vedere local această tematică. Dar din perspectiva etnocoologiei și etnografiei această cercetare va fi o nișă, în sens mai larg al literaturii științelor sociale, care printr-o evaluare sistematică și critică, printr-o analiză a științelor sociale a acestor patruzeci de ani ar trata istoria ideilor, funcționarea, impactul socio-cultural al acestei fenomen, numit ‘Táncház’.

Antecedentele proiectului: proiectul individual multianual cu numărul 6-1-2014 – *Coregrafia și etnocoologia maghiară din Transilvania în mileniul trei*. Obiectivele proiectului: revizuirea și prelucrarea scrierilor, articolelor și a știrilor, respectiv a materialelor de arhivă (inclusiv documentele de la CNSAS) apărute în presa maghiară din România din 1977 și care au tangență cu mișcarea de tip revival a *Caselor de dansuri populare* din mediul urban, scrierea și editarea mai multor studii și volume în limba maghiară în anii următori.

Rezultatele proiectului:

- Vineri, 24 februarie 2017, a avut loc la Casa Tranzit din Cluj lansarea volumului *A 40 éves kolozsvári táncház sajtókronológiája I. (1977–1990) [Cronologia presei referitoare la cei 40 de ani ai casei dansului popular din Cluj I. (1977–1990)]*, volum editat de către Csongor Köncezi (cercetător ISPMN). Volumul a apărut la Editura Asociației Etnografică Kriza János din Cluj și a fost prezentat de către etnomuzicologul István Pávai și Albert Zsolt Jakab (cercetător ISPMN, președintele Asociației Etnografice Kriza János).

- Sâmbătă, 23 septembrie 2017, Csongor Könczei (cercetător ISPMN) a susținut o prelegere în cadrul festivalului *Erdélyi Táncháztalálkozó [Întâlnirea Caselor de Dansuri populare ('Táncház') din Transilvania]* din Odorheiu Secuiesc cu titlul *Istoria Casei de Dansuri populare ('Táncház') din Cluj prin prisma aniversării a patruzeci de ani de activitate*. El a vorbit despre formele de reprezentare, de păstrare a culturii tradiționale, prezentând din nou sa cercetare privind istoria ideilor în mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri populare din Transilvania.
- Vineri, 20 octombrie 2017, Csongor Könczei (cercetător ISPMN) a susținut o prelegere cu titlul „*A megírt multság...” Az erdélyi táncházak eszmetörténete [„Petrecere descrisă...” Istoriei ideilor în mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri populare din Transilvania]* la conferința „*Néprajzi kutatástörténeti örökség Erdélyben*” [*Patrimoniul de cercetări etnografice din Transilvania*] organizată la Facultatea de Litere din Cluj de către Institutul de Etnografie și Antropologie Maghiară din UBB, Asociația Etnografică Kriza János, Comitetul Academic Maghiar din Cluj și Secția de Litere, lingvistică, filozofie și istorie a Societății Muzeului Ardelean.

Titlul proiectului: *Atelier. Petteri Laihonen: Focus on minority schoolscapes [Focus pe peisajul școlar minoritar]*

Anul: 2017

Coordonator proiect: Peti Lehel

Cercetător extern participant în proiect: Petteri Laihonen

Tema proiectului: Petteri Laihonen (conferențiar la Universitatea din Jyväskylä) va ține o prezentare la ISPMN cu titlul *Focus on minority schoolscapes*.

Rezultatele proiectului:

- Marți, 14 martie 2017, Petteri Laihonen (conferențiar al Centre for Applied Language Studies, Universitatea din Jyväskylä) a ținut o prelegere cu titlul *Focus on minority schoolscapes*, la sediul ISPMN. În prezentarea sa, cercetătorul finlandez a analizat rezultatele cercetării de teren întreprinse în mai multe școli minoritare („siteuri” de cercetare: Ucraina, Slovacia, Ungaria, România, USA). El a analizat nuanțele simbolice în ceea ce privește statutul limbilor minoritare în contextul peisajelor educaționale școlare și importanța ideologiilor de limbă în diferitele contexte din școlile minoritare. Responsabilul de organizare a evenimentului a fost Peti Lehel (cercetător ISPMN).

Titlul proiectului: *Romii musulmani din Dobrogea (România)*

Anul: 2017

Coordonator proiect: Adriana Cupcea

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Toma Stefánia, Fosztó László

Tema proiectului: Cercetarea se încadrează în cadrul conceptual al teoriilor etnicității, elaborate de Richard Jenkins, care face distincția între categorizarea socială, ca proces de definire extern (de către diverși actori care au suficientă autoritate pentru a impune clasificări) și identificarea de grup, ca proces intern, generat din interiorul grupului. Pornind de la cele două fenomene interconectate cercetarea își propune să exploreze care sunt actorii în poziție de autoritate externă și care sunt mijloacele/instrumentele prin care aceștia au impact asupra comunităților din Dobrogea, identificate ca fiind de romi musulmani, de romi turci sau Xoraxaj. Cercetarea examinează inclusiv procesele de autoidentificare la romii musulmani din Dobrogea, incluzând motivațiile opțiunii lor pentru o identitate etnică sau alta (turcă, tătară, romă) și care este rolul religiei islamice în acest proces.

Proiectul valorifică o cercetare de teren realizată în comunitatea din Medgidia, în octombrie 2015, în cadrul ISPMN. Pe parcursul anului 2017 vor avea loc cercetări de teren în comunitățile de romi musulmani din Constanța (cartierele Piața Griviței, Piața Chilieii, Henri Coanda) și în cea din Mangalia, fiind inițiate astfel o serie de cercetări comparative asupra comunităților urbane de romi musulmani din zona centrală și de sud a Dobrogei.

Rezultatele proiectului:

- **Raport de cercetare: Romii musulmani din Dobrogea**

Titlul proiectului: *Locuri și spații ale identității naționale în cadrul minorităților naționale din Transilvania*

Anul: 2012-2017

Coordonator proiect: Jakab Albert Zsolt

Cercetător ISPMN participant în proiect: Gidó Attila

Tema proiectului: Cercetarea și analiza locurilor, spațiilor și a identității minorităților naționale din Transilvania.

Scopul proiectului: 1. întocmirea și completarea unei baze de date pe următoarele categorii: copac comemorativ, plăci comemorative, statui și busturi, monumente publice (comemorative), obeliscuri, cenotafuri, cimitire de onoare; 2. publicarea datelor pe internet pe un site special; 3. cercetarea și analiza practicilor de comemorare legate de aceste locuri și spații.

Antecedentele proiectului: În anul 2012 s-a luat legătura cu instituții de specialitate, s-au publicat două cărți în limba maghiară pe tema ridicării monumentelor și practica comemorării în Cluj-Napoca, s-a participat la conferințe naționale și internaționale pe tema respectivă.

În anul 2013-2014 s-a întocmit baza de date a monumentelor din Partium și Banat; în 2016 s-a completat și s-a continuat colectarea datelor din Transilvania.

Rezultatul cercetării efectuate în 2016 a fost descrierea a peste 500 de obiecte de comemorare trecute în baza de date a locurilor comemorative din Transilvania și Banat. Prin urmare, baza de date conține un număr de 1500 de obiecte comemorative. Această bază de date funcționează în format electronic și ulterior va fi încărcată în baza de date online a paginii web a ISPMN.

Proiectul este unul deschis, care se poate extinde și pe alte județe, creând o bază de date complexă, care poate fi utilă cercetătorilor minorităților naționale, dar și publicului larg interesat de istoria și situația minorităților naționale din România.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Manuscris: Funcțiile sociale ale memoriei în Cluj (1440–2012).** In: **Știucă, Narcisa – Stoicescu, Adrian (ed.): Terenuri noi, metode noi. Mihai Pop 110 ani de la naștere. Editura Universității din București, București, 2017, 121–138.**
Descriere: Scopul cercetării efectuate din 2002 a fost de a prezenta, de a descrie și de a interpreta acele formațiuni, reprezentări și procese memoriale incluse în tematica formelor memoriale locale culturale și/sau colective ale orașului Cluj-Napoca, respectiv în problematica socială a acestor forme. Cercetătorul a analizat procesul de producție a memoriei culturale, strategiile de producere a memoriei și utilizarea socială a memoriei. Analiza cercetătorului se concentrează asupra organizării, funcționării și a efectelor proceselor de constituire a memoriei și proceselor comemorative ale unui singur oraș. Cercetarea de teren a avut loc la Cluj-Napoca, scopul acesteia constând în elaborarea unei imagini mai organice despre

manipularea timpului, folosirea trecutului, a memorie și caracterul local (localității/localité). Analiza producției, a expunerii și a utilizării memoriei se bazează pe trecerea în revistă și pe cercetarea ridicării plăcilor comemorative și a statuilor, respectiv a ritualurilor și a festivităților comemorative.

- **Manuscris: Homo memor. A 19–20. századi (lokális) emlékezőskultúra szerkezete. [Homo memor. Structura culturii memoriale (locale) din secolele XIX-XX] In: Jakab Albert Zsolt – Vajda András (ed.): Aranyhíd. Tanulmányok Keszeg Vilmos tiszteletére [Poarta de aur. Studii în onoarea lui Vilmos Keszeg] Kriza János Néprajzi Társaság – BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Intézet – Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 2017, 401–418.**

Descriere: Scopul cercetării culturii memoriale clujene din secolele XIX–XX este de a sistematiza patrimoniul comemorativ dispersat local referitor la perioada respectivă. Analiza înșiruie ocaziile, spațiile și tipurile de evenimente ale culturii memoriale, care au fost motivele și elementele de conținut care au determinat festivitățile comemorative, care au fost spațiile fizice ocupate sau expropriate de către experiența comunitară, care au fost strategiile retorice și narrative ale acțiunilor memoriale și festivităților comemorative. Pe lângă instituții, ar fi importantă și prezentarea acelor persoane, care au jucat un rol important în formarea culturii memoriale locale, deoarece ca specialiști sau gardieni ei au fost cei care au organizat și au supravegheat festivitățile comemorative.

Titlul proiectului: *Antisemitism și relații interetnice în România secolului 20*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Anca Filipovici

Tema proiectului: Proiectul vizează explorarea unor aspecte legate de istoria minorității evreiești din România interbelică, din perspectiva dinamicii relaționale minoritate-majoritate. Sunt vizate procesele de construcție identitară etnică și națională și plasarea acestora în contextul consolidării statului național de după 1918. Un loc central în cadrul acestei cercetări îl va deține problema antisemitismului și a reprezentării Holocaustului, cu accent pe valorile violenței în structura identitară. Se va investiga apoi dimensiunea instituțională a comunității evreiești după 1945.

În cursul anului 2016, cercetarea s-a axat în special pe aspecte ale istoriei evreilor din Bucovina istorică. Documentarea bibliografică s-a bazat pe surse de la bibliotecile universitare din Cluj-Napoca și București. S-au urmărit două direcții de cercetare; pe de o parte, conexiunile între perceperea violenței și identitatea etno-culturală; pe de altă parte, s-au analizat particularități ale antisemitismului cu un studiu de caz aplicat în Bucovina interbelică.

Cercetările vor continua investigarea istoriei regionale, prin inventarierea arhivelor referitoare la evreii din Bucovina și zona Moldovei, din fondurile ANIC, CSIER, precum și din fonduri regăsite la Arhivele din Cernăuți, Ucraina.

De asemenea, în 2017, cercetarea s-a extins la nivelul întregii României interbelice, prin abordarea unor aspecte legate de analiza de discurs și imagine (fotografie) ce reflectă relația între identitatea națională și etnică în România Mare. Sursa de bază în acest demers va consta în colecțiile de fotografie de arhivă și albumele editate păstrate în Colecțiile speciale ale bibliotecilor.

Rezultatele proiectului:

- Documentarea bibliografică pentru tema proiectului s-a bazat pe surse de la bibliotecile universitare din Cluj-Napoca și București, completate de un stagiul la Centrul pentru Studiul Istoriei Evreilor din România, unde au fost consultate și fotografiate dosare din fondurile de

arhivă (I-VI) referitoare la comunitățile de evrei din nordul Moldovei, Bucovina și Transilvania, perioada 1850-1944.

- O parte din rezultatele cercetării au fost diseminate în cadrul conferinței: *SHAPING IDENTITIES / CHALLENGING BORDERS. Photographic histories in Central and Eastern Europe [MODELAREA IDENTITĂȚILOR. PROVOCAREA GRANIȚELOR. Istorie fotografice în Europa Centrală și de Est]* (Praga, 8-11 mai), unde Anca Filipovici a susținut o prezentare cu titlul "*National identity coping with ethnicity. Images of interwar Romania in Iosif Berman's photography*" [*Identitatea națională și etnicitatea. Imagini ale României interbelice în fotografia lui Iosif Berman*].
- Proiectul s-a materializat și prin publicarea unei cronici a filmelor și documentarelor din cadrul TIFF 2017, din perspectiva istoriei și identității evreiești (*Istorie evreiască și klezmer la TIFF, în Apostrof – Revistă a Uniunii Scriitorilor (11/2017)*). Un alt studiu ("*Universitarii și extrema dreaptă: cazul profesorului Dragoș Protopopescu de la Universitatea din Cernăuți*") legat de antisemitismul în mediul universitar urmează să apară într-un volum colectiv.

Titlul proiectului: *Etnicități și afectivități la TIFF 2017*

Perioada: 01/04/2017 - 30/11/2017

Coordonator proiect: Virginás Péter

Tema proiectului: Proiectul are ca scop continuarea unui sondaj în rândul publicului participant la 2 subprograme ale Festivalului Internațional de Film Transilvania (TIFF), și anume la *Ziua Maghiară și Zilele Filmului Românesc*. Sondajul prevăzut va fi anonim și va include aproximativ 10 întrebări despre stări afective, conectivitate și relevanța etnicității ca reprezentare vizuală vs experiență trăită în contextul vizat (se are în vedere și înregistrarea unor date relevante ca gen, vârstă, apartenență etnică, și oraș de domiciliu).

Rezultatele proiectului:

- Diseminare rezultate de cercetare prin prezentare la conferința *Sensibility and the Senses: Media, Bodies, Practices—The NECS 2017 Conference [Sensibilitate și simțuri: media, trupuri, practici - conferința anuală a NECS (European Network for Cinema and Media Studies, Rețeaua europeană pentru studii de film și media)]*, desfășurată la Université Sorbonne Nouvelle din Paris, Franța.

Titlul proiectului: *Analiza comparată a regimurilor de protecție a minorităților din Europa*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Székely István

Cercetător ISPMN participant în proiect: Horváth István

Tema proiectului: Proiectul are drept scop colectarea celor mai importante documente legislative adoptate de țările europene cu privire la statutul și drepturile minorităților naționale, etnice și lingvistice (în primul rând, legile despre minorități) și realizarea unei analize comparate în acest sens, pe baza unor criterii relevante (în primul rând, din perspectiva drepturilor garantate minorităților în diverse domenii). Proiectul constituie o dezvoltare a unui alt proiect realizat în cadrul ISPMN care s-a axat doar pe participarea politică în Europa Centrală și de Sud-Est. (În prima fază, și acest proiect se va axa mai ales pe fostele state socialiste din Europa Centrală și de Sud-Est). De asemenea, proiectul își propune și o analiză a situației din România, plasată în contextul mai larg conturat astfel. Mai precis, ne propunem să colectăm și să analizăm propunerile legislative elaborate din 1990 până în momentul de față pentru reglementarea statutului minorităților naționale

din România, precum și analiza procesului de negociere dintre reprezentanții minorităților și ai instituțiilor statului. Criteriile folosite în această analiză vor fi similare celor din prima parte a proiectului.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Minority Representation in the New EU States [Reprezentarea minorităților în noile state membre UE]** (autori Székely István Gergő - Horváth István)
Descriere: Participarea efectivă în deciziile politice este unul dintre drepturile fundamentale ale persoanelor care aparțin minorităților naționale. Acest lucru a fost subliniat și în cele mai importante documente europene despre protecția minorităților. Acest studiu oferă o imagine de ansamblu despre reglementările electorale din noile state membre UE care facilitează sau din contră, îngreunează reprezentarea politică a minorităților, și analizează cele mai importante probleme și critici legate de aceste soluții instituționale. Deși se concentrează în primul rând asupra legislațiilor de la nivel național, abordează pe scurt și soluții referitoare la alte nivele, adică la administrațiile locale și la nivelul Parlamentului European. În recomandări se subliniază în primul rând importanța creării unor condiții echitabile pentru participarea politică a tuturor minorităților autohtone dintr-o anumită țară și pentru facilitarea competiției politice sănătoase intracomunitare în rândul minorităților. Pe de altă parte, se recomandă acordarea unei atenții mai sporite reprezentării minorităților române din Europa, precum și reprezentării minorităților la nivelul Parlamentului European.
Studiul a apărut în cartea colectivă *Vit Novotny (ed.) Unity in Adversity. Immigration, Minorities and Religion in Europe [Vit Novotny (coord.) Unitate în adversitate. Imigrare, minorități și religie în Europa]*

Titlul proiectului: *Identitate și (re)prezentare vizuală - cazul familiilor transnaționale*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Hossu Iulia

Tema proiectului: Prezentul proiect se încadrează în linia de formare urmată pe parcursul doctoratului de către cercetătoare. Aceasta și-a susținut teza de doctorat ce a avut ca temă familia, practicile și dinamica acesteia în cadrul UBB, în anul 2010. Prezentul proiect îmbină activitatea de cercetare în domeniul filmului documentar și al (re)prezentării vizuale, cu tematica familiei, și mai precis a familiei transnaționale. Proiectul a demarat în anul 2016.

Rezultatele proiectului:

- Pe parcursul anului 2017, cercetătoarea a participat la două conferințe internaționale în cadrul cărora a susținut prezentări pe tematica familiilor transnaționale și a reprezentării vizuale a acestora. A participat la o serie de prelegeri și seminarii cu această tematică. Această activitate a fost completată de publicarea unei serii de articole pe tematică în calitate de autor/coautor. Activitatea desfășurată în cadrul acestui proiect a fost susținută în mare parte ca activitate integrantă a unui proiect mai amplu de cercetare derulat de *Centrul de Studiere a Populației, UBB, Cluj-Napoca* în cadrul căruia Iulia Hossu a deținut funcția de cercetător postdoctoral. Mai multe detalii se regăsesc pe pagina web a proiectului: transnationalfamilies.ro.

Cap III. Centrul de documentare

1. Proiecte inițiate de către CD

Titlul proiectului: *Burse ISPMN 2017*

Coordonatori proiect: Gidó Attila, Kiss Ágnes

Tema proiectului: Lansare de burse de cercetare în domeniul istoriei minorităților naționale din România.

Rezultatele proiectului:

- În 2017 Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN) a anunțat concursul public pentru 2 burse de cercetare pentru cercetători cu preocupări în domeniul *minorități naționale și relații interetnice*. Programul de burse al ISPMN a urmărit să contribuie la promovarea valorilor interculturalității, valorificarea bazelor de date și a materialelor existente în Institut, să încurajeze tinerii cercetători și să ofere cercetătorilor oportunitatea și cadrul de a câștiga experiență în munca de cercetare în echipă.

În cadrul programului de burse s-au acordat următoarele tipuri de burse de cercetare:

1. Bursă de cercetare „aspirant” care se acordă pentru tineri în pregătire (studenți, licențiați, masteranzi, doctoranzi), în valoare de 600 lei/lună - 1 bursă (Andreea Tuzu)
2. Bursă senior care se acordă pentru specialiști cu experiență și activitate semnificativă în cercetarea științifică sau în domenii cu relevanță pentru cercetarea minorităților naționale, în valoare de 1200 lei/lună - 1 bursă (Lőrincz József)

Titlul proiectului: *Producția media în domeniul minorităților naționale din România*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Anca Filipovici

Tema proiectului: *”Producția media în domeniul minorităților naționale din România”* s-a constituit ca secțiune distinctă în cadrul unui proiect complex pe tema *”Monografia minorităților naționale din România”*.

În cursul anului 2016, s-au identificat producțiile media din România (presa scrisă, emisiuni radio/TV) care explorează aspecte legate de cultura și istoria minorităților naționale reduse ca număr. În urma workshop-ului organizat în octombrie 2016, s-au inițiat și dezvoltat parteneriate cu producătorii și redactorii de emisiuni sau rubrici de profil. În 2017, se va continua arhivarea materialelor media transmise de redactori și încărcarea acestora în secțiunea dedicată din site-ul ISPMN.

Rezultatele proiectului:

- În 2017, s-au adăugat materialele audio-video transmise de redactori în categoria dedicată fiecărei minorități din site-ul ISPMN. Secțiunea producției media a fost integrată și în pagina proiectului *Monografia minorităților naționale din România*, dezvoltată în cadrul site-ului ISPMN: <http://ispmn.gov.ro/page/monografia-minoritatilor-nationale-din-romania>

Titlul proiectului: *Actualizarea bazei de date a organizațiilor minorităților naționale*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Anca Filipovici

Tema proiectului: "Actualizarea bazei de date a organizațiilor minorităților naționale" s-a constituit ca secțiune distinctă în cadrul unui proiect complex pe tema "Monografia minorităților naționale din România".

Proiectul urmărește să actualizeze și să consolideze baza de date a organizațiilor minorităților naționale, identificând organizațiile nou constituite și reprezentanții acestora. Se are în vedere clasificarea organizațiilor în funcție de obiective și forma de activitate. Scopul proiectului vizează astfel evaluarea gradului de organizare instituțională și reprezentare, precum și a măsurii în care minoritățile naționale sunt antrenate în activități specifice.

În cursul anului 2016, s-a actualizat baza de date a instituțiilor minorităților naționale reduse ca număr, utilizând registrele Ministerului Justiției. Liderii asociațiilor au fost contactați pentru aplicarea unor chestionare legate de activitatea organizației. La corectarea bazei de date și la contactarea organizațiilor au contribuit două bursiere, în perioada august-octombrie 2016. De asemenea, s-a creat o platformă electronică în care au fost incluse aceste organizații și răspunsurile la chestionarele aplicate.

În 2017 se va continua aplicarea chestionarelor la organizațiile care nu au furnizat încă răspunsuri și se vor introduce datele în platforma <http://ispmn.gov.ro/socioromap/ong>. În acest scop, se va oferi posibilitatea unui stagiu de practică studentească pentru doi studenți din cadrul Facultății de Sociologie și Asistență Socială.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
 - organizații minorități reduse ca număr
 - **Formatul bazei de date:** excel
 - **Descrierea bazei de date:** În cursul anului 2017, s-a continuat actualizarea bazei de date a instituțiilor minorităților naționale reduse ca număr, utilizând registrele Organizațiilor, asociațiilor și fundațiilor de pe portalul Ministerului Justiției. Secțiunea instituțiilor a fost integrată și în pagina proiectului *Monografia minorităților naționale din România*, din cadrul site-ului ISPMN: <http://ispmn.gov.ro/page/monografia-minoritatilor-nationale-din-romania>
 - **Colectarea datelor:** 09/01/2017 - 31/12/2017

Titlul proiectului: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România*

Anul: 2010-2017

Coordonatori proiect: Bokor Zsuzsa, Virginás Péter, Kiss Ágnes

Cercetător ISPMN participant în proiect: Plainer Zsuzsa

Tema proiectului: Scopul proiectului este colectarea și difuzarea informațiilor despre lucrările științifice recent apărute în domeniul cercetării minorităților naționale din România, respectiv evenimentele de importanță majoră din această arie. Aceste informații sunt redactate în forma unui buletin informativ periodic. Buletinele informative în format electronic sunt difuzate de către ISPMN la cca. 900 adrese: organizațiile minorităților din România, organizațiile guvernamentale și neguvernamentale din România care se ocupă de problemele minorităților naționale, relațiile interetnice și drepturile omului.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - **Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România**

Titlul proiectului: *Pagina Web ISPMN***Anul:** 2008-2017**Coordonator proiect:** Hossu Iulia**Cercetători ISPMN participanți în proiect:** Bokor Zsuzsa, Kiss Ágnes, Anca Filipovici, Virginás Péter**Scopul proiectului:** Cei care accesează pagina noastră de web pot afla date legate de profilul Institutului, principalele cercetări și proiecte efectuate de către noi și pot accesa rapoartele acestora; au accesul la catalogul online al bibliotecii ISPMN, pot afla informații despre viitoare manifestări, conferințe organizate de către instituția noastră, pot chiar descărca versiunea online a cărților, newsletter-urilor, textelor *Studiilor de atelier* pe care le edităm.**Antecedentele proiectului:** Conținutul paginii este dezvoltat încă din anul 2007 în 3 limbi: limba română, limba engleză și limba maghiară. Conținutul paginii este permanent dezvoltat cu noile proiecte ale Institutului, cu rapoartele rezultate în urma cercetărilor, cu noile publicații ale *Editurii ISPMN* etc., astfel încât să oferim o imagine cât mai completă despre activitățile Institutului, precum și despre alte tipuri de informații care ar putea fi utile celor interesați de problematica minorităților naționale, atât la nivel național, cât și internațional. Pagina web: www.ispmn.gov.ro
Suprafața de administrare: www.ispmn.gov.ro/admin Componentele proiectului (stagii de documentare, anchete sociologice, ateliere, mese rotunde, conferințe etc.): programare web, update permanent.**Rezultatele proiectului:**

- Pe parcursul anului 2017 a fost realizată o actualizare a CV-urilor cercetătorilor. Totodată, a existat o actualizare permanentă de conținut: știri ISPMN, aparițiile editurii ISPMN, rezultatele cercetărilor (rapoarte de cercetare, materiale multimedia, baze de date). Actualizare pe proiecte: prezentarea rezultatelor unor proiecte, programarea uploadării unor proiecte (Banca de date Roma, Informații utile, Linkuri utile, Biblioteca ISPMN, Banca de date, Monitorizarea de presă).

În 2017 a fost creată pagina proiectului "*Monografia minorităților naționale din România*" (<http://ispmn.gov.ro/page/monografia-minoritatilor-nationale-din-romania>) care integrează rezultatele cercetărilor concretizate în:

- volume coordonate de cercetători ISPMN dedicate minorităților reduse ca număr;
- actualizarea bazei de date a instituțiilor minorităților;
- selecții bibliografice și producție media (emisiuni radio-tv dedicate minorităților).

Responsabil de dezvoltarea și actualizarea paginii de proiect: Anca Filipovici

- **Colectarea datelor:** 04/01/2017 - 31/12/2017
- **URL:** <http://ispmn.gov.ro>

Titlul proiectului: *NL ISPMN***Anul:** 2010-2017**Coordonator proiect:** Hossu Iulia**Tema proiectului:** *Centrul de documentare* a lansat în luna octombrie 2010 *Newsletter-ul ISPMN*. Scopul său este de a oferi publicului avizat informații despre principalele activități organizate sub egida institutului sau de către cercetătorii care activează în cadrul acestuia. Paleta de evenimente la care se va face referire va fi destul de largă, putând să cuprindă informații despre: ultimele apariții editoriale ale ISPMN, conferințe, ateliere, mese rotunde organizate de către institut, parteneriate de cercetare etc. Apariția sa este o dată la două luni.

Rezultatele proiectului:

- ISPMN NL - ianuarie-februarie 2017
- ISPMN NL - martie-aprilie 2017
- ISPMN NL - mai-iunie 2017
- ISPMN NL - iulie-august 2017
- ISPMN NL - septembrie-octombrie 2017
- ISPMN NL – noiembrie-decembrie 2017

Titlul proiectului: *Platformă activități ISPMN*

Anul: 2014-2017

Coordonator proiect: Kiss Ágnes

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Kormos Katalin, Hossu Iulia, Anca Filipovici

Tema proiectului: Suprafață web și suprafață administrativă pentru înregistrarea și arhivarea cercetărilor, proiectelor ISPMN: elaborarea *Planului de activitate ISPMN*, elaborarea *Raportului de activitate ISPMN*, arhivarea ISPMN, evidență buget pe activități. Scopul proiectului: colectarea, sistematizarea și păstrarea materialelor aferente proiectelor derulate în cadrul *Departamentului de studii și analize ISPMN*, respectiv *Centrul de documentare ISPMN*. În 2017 se vor efectua activități de întreținere a platformei și de corectare a eventualelor erori.

Rezultatele proiectului:

- În 2017 s-au efectuat activități de întreținere a platformei și de corectare a anumitor erori.
- **Colectarea datelor:** 04/01/2017 - 31/12/2017

Titlul proiectului: *Filmoteca ISPMN - Seminarii de film*

Anul: 2011-2017

Coordonatori proiect: Plainer Zsuzsa, Hossu Iulia

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Kiss Ágnes, Kormos Katalin, Virginás Péter

Cercetători externi participanți în proiect: Cristina Raț, UBB, Szabó Árpád Töhötöm, Szabó T. Levente, Szigeti Attila, UBB.

Tema proiectului: În urma unor donații de materiale audiovizuale și a recunoașterii importanței mediului filmului s-a constituit în anul 2009 *Filmoteca ISPMN*, cu scopul de a crea o arhivă de filme care au relevanță pentru cercetările efectuate în cadrul Institutului, respectiv pentru studierea minorităților etnice și a relațiilor interetnice din spațiul Europei de Est.

Funcționarea filmotecii în cadrul *Centrului de documentare* se realizează pe două nivele: pe de o parte, pe baza legăturilor formale și informale și a monitorizării festivalurilor de film documentar, se urmărește dezvoltarea colecției de filme (până în 2012 cu peste 150 de filme tip documentar și artistice în format DVD). Pe de altă parte, membrii *Centrului de documentare* organizează în mod regulat seminarii de film pentru publicul interesat.

Rezultatele proiectului:

- **Proiecțiile speciale ale filmului "Judgment in Hungary" (Verdict în Ungaria)**
 - **Perioada:** 17/03/2017 - 12/04/2017
 - **Locul:** sediul ISPMN
 - **Responsabil ISPMN:** Plainer Zsuzsa
 - **Număr participanți:** 46
 - **Coorganizatori:** Mirandouro Kft. Budapesta - Universitatea Babeș - Bolyai, Cluj-Napoca

- În urma contractului încheiat între ISPMN și Miradouro Kft în cursul anului 2017 *Filmoteca ISPMN* a organizat proiecții speciale ale filmului documentar “*Judgement in Hungary*” (*Verdict în Ungaria*) la sediul ISPMN. Filmul regizat de Eszter Hajdu are ca temă procesul juridic al crimelor organizate împotriva romilor din Ungaria. Scopul acestor evenimente a fost familiarizarea studenților și masteranzilor cu documentarul *Verdict în Ungaria*, respectiv organizarea unor discuții despre mecanismele de excludere împotriva grupurilor de romi din Europa de Est. Primul eveniment a avut loc în data de 17 martie pentru masteranzii Facultății de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea Babeș – Bolyai, coordonator Cristina Raț, lector universitar și Plainer Zsuzsa, cercetător ISPMN. La eveniment au participat cinci persoane. A doua proiecție a avut loc în data de 30 martie, pentru studenții UBB Secția Etnografie, coordonator lector univ. Szabó Árpád Töhötöm și Plainer Zsuzsa, cercetător ISPMN. La eveniment au participat 17 persoane. A treia proiecție a avut loc în 12 aprilie cu participarea studenților UBB, Facultatea de Litere, secția Literatură maghiară și Facultatea de Istorie-Filosofie, Secția Filosofie, coordonatori eveniment lect. Univ. Szigeti Attila și lector univ. T. Szabó Levente respectiv Plainer Zsuzsa, cercetător ISPMN. La eveniment au participat 24 de persoane. Proiecția filmelor a fost urmată de discuții cu studenții și profesorii și a fost moderată de Plainer Zsuzsa, cercetător ISPMN.

2. Fondul de documente al CD

Titlul proiectului: *Afiliere la Asociația Anelis Plus*

Anul: 2014-2017

Coordonator proiect: Virginás Péter

Tema proiectului: Prin participarea în programul Anelisplus se asigură acces electronic la literatura științifică internațională

Rezultatele proiectului:

- În cursul anului 2017 cercetătorii ISPMN și utilizatorii bibliotecii au beneficiat de acces la următoarele resurse/colecții de reviste științifice în domeniul științelor socio-umane: Sage, Wiley, Springer, Oxford Journals și Cambridge Journals.

Titlul proiectului: *Dezvoltarea bibliotecii*

Anul: 2008-2017

Coordonator proiect: Virginás Péter

Tema proiectului: Dezvoltarea colecției de documente (cărți și reviste științifice) ale bibliotecii ISPMN.

Rezultatele proiectului:

- În cursul anului 2017 colecția de cărți a bibliotecii ISPMN a fost îmbogățită prin achiziția în total a 80 de cărți de specialitate, iar prin diverse donații biblioteca a primit un număr de 50 de cărți și reviste de specialitate.

3. Biblioteca

În anul 2017 propunem îmbogățirea fondului de documente prin noi achiziții de cărți de specialitate (în varianta print) de la distribuitori autohtoni (în limbi de circulație internațională, respectiv și în limba română și maghiară). Urmărind domeniile de colecție deja stabilite – adică literatură despre romi, sociologie și migrație, antropologie și psihologie socială, metode de cercetare socială, relații interetnice, naționalism și etnicitate, drepturi ale minorităților, și sociolingvistică, ne vom concentra, pe de o parte, pe recomandările cercetătorilor și pe publicații noi ale editurilor autohtone și internaționale de prestigiu. Pe de altă parte, vom continua achiziționarea publicațiilor disponibile la organizații sau/și edituri ale minorităților din țară.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
 - **Catalog de bibliotecă**
 - **Colectarea datelor:** 02/01/2017 - 31/01/2017
 - **URL:** <http://ispmn.gov.ro:8080/liberty/libraryHome.do>
- În cursul anului 2017 colecția de cărți a bibliotecii ISPMN a fost îmbogățită prin achiziția în total a 80 de cărți de specialitate, iar prin diverse donații biblioteca a primit un număr de 50 de cărți și reviste de specialitate.

4. Promovarea CD

Titlul proiectului: *Promovarea Centrului de Documentare și a Bibliotecii ISPMN*

Anul: 2012-2017

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Anca Filipovici, Kiss Ágnes, Hossu Iulia, Kormos Katalin, Virginás Péter

Tema proiectului: Proiectul implică promovarea pe diverse canale a activităților *Centrului de Documentare*, precum și a publicațiilor editurii și a bibliotecii ISPMN.

Rezultatele proiectului:

- Activitățile și rezultatele *Centrului de Documentare* au fost diseminate în 2017 în cadrul unor diferite evenimente. Astfel, vineri, 28 iulie 2017, un grup de liceeni participanți la Junior Summer University, coordonată de către Organizația Studenților din Universitatea Babeș-Bolyai, a vizitat Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale. În cadrul vizitei, Anca Filipovici (cercetător ISPMN) și Kozák Gyula (cercetător ISPMN) au prezentat elevilor aspecte legate de proiectele de cercetare și publicațiile institutului, subliniind și posibilitățile de carieră și practică pentru studenții din arealul științelor socio-umane. Virginás Péter (cercetător ISPMN) a prezentat elevilor structura și fondul de carte și reviste ale bibliotecii institutului.
- Vineri, 13 octombrie 2017, ISPMN a primit vizita unui grup de masteranzi și doctoranzi din cadrul Zentrum für Antisemitismusforschung der TU Berlin (Centrul pentru Studierea Antisemitismului din Berlin), însoțiti de directoarea centrului, prof. dr. Stefanie Schüler-Springorum și profesorul asociat dr. Uffa Jensen. Tinerii cercetători au fost interesați de situația minorităților din România, cu accent pe istoricul comunității evreiești, dar și de paradigmele recente de cercetare asupra minorităților etnice. În cadrul dezbaterilor, președintele ISPMN Horváth István a prezentat structura, evoluția și obiectivele institutului,

iar Fosztó László (cercetător ISPMN) a făcut o trecere în revistă a abordărilor teoretice și a conceptelor legate de studiul minorităților etnice. În legătură cu problematica Holocaustului, a istoriei și a formelor de manifestare a antisemitismului în România, au fost susținute prezentări de către Gidó Attila (cercetător ISPMN) și Anca Filipovici (cercetător ISPMN). La final, vizitatorii au consultat colecțiile și publicațiile *Editurii ISPMN*, prezentate de către Bokor Zsuzsa (cercetător ISPMN).

- Diseminarea volumelor *Editurii ISPMN* a avut loc periodic, cu ocazia diferitelor evenimente la care au participat cercetători ai ISPMN.
- Pagina web a institutului se află în permanentă actualizare a datelor.
- Pagina de Facebook a *Centrului de Documentare* a înregistrat o activitate sporită, postând constant evenimente care implică cercetarea minorităților naționale, publicații și lansări de carte, call-uri pentru burse sau alte tipuri de aplicații. În prezent, pagina este urmărită de peste 1100 de utilizatori FB.

5. Editura

Editare cărți

Titlul cărții: *Hermann Gusztáv Mihály: Cronici și documente controversate privind istoria secuilor. Fragmente și interpretări*

Colectia ISPMN: Nuanțe ale diversității

Nr. Pagini: 248

Coordonatori colecție: Bokor Zsuzsa, Horváth István

Redactor responsabil ISPMN: Bokor Zsuzsa

ISBN: 9786068377391

Abstract: Volumul prezintă o serie de surse referitoare la istoria secuilor – un grup al minorității maghiare din Transilvania cu o identitate bine conturată atât din punct de vedere istoric, cât și etnografic. Documentele sunt interesante nu fiindcă ajută la elucidarea anumitor aspecte importante ale istoriei secuilor, ci deoarece toate sunt falsuri, folosite în diverse perioade ale istoriei la legitimarea anumitor pretenții „pe baze istorice”. Mai târziu (în anumite cazuri chiar și în zilele noastre) aceste texte au fost folosite de istorici români și maghiari în argumentațiile – uneori chiar contradictorii – ale propriilor teorii. În fiecare caz, autorul ne oferă o prezentare critică, istorică atât a documentelor, cât și a modului în care ele au fost receptate, interpretate de-a lungul secolelor.

Titlul cărții: *Filippo Bonini Baraldi: Romi, muzică și empatie*

Nr. Pagini: 360

Coordonatori colecție: Fosztó László, Toma Stefánia

Redactor responsabil ISPMN: Bokor Zsuzsa

ISBN: 978-606-8377-52-0

Abstract: În luna noiembrie 2017, la *Editura ISPMN* a apărut volumul lui *Filippo Bonini Baraldi: Romi, muzică și empatie*. Pornind de la o etnografie ancorată în dimensiunea sensibilă a practicii muzicale, această lucrare propune o reflecție teoretică și interdisciplinară asupra legăturilor dintre muzică, emoție și empatie. Autorul arată cum muzica și plânsetele merg mână în mână, dezvăluind tensiuni între unitate și diviziune, viață și moarte, individul și ceilalți și mobilizând facultăți fundamentale: compasiunea, contagiunea emoțională, empatia. Facultăți pe care romii le exaltă, exacerbează și percep ca identitare.

Titlul cărții: *Bokor Zsuzsa (coord.): ÎN CĂUTAREA TĂRÂMULUI PROMIS. Italienii din România*

Colectia ISPMN: Colectia Minorități

Nr. Pagini: 384

Coordonatori colecție: Bokor Zsuzsa, Horváth István

Redactor responsabil ISPMN: Bokor Zsuzsa

ISBN: 9786068377544

Abstract: Italienii din România reprezintă o minoritate puțin cunoscută de publicul românesc. Aceasta se datorează în mare măsură numărului lor mic și a faptului că italienii sunt răspândiți în întreaga Românie, din Banat la Craiova și din Dobrogea la Iași, deci nu se poate vorbi despre o comunitate compactă de câteva mii de persoane. Dar tocmai această distribuție teritorială oferă comunității un caracter aparte, extrem de interesant, determinând relevarea unor file distincte din ultimele două secole ale istoriei sale.

Volumul de față s-a născut în cadrul unui proiect ISPMN intitulat *Monografia minorităților din România*. În ceea ce privește minoritatea italiană, autorii au parcurs etapele bine-cunoscute ale istoriei și ale prezentului acestei comunități. Așadar, volumul de față pornește cu un capitol bine conturat despre istoria italienilor din România, din secolul al XIX-lea până în perioada comunistă. Capitolul se încheie cu o prezentare detaliată a situației demografice a italienilor. Următorul capitol se referă la prezentul acestei comunități, din perspectiva etnologilor și antropologilor care au efectuat muncă de teren la italienii din Oltenia, Banat și Dobrogea. Analiza limbii friulane conferă o altă perspectivă asupra italienilor. Dialectul friulan, fiind unul dintre dialectele cel mai des vorbite de comunitățile italiene sosite în România, și fiind pe cale de dispariție, prinde viață în această descriere. Ultimul capitol tematic ne arată nu numai prezentul italienilor - prin datele ultimului recensământ, și prin prezentarea diasporei nou-venite a italienilor -, ci și viitorul acestei comunități.

Titlul cărții: *Bodó Csanád: Nyelvi ideológiák és különbségek [Ideologii de limbă și diferențe]*

Colectia ISPMN: Nuanțe ale diversității

Nr. Pagini: 223

Coordonator colecție: Bokor Zsuzsa

Redactor responsabil ISPMN: Bokor Zsuzsa

ISBN: 978-606-8377-49-0

Abstract: Volumul discută aspectele teoretice ale ideologiilor lingvistice în trei contexte sociolingvistice care au devenit importante subiecte în cercetările empirice, atât în forurile academice cât și în forurile mai populare, datorită construcțiilor diferențelor lingvistice. Diferențele lingvistice sunt proiecții discursive ale inegalităților sociale, și, ca atare, sunt mijloace de delimitare ale unor grupuri minoritare, identificate ca fiind diferite din punct de vedere lingvistic. Întrucât această carte are ca scop o critică a construirii și menținerii diferențelor (lingvistice) se discută următoarele „minorități”: vom vorbi predominant despre limba maghiară din Moldova – despre așa-numiții ceangăi – populația din nord-estul României; dar, pentru a explora mai larg contextul, se discută, de asemenea, ideologiile care abordează limbajul femeilor și romilor din Ungaria, precum și diferențele dintre limba maghiarilor din Transilvania și a celor din Moldova.

Titlul cărții: *Metin Omer, Adriana Cupcea (coord.): Un destin la Marea Neagră. Tătarii din Dobrogea*

Colectia ISPMN: Colectia Minorități

Nr. Pagini: 276

Coordonatori colecție: Bokor Zsuzsa, Horváth István

Redactor responsabil ISPMN: Bokor Zsuzsa

ISBN: 9786068377506

Abstract: Diverse ca tematică, studiile volumului, elaborate pe baza unor cercetări aprofundate, a unor surse și metodologii diverse, tratează probleme pragmatice într-o abordare academică, interdisciplinară, dar accesibilă mai multor categorii de public, îndeplinind astfel nu doar un rol științific, ci și un rol social. Volumul este o invitație adresată tătariilor înspre o introspecție asupra trecutului, prezentului și viitorului comunității, o invitație către publicul larg spre cunoașterea unei comunități etnice prea puțin știute în societatea românească, dar și o chemare adresată cercetătorilor înspre aprofundarea studiilor cu privire la tătarii din România.

Titlul cărții: *Adriana Cupcea - Kozák Gyula (coord.): Istorie și identitate la turcii din Dobrogea*

Colectia ISPMN: Colectia Minorități

Nr. Pagini: 288

Coordonatori colecție: Bokor Zsuzsa, Horváth István

Redactor responsabil ISPMN: Bokor Zsuzsa

ISBN: 9786068377537

Abstract: „Volumul *Istorie și identitate la turcii din Dobrogea*, prin abordarea din diversele perspective ale constructului identitar – etnic, religios, civic, lingvistic, social, dar și istoric și național – oferă o perspectivă la zi asupra unei comunități dinamice, aflate în plină perioadă de modificări simbolice. În contextul general de interes față de Islam, lucrarea aduce un plus de informație referitor la manifestări ale acestei culturi în România.” (Silvana Rachieru, Centrul de Studii Turce, Facultatea de Istorie, Universitatea din București)

Titlul cărții: *Raport de cercetare – SocioRoMap. O cartografiere a comunităților de romi din România*

Colectia ISPMN: Nuanțe ale diversității

Nr. Pagini: 360

Coordonatori colecție: Hetea Estera, Horváth István, Hossu Iulia

Redactor responsabil ISPMN: Hossu Iulia

ISBN: 978-606-8377-51-3

Abstract: Volumul reprezintă raportul de cercetare al unui proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009 -2014 în cadrul Programului „Combaterea Sărăciei în România” (RO25), proiect cu titlul: *Cartografierea sociografică a comunităților de romi din România pentru o monitorizare la nivel comunitar a schimbărilor privind integrarea romilor (SocioRoMap)*. Cercetarea a încercat să dea un răspuns unor întrebări precum: În ce stadiu se află societatea noastră în privința îmbunătățirii situației romilor?, Cum putem evalua schimbările graduale sau chiar progresul major în evoluția situației romilor?, Cum putem aduna informații actuale, sistematice și de încredere care să faciliteze politicile sociale, măsurile la nivel local și național axate pe incluziunea romilor și îmbunătățirea situației sociale și economice a acestora? Realizând că politicile sociale bazate pe dovezi și utilizarea în cunoștință de cauză a resurselor sunt piloni fundamentali ai schimbării, obiectivul general al proiectului a fost de a contribui la combaterea excluziunii sociale a romilor din România prin furnizarea instrumentelor și dezvoltarea capacităților necesare pentru îmbunătățirea inegalităților sociale și economice dintre romi și populația majoritară.

Editare Working Paper

Titlul cărții: *Bibliografie rromă (reviste și ziare)*
Gheorghe Sarău

Nr. Pagini: 59

Coordonatori colecție: Hossu Iulia, Horváth István

Redactor responsabil ISPMN: Hossu Iulia

Abstract: Bibliografia rromă reunește reviste și ziare apărute în România și în diferite țări, îndeosebi după anul 1989, care s-au aflat în colecția personală a autorului și au fost donate Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale din România.

O colecție similară, conținând cărți, broșuri și un număr mic de reviste și ziare a fost donată de autor, în luna mai 2015, Bibliotecii Centrale Universitare din București, titlurile fiind inserate într-un valoros instrument orientativ de lucru (v. Gheorghe Sarău, *Bibliografie rromă (cărți, broșuri, reviste, ziare)*, București: Editura Universității din București, 2016), ce vine în ajutorul bibliotecarilor, al cercetătorilor și publicului interesat de domeniul rrom, dar și în sprijinul studenților rromi de la diferite specializări, organizațiilor rrome ori nerrome ce își desfășoară activitatea cu și pentru rromi, atât din țară, cât și din străinătate.

Revistele și ziarele din Bibliografia de față se încadrează unor domenii rrome ce privesc limba și literatura rromani, istoria, antropologia, teatrul, muzica, sociologia, politologia, drepturile omului, drepturile copilului, școlarizarea rromilor, arhitectura și dezvoltarea comunitară etc., ele fiind tipărite în intervalul 1987-2014, iar câteva în perioadele 1984-1986, 1978-1981 și 1970-1974.

Deși colecțiile de reviste și ziare inventariate aici nu acoperă integral anii de apariție ele constituie, totuși, repere importante în activitatea de informare și de cercetare în domeniul rrom.

Cap IV. Proiecte internaționale

Titlul proiectului: *Inventarierea izvoarelor arhivistice referitoare la istoria evreilor din Transilvania*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Gidó Attila

Cercetători externi participanți în proiect: Ladislau Gyémánt, Anton Dörner, Tóth Levente

Tema proiectului: Cercetarea este finanțată de către „Rothschild Europe” Foundation și face parte din proiectul internațional „Yerusha” privind inventarierea izvoarelor referitoare la evreii în diferite țări ale Europei (Franța, Olanda, Belgia, Cehia, Slovacia, Ungaria, Serbia, România, Ucraina, Grecia, Georgia, Rusia, Polonia, Estonia, Lituania, Letonia). În iulie 2016 s-a lansat proiectul ISPMN privind inventarierea materialelor arhivistice păstrate la direcțiile județene ale Arhivelor Naționale din România. Direcțiile județene transilvănene incluse ale ANR sunt: Arad, Bihor, Bistrița-Năsăud, Covasna, Harghita, Hunedoara, Maramureș, Satu Mare, Sălaj, Caraș-Severin.

Pe parcursul cercetărilor, membrii echipei identifică acele fonduri arhivistice care conțin documente referitoare la evreii din Transilvania. Pe baza inventarelor de fonduri se pregătește o bază de date în format excel conținând următoarele informații: numele instituției la care se păstrează fondul arhivistic, denumirea și numărul fondului, instituția creatoare a fondului, limba documentelor, starea fizică a materialului arhivistic respectiv, descrierea de conținut al fondului documentar.

Se estimează că pe parcursul celor 3 ani vor fi verificate 3000-4000 de inventare de fonduri arhivistice păstrate la ANR.

Realizări în 2016: 1) Cercetări în direcțiile județene ale ANR din Caraș-Severin, Zalău și Bistrița. 2) Baze de date în format excel conținând informații referitoare la materialele arhivistice păstrate în aceste trei localități.

Rezultatele proiectului:

- **Bază de date 2016/2017**
 - **Formatul bazei de date:** excel
 - **Descrierea bazei de date:** Baza de date conține descrierea fondurilor în care se găsesc date referitoare la evreii din județele Bistrița-Năsăud, Satu Mare, Caransebeș și Zalău.
 - **Colectarea datelor:** 01/07/2016 - 30/06/2017
- **Realizări în 2016/2017:** 1) Cercetări în direcțiile județene ale ANR din Caraș-Severin, Satu Mare, Zalău și Bistrița. 2) Baze de date în format excel conținând informații referitoare la materialele arhivistice păstrate în aceste trei localități.
- **Realizări în 2017/2018:** Cercetări pornite în direcțiile județene ale ANR din Satu Mare, Hunedoara, Harghita și Maramureș. Aceste cercetări vor fi finalizate în 2018, iar rezultatele vor fi introduse în baze de date până în 31 iulie 2018.

Titlul proiectului: *Maghiarii din România, 1989-2016*

Perioada: 01/01/2017 - 15/12/2017

Coordonator proiect: Kiss Tamás

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Székely István, Horváth István, Mohácsék Magdolna, Bogdán Andrea

Cercetători externi participanți în proiect: Bárdi Nándor, Papp Z. Attila, Márton János, Kiss Dénes, Csata Zsombor

Instituții partenere: Wilfried Martens Centre for European Studies (Belgium), Academia Kós Károly (Romania)

Tema proiectului: Realizarea unui volum de studii în limba engleză privind aspectele proceselor sociale și demografice afectând minoritatea maghiară din România.

Rezultatele proiectului: În cadrul proiectului a avut loc în 2017 o analiză pluridisciplinară a proceselor sociale și politice ale maghiarilor din România.

Titlul proiectului: *DICE-ROMA*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Toma Stefánia

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Peti Lehel, Kozák Gyula, Anghel Remus, Plainer Zsuzsa, Fosztó László, Hossu Iulia

Tema proiectului: DICE-ROMA este o platformă multidisciplinară pentru cercetători, postdoctoranzi, universitari, bursieri etc. din cadrul ISPMN, dar și de la alte centre de cercetare, respectiv universități din România unde cei interesați își pot prezenta proiectele de cercetare sau publicațiile în fața unei audiențe interesate de tematica propusă. Astfel, se poate crea un nod comunicațional pentru cercetători din domeniul științelor sociale interesați de tematica cercetării în domeniul Romani Studies, creând un spațiu de schimburi academice creative, gândire inovativă și critică, care contribuie la îmbunătățirea producției științifice în acest domeniu și la lărgirea colaborărilor la nivel național și chiar internațional.

Astfel, în cadrul proiectului s-au organizat seminariile, ateliere, întâlniri interne sau cu prezentări invitate din afara Institutului.

Antecedentele proiectului: Proiectul DICE-ROMA a fost lansat în anul 2016. Pe parcursul anului 2016 au fost prezentate cinci articole în lucru, fiecare fiind publicat în anul 2017.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
 - „**It's not her second chance - it's her first and only chance**” - **A case study exploring enrolment into a second chance school in urban Romania** [Nu este a doua șansă a ei, este prima și singura șansă - studiu de caz în cadrul unei școli urbane **A Doua Șansă în România**]
Descriere: Joi, 6 aprilie 2017, dr. Solvor Mjøberg Lauritzen, cercetător postdoctoral, a ținut o prelegere cu titlul „*It's not her second chance - it's her first and only chance*” - *A case study exploring enrolment into a second chance school in urban Romania* [Nu este a doua șansă a ei, este prima și singura șansă - studiu de caz în cadrul unei școli urbane *A Doua Șansă în România*], în cadrul Seminariilor DICE-Roma, proiect ISPMN. Prezentarea s-a centrat pe rezultatele unei cercetări în cadrul unui program de tip școală după școală. Autoarea a prezentat factorii și contextul care ar putea îngreuna sau, din contră, facilita transferul copiilor din programul *Școală după școală* în programul *A Doua Șansă* sau în sistemul de educație.
 - **Roma within obstructing and transformative spaces: Migration process and social distance in ethnically mixed localities in Romania** [Romii între spații obstructive și transformative: procesul migrației și distanță socială în localități mixte din punct de vedere etnic din România]

Descriere: Miercuri, 11 octombrie 2017, în cadrul seminarului de cercetare DICE-Roma, Fosztó László și Toma Stefánia (cercetători ISPMN) au prezentat un articol în curs de redactare cu titlul *Roma within obstructing and transformative spaces: Migration process and social distance in ethnically mixed localities in Romania [Romii între spații obstructive și transformative: procesul migrației și distanță socială în localități mixte din punct de vedere etnic din România]*. Articolul se bazează pe rezultatele proiectului internațional de cercetare *MigRom - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor [The migration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagement strategies - FP7]*.

- Organizare eveniment ISPMN:

- **2017/1 Seminar DICE-ROMA**

- **Perioada:** 28/02/2017
- **Locul:** ISPMN, Cluj
- **Responsabil ISPMN:** Toma Stefánia
- **Număr participanți:** 7
- **Descriere:** Marți, 28 februarie 2017, Peti Lehel (cercetător ISPMN) a ținut o prezentare cu titlul *Migráció és pünkösdzimusz egy kelet-moldvai kolduló roma közösségben [Migrație și penticostalism într-o comunitate de cerșetori romi din sudul Moldovei]* în cadrul seminariilor DICE-ROMA, organizate de Toma Stefánia (cercetător ISPMN). Articolul care a stat la baza prezentării analizează practicile migrației și strategiile de subzistență legate de migrație, precum și rolul religiei penticostale în migrația unei comunități penticostale de etnie romă dintr-un sat mixt din punct de vedere etnic și religios din partea sudică a Moldovei. Prima parte a articolului prezintă comunitatea unde s-a efectuat cercetarea de teren, arătând cum s-au schimbat strategiile de subzistență ale comunității rome având în vedere principalele momente ale istoriei sociale. Această parte este urmată de prezentarea celor două tipuri de migrațiune: migrația la baza căreia se află cerșitul în țările din Europa de Nord și migrația de lungă durată, care se concentrează mai ales în țările din Europa de Vest. Articolul analizează efectele economice și sociale ale migrației, precum și rolul penticostalismului în formarea patternurilor migrației. În cele din urmă, articolul analizează importanța resurselor provenite din „migrația cerșitului”, dar și a altor resurse la baza cărora se află migrația, precum și rolul pe care îl are trecerea la religia penticostală în procesele economice și sociale care se petrec în rândul comunității rome. Participanții la seminar: Toma Stefánia (ISPMN), Fosztó László (ISPMN), Könczei Csongor (ISPMN), Szabó Á. Töhötöm (UBB), Gidó Attila (ISPMN), Plainer Zsuzsa (ISPMN).

- **2017/2 Seminar dr. Solvor Mjøberg Lauritzen: „It's not her second chance - it's her first and only chance" - A case study exploring enrolment into a second chance school in urban Romania" [Nu este a doua șansă a ei, este prima și singura șansă - studiu de caz în cadrul unei școli urbane A Doua Șansă în România]**

- **Perioada:** 06/04/2017
- **Locul:** ISPMN, Cluj
- **Responsabil ISPMN:** Toma Stefánia
- **Număr participanți:** 12

- **Descriere:** Joi, 6 aprilie 2017, dr. Solvor Mjøberg Lauritzen, cercetător postdoctoral, a ținut o prelegere cu titlul „*It's not her second chance - it's her first and only chance*” - *A case study exploring enrolment into a second chance school in urban Romania* [Nu este a doua șansă a ei, este prima și singura șansă - studiu de caz în cadrul unei școli urbane A Doua Șansă în România], în cadrul Seminarilor DICE-Roma, proiect ISPMN. Prezentarea s-a centrat pe rezultatele unei cercetări în cadrul unui program de tip școală după școală. Autoarea a prezentat factorii și contextul care ar putea îngreuna sau, din contră, facilita transferul copiilor din programul Școală după școală în programul A Doua Șansă sau în sistemul de educație.
- **2017/3 Seminar Toma Stefánia - Fosztó László: Roma within obstructing and transformative spaces: Migration process and social distance in ethnically mixed localities in Romania [Romii între spații obstructive și transformative: procesul migrației și distanță socială în localități mixte din punct de vedere etnic din România]**
 - **Perioada:** 11/10/2017
 - **Locul:** ISPMN, Cluj
 - **Responsabili ISPMN:** Toma Stefánia, Fosztó László
 - **Număr participanți:** 9
 - **Descriere:** Miercuri, 11 octombrie 2017, în cadrul seminarului de cercetare DICE-Roma, Fosztó László și Toma Stefánia (cercetători ISPMN) au prezentat un articol în curs de redactare cu titlul *Roma within obstructing and transformative spaces: Migration process and social distance in ethnically mixed localities in Romania* [Romii între spații obstructive și transformative: procesul migrației și distanță socială în localități mixte din punct de vedere etnic din România]. Articolul se bazează pe rezultatele proiectului internațional de cercetare *MigRom - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor* [The migration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagement strategies - FP7].
- **2017/5 Seminar Ducu Viorela**
 - **Perioada:** 20/11/2017
 - **Locul:** ISPMN, Cluj
 - **Responsabil ISPMN:** Hossu Iulia
 - **Număr participanți:** 7
 - **Descriere:** Luni, 20 noiembrie 2017, în cadrul seminarului de cercetare DICE-Roma, Viorela Ducu (cercetător principal, director proiect) a susținut prezentarea cu titlul: *Elements of display of transnational families* [Elemente de afișare la familiile transnaționale]. Aceasta s-a bazat pe rezultatele proiectului internațional de cercetare intitulat Confruntarea diferenței prin practicile familiilor transnaționale [http://transnationalfamilies.ro/], proiect finanțat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI).
- **2017/4 Seminar Dr. Kiss Agnes**
 - **Perioada:** 14/11/2017
 - **Locul:** ISPMN, Cluj
 - **Responsabili ISPMN:** Toma Stefánia, Kiss Ágnes
 - **Număr participanți:** 6

- **Descriere:** Marți, 14 noiembrie 2017, în cadrul seminarului de cercetare DICE-Roma, Kiss Ágnes (cercetător ISPMN) a prezentat lucrarea intitulată *Typologies of informal institutions and informal practices under scrutiny. Theoretical and methodological considerations [Tipologiile instituțiilor și practicilor informale. Considerații teoretice și metodologice]*. Studiul trece în revistă tipologiile instituțiilor informale utilizate în domeniul științelor politice și oferă o tipologie alternativă. El mai conține câteva mențiuni legate de conceptualizarea informalității, respectiv comentarii ce trebuie considerate în cazul analizelor empirice ale acestui fenomen.

Titlul proiectului: *MigRom - The immigration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagements [MIGROM - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor]*

Anul: 2014-2017

Coordonatori proiect: Toma Stefánia, Fosztó László

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Toma Stefánia, Fosztó László

Tema proiectului: Începând din 1 aprilie 2013, ISPMN derulează un proiect de cercetare internațional în parteneriat cu Universitatea din Manchester (UK), Fondation Maison des Sciences de L'homme (Fr), Universitatea din Granada (E), Universitatea din Verona (I), Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale (Ro), Consiliul Local al orașului Manchester (UK), Forumul european al romilor și nomazilor (Fr). Proiectul este co-finanțat de Comisia Europeană prin FP7 (European Commission under the Seventh Framework Programme). Coordonatorul principal al proiectului este prof. Yaron Matras, Universitatea din Manchester (UK). Perioada de desfășurare a proiectului este de 4 ani. Partenerii din proiect vor analiza procesul de migrare și acomodare în patru state de destinație (Marea Britanie, Franța, Italia, Spania) a romilor din România, iar ISPMN are rolul de a coordona și facilita cercetarea pe teritoriul României, mai ales în comunitățile de origine de unde provin romii care migrează către aceste țări din vestul Europei. Institutul a acordat o bursă postdoctorală unui cercetător care a avut sarcina de a face cercetare de teren în aceste comunități împreună cu 2 cercetători ISPMN (Stefánia Toma și László Fosztó) pentru a înțelege cauzele locale și efectele migrației în rândul comunităților. În faza de diseminare a rezultatelor proiectului, ISPMN a avut un rol cheie în facilitarea și distribuirea rezultatelor proiectului în sfera publică din România și pe plan internațional. Metodologia aplicată este una calitativă bazată pe metode antropologice (observație participativă, interviuri, fotodocumentare), precum și studii de caz despre localitățile de unde pleacă romii.

Antecedentele proiectului: Pe parcursul anului 2015, cercetătorii participanți au continuat cercetarea de teren și activitățile de culegere a datelor prin chestionare. A fost publicat al doilea raport de țară în cadrul proiectului, care a fost prezentat în cadrul întâlnirii de consorțiu, organizat de Universitatea din Verona (Verona, Italia). Rezultatele preliminare au fost prezentate în cadrul a mai multor conferințe internaționale la care cercetătorii MIGROM au participat pe parcursul anului 2015 (Berlin, București, Budapesta, Cluj, Valencia).

În 2016, în cadrul proiectului MIGROM, cercetătorii au continuat activitățile de cercetare și de culegere a datelor. Au fost verificate și completate datele din cadrul anchetelor realizate. S-au construit trei baze de date în SPSS. Datele culese – atât cele din cadrul anchetelor cantitative, cât și cele de pe urma cercetărilor de teren – au fost analizate, prelucrate. Această activitate a continuat și în anul următor pentru a exploata în adâncimi informațiile și experiențele culese. A avut loc o întâlnire de consorțiu în luna ianuarie (Manchester, MB) și la sfârșitul lunii martie în Granada (Spania). Începând de la sfârșitul anului 2015, au început activitățile de diseminare a rezultatelor

proiectului, astfel au fost o serie de participări ale cercetătorilor participanți la diferite conferințe internaționale (Paris, București, Binghamton, New York, Strasbourg, Stockholm), și paralel cu aceste activități, a început elaborarea articolelor pentru reviste peer-review (în limba engleză) și un volum editat de către coordonatorul principal al proiectului. A fost redactat ultimul raport *MigRom - The Immigration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagements. Results of the Follow-Up Survey. Romania [MIGROM - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor]*, care a fost prezentat în cadrul a două întâlniri de consorțiu.

Pe parcursul anului au început să fie publicate primele articole realizate în cadrul proiectului, astfel Cătălina Tesăr a semnat unul dintre capitolele în volumul coordonat de Elisabeth Tauber și Dorothy Zim, cu titlul: *The Public Value of Anthropology: Engaging Critical Social Issues Through Ethnography [Antropologie publică. Abordarea problemelor sociale actuale, prin etnografie]*, apărut la Editura Universității Bolzano, din Italia. Capitolul semnat de Cătălina Tesăr (cercetător postdoctoral ISPMN) se intitulează *Begging-Between Charity and Profession. Reflections on Romanian Roma's Begging Activities in Italy [Cerșitul, între caritate și profesie. Reflecții despre cerșitul practicat de romii români în Italia]*. Un alt articol semnat de Cătălina Tesăr intitulat *"Houses under Construction: Conspicuous Consumption and the Values of the Youth among Romanian Cortotrari Gypsies [Case neterminate: despre consumul ostentativ și valorile generației tinere la romii corturari din România]"* a apărut în volumul *Gypsy Economy. Romani Livelihoods and Notion of Worth in the 21st Century [Economia romilor. Despre traiul în comunitățile de romi și noțiunile lor de valoare, în secolul XXI]*, la Editura Berghahn Books: New York – Oxford. Volumul este coordonat de către M. Brazzabeni, M.N. Cunha și M. Fotta și are o postfață semnată de către Keith Hart. De asemenea, a fost finalizat capitolul în coautorat de către echipa ISPMN care va apărea în 2017 la editura Routledge, în volumul intitulat *Open borders, unlocked cultures: Romanian Roma migrants in Western Europe (Granițe deschise, culturi eliberate: Migrația romilor din România în Europa de Vest)*, editat de Yaron Matras și Daniele Viktor Leggio.

Pe parcursul anului 2017 au continuat activitățile de analiză a rezultatelor, de elaborare a articolelor și diseminare a rezultatelor.

Rezultatele proiectului:

- **Apariție publicație: Open Borders, Unlocked Cultures: Romanian Roma Migrants in Western Europe, ed. Yaron Matras și Viktor Leggio, Editura Routledge, 2017**

În luna septembrie 2017, a apărut volumul *Granițe deschise, culturi eliberate: Migrația romilor din România în Europa de Vest [Open Borders, Unlocked Cultures: Romanian Roma Migrants in Western Europe]* la editura Routledge în seria *Advances in Sociology*. Volumul este coordonat de Yaron Matras și Daniele Viktor Leggio, capitolele având ca autori membrii echipelor de cercetare MigRom din instituțiile partenere (Henriette Asséo, Giuseppe Beluschi-Fabeni, Grégoire Cousin, Juan F. Gamella, Elisabeth Gómez Oehler, Yaron Matras, Vasile Muntean, Daniele Viktor Leggio, Petre Petcuț, Leonardo Piasere, Stefania Pontrandolfo). Echipa ISPMN (Stefănia Toma, Cătălina Tesăr și László Fosztó) a contribuit la volum cu un capitol intitulat *Romii din România acasă: modele de mobilitate, experiențe de migrare, rețele și remiteri [Romanian Roma at Home: Mobility Patterns, Migration Experiences, Networks, and Remittances]*.

Link: <https://www.routledge.com/Open-Borders-Unlocked-Cultures-Romanian-Roma-Migrants-in-Western-Europe/Matras-Leggio/p/book/9781138239487>

- **Întâlnirea Anuală de Consorțiu și Conferința de închidere a proiectului MigRom**
Descriere: În perioada 17-21 ianuarie 2017 a avut loc la Manchester (Marea Britanie)

Întâlnirea Anuală de consorțiu și Conferința Internațională de închidere a proiectului MigRom - The Immigration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagements [MIGROM - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor]. Proiectul a fost lansat în 2013 în parteneriat cu Universitatea din Manchester (UK), Fondation Maison des Sciences de L'homme (Fr), Universitatea din Granada (E), Universitatea din Verona (I), Consiliul Local al orașului Manchester (UK), Forumul european al romilor și nomazilor (Fr). Proiectul este cofinanțat de Comisia Europeană prin FP7 (European Commission under the Seventh Framework Programme). Coordonatorul principal al proiectului este prof. Yaron Matras, Universitatea din Manchester (UK). Perioada de desfășurare a proiectului a fost de 4 ani. Partenerii din proiect au analizat procesul de migrație și acomodare în patru state de destinație (Marea Britanie, Franța, Italia, Spania) a romilor din România, iar ISPMN a avut rolul de a coordona și facilita cercetarea pe teritoriul României, mai ales în comunitățile de origine de unde provin romii care migrează către aceste țări din vestul Europei. Prima zi a conferinței a fost dedicată prezentărilor echipelor de cercetare din cadrul proiectului. Echipa de cercetare MIGROM din România compusă din Fosztó László, Toma Stefănia (cercetători ISPMN) și Cătălina Tesăr (postdoctorand ISPMN) a susținut prezentarea intitulată „*Romanian Roma at Home: mobility patterns, migration experiences, networks, and remittances*” [Romii din România acasă: modele de mobilitate, experiențe ale migrației, rețele și remiteri]. Următoarele zile au fost alocate cercetătorilor interesați de temă, care lucrează în domeniul migrației romilor. Astfel, din partea ISPMN a mai participat Remus Gabriel Anghel, prezentând lucrarea intitulată „*Migration and social inequality. Changing patterns of inequality in Romania's Roma ghettos*” [Migrație și inegalitate socială. Schimbarea pattern-urilor de inegalitate în ghetourile de romi din România]. Mai multe informații despre eveniment și proiect găsiți pe pagina:

<http://migrom.humanities.manchester.ac.uk/>

Album foto:

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.10211959700608328.1073741887.1246834455&type=1&l=d2c12c4fac>

- **Tetőterasz (Terasă pe acoperiș)**

Descriere: Vineri, 27 ianuarie 2017, László Fosztó (cercetător ISPMN) a fost invitat la studioul Radio Cluj în cadrul emisiunii Tetőterasz (Terasă pe acoperiș), redactor István Rostás-Péter. El a vorbit despre proiectul internațional de cercetare MigRom, al cărui partener din România este ISPMN. În cadrul emisiunii, László Fosztó a prezentat detalii privind procesul de adunare a datelor, colaborarea cu instituțiile partenere din Franța, Italia, Spania, și Regatul Unit, precum și cele mai importante rezultate ale cercetării. Observațiile și modelele descrise de acest proiect se referă la procesul de creștere a mobilității internaționale a populației rome din România și fenomenele legate de migrație (remitteri, efectele de dezvoltare în comunitățile de origine, relațiile transnaționale etc.). O versiune editată a emisiunii de o oră a fost difuzată ulterior zilelor înregistrării emisiunii.

- **Conferința Internațională „Networking Workshops - Civil Society in Action” [Întâlniri de networking - Societatea civilă în acțiune]**

În perioada 6-7 februarie 2017, a avut loc la București conferința internațională „*Networking Workshops - Civil Society in Action*” [Întâlniri de networking - Societatea civilă în acțiune] organizată de Rețeaua Societății Civile din Suedia pentru România (Swedish Civil Society for Romania) în colaborare cu Ambasada Suediei din România.

Rețeaua a fost fondată de nouă organizații din Suedia în septembrie 2015, scopul lor fiind de a se implica activ în cele 17 domenii de intervenție care au fost definite ca priorități în declarația comună semnată de către Guvernul Suedez și Guvernul României în iunie 2015, și care se concentrează pe drepturile și suportul grupurilor vulnerabile din România. Prezentările la această conferință s-au concentrat pe patru teme majore: drepturile copilului, educație, piața muncii și strategii de cooperare. La conferință au participat Fosztó László și Toma Stefănia (cercetători ISPMN) și Alina Silian (CCRIT/SocioRoMap). Au fost prezentate proiectele *SocioRoMap - Cartografierea socio-grafică a comunităților de romi din România pentru o monitorizare la nivel comunitar a schimbărilor privind integrarea romilor* proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014 în cadrul Programului „Combaterea Sărăciei în România” (RO25) și *MIGROM - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor [The migration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagement strategies]*, proiect internațional finanțat de Comisia Europeană prin programul FP7. Participarea a fost intermediată de către organizația *De la inimă la inimă* (Hjärtatill Hjärta) din Linköping, Suedia, o organizație filantropică cu activități în domeniul incluziunii romilor ai cărei reprezentanți au vizitat ISPMN în 2015 și 2016 în vederea realizării unor schimburi de experiențe.

- **Prelegerile Conferinței finale a proiectului MIGROM**

Descriere: Miercuri, 24 mai 2017, pe pagina web a proiectului MigRom au fost publicate prelegerile conferinței finale a proiectului care a avut loc la Manchester în perioada 18 - 20 ianuarie 2017. La conferință au participat membri ai echipelor de cercetare din cele 5 țări partenere (Regatul Unit, Franța, Italia, Spania și România), alți specialiști din Europa și din lume, precum și autorități locale din regiunea Manchester. Din partea ISPMN au fost prezenți membrii echipei MigRom România: László Fosztó, Stefănia Toma și Cătălina Tesăr precum și Remus Anghel (cercetător ISPMN). Toate prezentările (20) au fost înregistrate și pot fi vizionate online pe pagina proiectului și sunt distribuite pe YouTube.

- **Întâlnirea Anuală și Conferința Internațională a Gypsy Lore Society**

Descriere: În perioada 29 august-1 septembrie 2017, a avut loc la Nicosia (Cipru) *Întâlnirea Anuală și Conferința Internațională a Gypsy Lore Society*. În data de 29 august a avut loc întâlnirea anuală a boardului al cărui membru este și László Fosztó (cercetător ISPMN). În data de 30 august, László Fosztó și Stefănia Toma (cercetători ISPMN) au susținut prezentarea intitulată „Romii între distanțe transformative și obstructive: Procesul de migrație și distanța socială în comunități mixte din punct de vedere etnic” [*Roma between Obstructing and Transformative Distances: Migration Process and Social Distance in Ethnically Mixed Localities*] în care au prezentat rezultatele proiectului FP7 MIGROM. Articolul prezintă interconexiunile dintre contextul social local, migrația și transformarea socială, centrându-se pe distanța socială dintre diferite grupuri etnice din cele două localități rurale comparate. Pe data de 1 septembrie, László Fosztó a condus discuțiile panelului intitulat *Resources and Research Ethics [Resurse și etica cercetării]* în cadrul căruia au prezentat: Kai Viljami Åberg (Universitatea de Est, Finlanda), Thomas Acton și Kati Mikkola (Societatea de Literatură din Finlanda). Stefănia Toma împreună cu Manuela Mendes (Universitatea din Lisabona) și Olga Magano (Universitatea Deschisă Portugheză) au organizat o serie de sesiuni pe tema educației și a accesului romilor la educație de calitate în diferite țări europene. Pe parcursul celor trei zile au fost susținute 10 prezentări, acestea fiind grupate în trei paneluri tematice: politici educaționale privind copiii romi în diferite țări și schimbările acestora, metode formale și informale educaționale utilizate în educația

copiilor romi și/sau clasele mixte, respectiv contextul socio-economic al incluziunii școlare. Stefănia Toma a condus lucrările din cadrul unuia dintre aceste panouri, susținând prezentarea cu titlul *Migration, Remittances and their Effects on the Education of Roma Children in Romania [Migrația, Remiteri financiare și efectul acestora asupra educației copiilor romi din România]*. Articolul se bazează pe rezultatele proiectului FP7 MIGROM și prezintă diferite contexte în care migrația influențează accesul copiilor romi la educație.

Mai multe informații despre conferință:

<http://www.gypsyloresociety.org/>

<https://www.facebook.com/groups/gypsyloresociety/>

- **Întâlnire de lucru cu partenerii din proiectul MigRom**

Descriere: În perioada 6 - 9 septembrie 2017, Stefănia Toma și László Fosztó (cercetători ISPMN) au participat la o vizită de lucru la Universitatea din Manchester organizată în cadrul proiectului MigRom. Evenimentul a fost organizat de partenerul coordonator al proiectului și a avut ca scop discutarea planului de diseminare și valorizare a rezultatelor cercetării și după încheierea proiectului. Departamentul de Arte, Limbi și Culturi (School of Arts, Languages, and Cultures) implementează un nou proiect intitulat *Manchester Multilingual* care continuă moștenirea cercetării cu privire la incluziunea migranților și analiza modurilor de management al diversității. Pe data de 7 septembrie a avut loc prelegerea publică „*Era post-multiculturală? Politici de diversitate locală și oficialități publice moderne*” [A post-multicultural era? Local diversity policies and modern public officials] susținută de dr. Maria Schiller de la Institutul „Max Planck” pentru Studiul Diversității Religioase și Etnice din Göttingen, Germania. Prezentarea a fost urmată de o sesiune de discuții pe tema analizei comparate a experiențelor diferitelor orașe care au dezvoltat departamente pentru diversitate în structurile administrațiilor locale. În perioada 8-9 septembrie cercetătorii ISPMN au participat la o serie de întâlniri cu echipa proiectelor MigRom și Manchester Multilingual pentru a discuta aspectele comune ale proiectelor și valorizarea pe termen lung a rezultatelor cercetării MigRom.

Link:

<http://mlm.humanities.manchester.ac.uk/wp-content/uploads/2017/08/MariaSchillerLecture.pdf>

Link: <http://mlm.humanities.manchester.ac.uk/>

- **Workshop de cercetare și vizită de studiu**

Descriere: În perioada 3-5 octombrie 2017, a avut loc la Cluj-Napoca un workshop de cercetare și vizită de studiu organizate de către Centrul pentru Studiul Comparat al Migrației din cadrul FSPAC a UBB, în colaborare cu Universitatea Ruhr din Bochum, Germania. Scopul evenimentului a fost de a facilita cooperarea și dialogul critic despre migrația din și în România, centrate pe condițiile de muncă ale migranților, experiențe de muncă, rolul organizațiilor și al sindicatelor. În cadrul evenimentului, Toma Stefănia și Fosztó László (cercetători ISPMN) au susținut prezentarea cu titlul „*Cleavages, Social distance, and the effect of migration on the communities of origin*” [Clivaje, distanță socială și efectul migrației în comunitățile de origine]. Prezentarea se bazează pe rezultatele proiectului internațional de cercetare MigRom - *Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor* [The migration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagement strategies - FP7] în cadrul căruia cercetătorii ISPMN au avut rolul de a cerceta contextul local al migrației romilor din România și efectul migrației în comunitățile de origine. Acest articol argumentează - comparând două localități rurale din Transilvania - că tipul relațiilor sociale și interetnice

dintre diferite grupuri locale (distanța socială) definesc pattern-ul migrației (de ex. tipul rețelelor sociale mobilizate în procesul migrației), iar acesta, la rândul lui, influențează modul în care remitențele sunt utilizate în comunitățile locale, respectiv modul în care efectele migrației sunt interpretate de către localnici.

- **Conferința Anuală a Societății Sociologilor Maghiari cu tema generică „Modernități”**
Descriere: În perioada 24-25 octombrie 2017, Toma Stefănia și László Fosztó (cercetători ISPMN) au participat la Conferința Anuală a Societății Sociologilor Maghiari cu tema generică „Modernități” în colaborare cu Universitatea Reformată „Károli Gáspár” de la Budapesta. Cercetătorii ISPMN au susținut o prelegere plenară cu titlul *Migranții reveniți acasă și vecinii lor: migrația roma, distanța socială și dezvoltare locală [Hazatérők és szomszédok: Roma migráció, társadalmi távolság és helyi fejlődés]* în cadrul unei secțiuni tematice convocate de Judit Durst (University College London) cu tematica *Modernități alternative, mobilitate transnațională și efectul ei în localități defavorizate [Alternatív modernitások, transznacionális mobilitás és hatásuk a hátrányos helyzetű településekre]*. În cadrul aceluiași panel au mai prezentat Attila Melegh (de la Institutul Maghiar de Cercetare Demografică) și Mónika Váradi având pe Krisztina Németh coautor (ambii de la Centrul de Studii Economice și Regionale al Academiei de Științe Ungare). Prezentările și discuțiile din cadrul secțiunii au abordat aspecte legate de efectele migrației din regiuni și localități relativ defavorizate din Ungaria și România și potențialul de intervenție a politicilor publice de a remedia aceste efecte.
- **Terasa de pe acoperiș [Tetőterasz]**
Descriere: Luni, 30 octombrie 2017, László Fosztó (cercetător ISPMN) a fost invitat la redacția Radio România Cluj în cadrul emisiunii în limba maghiară *Terasa de pe acoperiș [Tetőterasz]*, redactor Rostás Péter István. Tema generală a discuției a fost Conferința Anuală a Societății Sociologilor Maghiari despre modernitățile plurale și detaliile proiectului MigRom recent finalizat în cadrul ISPMN.
- **Apariție publicație - MigRom - a romániai romák migrációjának mintázatai, kapcsolatok és hatások itthon [MigRom - pattern-urile migrației romilor din România, rețele și efecte în comunitățile de acasă]**
Descriere: În luna noiembrie 2017 a apărut articolul Stefăniei Toma intitulat *"MigRom - a romániai romák migrációjának mintázatai, kapcsolatok és hatások itthon [MigRom - pattern-urile migrației romilor din România, rețele și efecte în comunitățile de acasă]* în Erdélyi Társadalom, An. 15, nr. 1. Articolul prezintă principalele rezultate ale proiectului MigRom și unele dintre publicațiile rezultate din acest proiect.
- **Apariție publicații - în curs de apariție în anul 2018**
Descriere: Sunt în curs de apariție două articole în coautorat Stefănia Toma - Fosztó László intitulate: *"Roma within Obstructing and transformative Spaces: Migration Process and Social Distance in Ethnically Mixed Localities in Romania" [Romii între spații obstructive și transformative: procesul migrației și distanță socială în localități mixte din punct de vedere etnic din România]* și *"Hazatérők és szomszédok: roma migráció, társadalmi távolság és helyi fejlődés" [Cei întorși acasă și vecinii lor: migrația romilor, distanță socială și dezvoltare locală]*. Articolele vor fi publicate în anul 2018.
- **Vizită de studiu la Universitatea din Granada (Spania) în cadrul proiectului Internațional MIGROM**
Descriere: În perioada 21 aprilie - 1 mai, 2017 cercetătorii ISPMN, Fosztó László și Toma Stefănia, membrii echipei de cercetare MIGROM au efectuat o vizită de studiu la Universitatea din Granada (Spania) în cadrul proiectului Internațional MIGROM. Scopul

vizitei a fost de a participa la întâlniri de lucru cu membrii echipei de cercetare de la Universitatea Granada, parteneri în proiectul MIGROM, în vederea inițierii și redactării unui articol în coautorat, respectiv de a discuta despre alte posibilități de diseminare a rezultatelor proiectului și de continuare a colaborării între cele două instituții.

Titlul proiectului: *“Cartografierea socio-grafică a comunităților roma din România pentru o monitorizare la nivel comunitar a schimbărilor privind integrarea romilor (SocioRoMap)”*

Anul: 2015-2017

Coordonatori proiect: Hetea Estera, Horváth István

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Fosztó László, Toma Stefánia, Kiss Tamás, Adriana Cupcea, Hossu Iulia, Kormos Katalin, Mohácsék Magdolna, Kozák Gyula, Kiss Ágnes. ,

Tema proiectului: Potrivit studiilor și cercetărilor din domeniu, România are cea mai mare populație de romi din Europa, deși cifrele variază semnificativ. În ciuda preocupărilor din ultimii privind situația comunităților de romi, dincolo de aspecte statistice, există încă o lipsă de informații privind situația socială și economică, respectiv situația drepturilor fundamentale ale comunităților de romi din România. Este general acceptat faptul că datele locale, relevante și de încredere privind situația comunităților, nevoile și prioritățile acestora identificate la nivel local, structura capitalului material și uman sunt esențiale pentru elaborarea politicilor publice, implementarea intervențiilor și monitorizarea progresului. De aceea, în proiect s-a dezvoltat un sistem de cartografiere și monitorizare a situației sociale și economice, respectiv accesului comunităților de romi din România la drepturi fundamentale. Astfel, unul din obiectivele proiectului a fost identificarea, inventarierea și descrierea sumară a unor comunități de romi, relativ segregate și caracterizate de deprivare relativă la nivelul administrațiilor locale din România. Colectarea sistematică de date la nivel local, structurată, în baza unui set de indicatori bine definiți, criteriile de calitate clare, metodologii precise și continuitatea procesului de colectare a datelor, au reprezentat aspecte cruciale.

Nu în ultimul rând, proiectul a încercat să utilizeze/mobilizeze rețele de lucru capabile să colecteze date de la nivel local, să le antreneze în procesul de monitorizare, astfel încât să dezvolte capacități locale-județene în procesul de incluziune a romilor și monitorizare-evaluare a progresului.

Rezultatele proiectului:

Proiectul s-a concentrat pe identificarea și descrierea comunităților roma compacte și sărace, respectiv realizarea profilului economic, social și demografic al acestor comunități, reprezentări grafice. Baza de date privind aceste comunități este unul dintre rezultatele deosebit de utile pentru viitoarele strategii și programe de intervenție naționale și locale. Menționăm faptul că estimarea numărului romilor în România nu a fost unul din obiectivele proiectului, acesta a fost unul din rezultatele obținute prin desfășurarea anchetei naționale cu administrația publică locală.

Rezultate:

- A fost semnalată prezența a 2.315 comunități compacte de romi, situate în 1.661 localități din 1.121 de comune.
- Au fost identificate 2.688 de localități în care procentul romilor era de cel puțin 5% sau cel puțin 500 de localnici,
- Peste 50% dintre romi (aproximativ 687.000 de persoane) trăiesc în localitățile rurale cu o populație cuprinsă între 500 și 5.000 de locuitori. În aceste localități rurale, dar și în orașele mici, există deficit de personal care furnizează servicii sociale.
- Au fost identificați 410 de medieri sanitari (angajați în 333 de localități), care au furnizat informații cu privire la situația sănătății în comunitățile de romi, dar și despre cariera profesională

- Au fost identificați 518 mediatori școlari și profesori de limbă romani în toate cele 41 de județe ale României, care au contribuit la descrierea situației școlare a copiilor și adulților romi din aceste comunități, dar și despre cariera profesională.
- Sondajul privind organizațiile neguvernamentale a fost desfășurat la nivel național, a inclus 602 ONG-uri (care au acceptat participarea la sondaj), cu detalii despre 1780 de proiecte. O parte semnificativă a proiectelor implementate de ONG-uri au vizat comunitățile urbane, doar 42% din proiectele identificate au fost implementate în localitățile rurale. Proiectele sunt concentrate în mediul urban, disproporționat, ținând cont că peste 50% dintre romi trăiesc în localitățile rurale.
- 17 studii de comunitate, descrieri calitative ale comunităților locale de romi din țară și fiecare dintre studiile comunității evidențiază o particularitate a comunităților alese. Studiile surprind diverse situații, incluzând dimensiunea unității administrative locale, compoziția etnică și proporțiile populației, modelele de segregare rezidențială și profilul socio-economic al localității.
- Platforma online <https://socioromap.ro/>, include o parte din rezultatele proiectului. *Raport de cercetare SocioRoMap, O cartografiere a comunităților de romi*, disponibil online la adresa <http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:carti> și alte publicații/Broșuri ale anchetelor sociologice disponibile la adresa <http://ispmn.gov.ro/page/publicaii> 40 de descrieri sociologice ale unor orașe din țară, respective municipii cu peste 30.000 locuitori, descrieri detaliate ale comunităților compacte de romi situate în aceste orașe
- Evenimente de promovare a proiectului, întâlniri de consultare cu cercetători, vizită de studiu în Slovacia-proiect similar, ateliere de lucru-dezbateri, evenimente/întâlniri pentru prezentarea rezultatelor, detalii la adresa <http://ispmn.gov.ro/page/socioromap---tiri-anunuri>
- Parteneriate și colaborări cu organizații/instituții publice privind furnizare unor date necesare și relevante pentru:
 - Elaborare de strategii de dezvoltare locală (Colaborare cu Agenția Națională pentru Romi-furnizare date pentru mun. Gheorgheni, județul Harghita; Colaborare cu Primăria Turda-furnizare date statistice și descrieri detaliate ale comunităților compacte de romi pentru orașul Turda- elaborare strategie de dezvoltare pentru zone urbane marginalizate și proiect de finanțare CLLD-POCU),
 - Concepere proiecte de intervenție în comunitățile de romi (colaborare cu Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi pentru programul ROMACT derulat de Consiliul European- furnizare date necesare unor proiecte de finanțare din POCU, măsurile 4.1 DLLI, 5.1CLLD și 6.1Școală pentru toți),
 - Fundamentare programe de finanțare (colaborare cu Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene -POR 2014-2020- Extindere geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară, în conformitate cu H.G. nr. 294/2015; Colaborare cu Fondul Norvegian- Programul "Innovation in Green Industry", furnizare date statistice privind situația racordării locuințelor din comunitățile de romi la sistemul public de electricitate).

Aceste rezultate sunt necesare și utile în demersurile care vizează reducerea sărăciei și a disparităților sociale și economice dintre comunitățile de romi și majoritate, respectiv ajută la fundamentarea unor programe și a politicilor publice, permițând prioritizarea intervențiilor în funcție de nevoile locale reale și asigurarea unei dezvoltări durabile și echilibrate.

Titlul proiectului: *Fond Special Nicolae Gheorghe - Sam Beck*

Anul: 2017

Coordonatori proiect: Fosztó László, Toma Stefánia

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Fosztó László, Toma Stefánia

Cercetător extern participant în proiect: Sam Beck

Partener: Urban Semester Program Cornell University (United States)

Tema proiectului: În aprilie 2016, prof. Sam Beck a donat ISPMN o donație de materiale de cercetare realizate în cadrul unor cercetări antropologice în rândul minorităților din România înainte de 1989. Materialele donate sunt în mare parte diapozitive color și fotografii alb-negru din perioada cercetării de teren în județul Brașov între anii 1970 și 1980, respectiv diapozitive realizate cu ocazia vizitei lui în România în 1990, documente dactilografiate nepublicate din colecția personală elaborate în aceeași perioadă împreună cu Nicolae Gheorghe, scrisori și cărți poștale. Scopul proiectului este de a crea un fond special în cadrul ISPMN cu implicarea, colaborarea directă a prof. Sam Beck. Activitățile prevăzute sunt: ordonarea materialelor, identificarea și inventarierea lor, realizarea de fișe de descriere, pregătire pentru microfilmare sau digitalizare, crearea unei baze de date cu fotografii, crearea unui spațiu virtual accesibil on-line.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
 - **Fond Special Sam Beck**
 - **Formatul bazei de date:** .xls
 - **Descrierea bazei de date:** Baza de date conține lista materialelor donate de către Sam Beck, cu mici descrieri și observații.
 - **Colectarea datelor:** 29/12/2017
 - **Numărul cazurilor:** 817
 - **Fond Digital Sam Beck**
 - **Formatul bazei de date:** Fotografii
 - **Descrierea bazei de date:** Materialul conține diapozitivele digitalizate și indexate.
 - **Colectarea datelor:** 16/01/2017 - 22/12/2017
 - **Numărul cazurilor:** 817

Titlul proiectului: *Succesul academic în rândul romilor din România și Spania. Condiții, traiectorii, consecințe [School success among the Roma in Romania and Spain. Conditions, trajectories, consequences]*

Anul: 2016-2017

Coordonator proiect: Plainer Zsuzsa

Cercetător extern participant în proiect: Ábel Bálint Bereményi

Partener: Universitat Autònoma de Barcelona (Spain)

Tema proiectului: Deși integrarea socială a diferitelor populații de romi reprezintă o temă cu prioritate în Europa de astăzi, marea majoritate a cercetărilor cu acest subiect au ca grup țintă categoriile sociale defavorizate din populațiile de romi. Acest proiect propune o perspectivă diferită, concentrându-se asupra romilor care au un nivel de educație și o performanță școlară ridicată (high achievers). Astfel, în loc de a trece în revistă factorii economici, sociali și culturali, care îngreunează accesul la educația de calitate a romilor (și blochează astfel integrarea socială a acestui grup), cercetarea de față identifică și analizează mijloacele care facilitează mobilitatea educațională, și - prin acesta - mobilitatea socială a acestei categorii etnice. Prin realizarea a două munci de teren,

una în România și una în Spania, se dorește compararea rezultatelor cercetării, pentru a identifica cauzele specifice ale mobilității educaționale pentru fiecare țară.

Rezultatele proiectului:

- În urma ședințelor de lucru din iunie 2017 Cluj-Napoca respectiv septembrie 2017 Valencia, Spania, în acest an s-au realizat următoarele etape ale proiectului internațional "*Succesul academic în rândul romilor din România și Spania. Condiții, traiectorii, consecvențe*": între 4 - 16 decembrie 2017, cercetătorul ISPMN Plainer Zsuzsa, a participat la muncă de teren în cadrul proiectului internațional la Oradea pentru a identifica persoane, care aparțin grupului țintă pentru această cercetare, respectiv a realiza interviuri cu ele. Rezultatele muncii de teren au fost 7 interviuri înregistrate și două neînregistrate. În identificarea intervievaților, Plainer Zsuzsa a colaborat cu conducerea Școlii cu clasele V-VIII Lucreția Suciu, Oradea, cu Fundația Reformată Diaconia, filiala Oradea, cu Fundația Ruhama, Oradea. Tot în 2017 au fost prelucrate interviurile realizate în 2016 pe subșantionul din România, și a fost scris un subcapitol al viitoarei publicații despre abordările teoretice ale fenomenului de mobilitate educațională și costurile sale sociale (autor Ábel Bereményi, UAB, 8 pagini) respectiv un subcapitol despre reperele metodologice ale prelucrării materialului empiric, și despre rezultatele preliminare ale cercetării din România (6 pagini, autor Plainer Zsuzsa, ISPMN).

Titlul proiectului: *YOUMIG - Creșterea capacităților instituționale și facilitarea cooperăției în probleme aferente migrației transnaționale a tinerilor*

Perioada: 01/01/2017 - 15/12/2017

Coordonator proiect: Kiss Tamás

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Székely István, Kiss Ágnes

Partener : Institutul Central de Statistică - Ungaria (Hungary)

Tema proiectului: Proiect internațional complex pe migrația tinerilor

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
 - **YOUMIG Data Exchange Exercise**
 - **Formatul bazei de date:** Excell
 - **Colectarea datelor:** 02/09/2017 - 20/10/2017
 - **YOUMIG Data de date**
 - **Colectarea datelor:** 02/09/2017 - 20/10/2017
- **Întâlnire de inaugurare a proiectului YOUMIG**

Descriere: În perioada 29-30 mai a avut loc la Sfântu Gheorghe întâlnirea de inaugurare a proiectului YOUMIG. Din partea ISPMN au participat cercetătorii Tamás Kiss (coordonator proiect YOUMIG) și István Gergő Székely (expert tematic în cadrul proiectului). Pe parcursul celor două zile au avut loc patru activități: un forum despre migrație cu participarea unor conducători de instituții din județul Covasna, urmat de un brainstorming în tematica migrației (ambele moderate de Tamás Kiss), un training pentru angajații Consiliului local Sfântu Gheorghe despre sursele de date existente în privința migrației și managementul acestora (susținut de István Gergő Székely), și o conferință de presă.
- **Raport sintetic privind migrația și situația tinerilor din Bratislava – Raca (Slovenia), Burgas (Bulgaria), Graz (Austria), Kanjiza (Serbia), Maribor (Slovenia), Sfântu Gheorghe (România), Szeged (Ungaria)**
- **Lectorare științifică și feedback pentru cele 7 studii de caz**

Cap V. Participare la evenimente organizate de către alte instituții

1. Participări la conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, universități de vară etc. organizate în țară

Titlul: *Programul de excelență în politică (ediția a III-a, seminarul nr. 5)*

Titlul prezentării: *Introducere în protecția minorităților în politica internațională*

Organizator: Konrad Adenauer Stiftung România

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Data: 29/01/2017

Participant: Székely István

Descriere: Prezentarea, intitulată *Introducere în protecția minorităților în politica internațională*, a abordat tematici precum diversitatea etnoculturală în Europa, mijloacele de protecția minorităților din dreptul internațional și modelele de gestionare a diversității, și a fost urmată de o discuție despre regimul de protecție a minorităților din România.

Titlul: *Conferință internațională organizată de Fundația De La Inimi La Inimi din Suedia*

Titlul prezentării: Accesul la beneficii sociale în România

Organizator: Hjärta till Hjärtam Suedia

Țara: România

Localitatea: București

Perioada: 06/02/2017 - 07/02/2017

Participanți: Toma Stefánia, Fosztó László

Descriere: În perioada 6-7 februarie 2017, a avut loc la București conferința internațională „*Networking Workshops - Civil Society in Action*” [Întâlniri de networking - Societatea civilă în acțiune] organizată de Rețeaua Societății Civile din Suedia pentru România (Swedish Civil Society for Romania) în colaborare cu Ambasada Suediei din România.

Rețeaua a fost fondată de nouă organizații din Suedia în septembrie 2015, scopul lor fiind de a se implica activ în cele 17 domenii de intervenție care au fost definite ca priorități în declarația comună semnată de către Guvernul Suedez și Guvernul României în iunie 2015, și care se concentrează pe drepturile și suportul grupurilor vulnerabile din România. Prezentările la această conferință s-au concentrat pe patru teme majore: drepturile copilului, educație, piața muncii și strategii de cooperare. La conferință au participat Fosztó László și Toma Stefánia (cercetători ISPMN) și Alina Silian (CCRIT/SocioRoMap). Au fost prezentate proiectele *SocioRoMap - Cartografierea socio-grafică a comunităților de romi din România pentru o monitorizare la nivel comunitar a schimbărilor privind integrarea romilor proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014 în cadrul Programului „Combaterea Sărăciei în România” (RO25) și MIGROM - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor [The migration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagement strategies]*, proiect internațional finanțat de Comisia Europeană prin programul FP7. Participarea a fost intermediată de către organizația *De la inimă la inimă* (Hjärtatill Hjärta) din Linköping, Suedia, o organizație filantropică cu activități în domeniul incluziunii romilor ai cărei reprezentanți au vizitat ISPMN în 2015 și 2016 în vederea realizării unor schimburi de experiențe.

Titlul: *Seminarul Deschis al filmelor despre romi și gadje*

Organizatori: Masteratul de Studii Culturale/Cultură și societate - între tradiție și modernitate și programul de Etnografie și Antropologie maghiară al Universității Babeș-Bolyai

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 07/04/2017 - 08/04/2017

Participanți: Toma Stefánia, Fosztó László, Könczei Csongor

Descriere: În perioada 7-8 aprilie 2017, la Fundația Tranzit s-a desfășurat *Seminarul Deschis al filmelor despre romi și gadje* în cadrul Masteratului de Studii Culturale/Cultură și societate - între tradiție și modernitate și al programului de Etnografie și Antropologie maghiară al Universității Babeș-Bolyai. Festivalul de film a fost realizat în cadrul cursului de masterat *Reprezentare și Putere: Reprezentarea romilor în lumina studiilor culturale*. Vizionarea filmelor a fost urmată de discuții, la care au fost invitați: Toma Stefánia și Fosztó László, Könczei Csongor (cercetători ISPMN), Harbula Hajnalka (antropolog, Fundația Desire) și Szabó Töhötöm (conferențiar Etnologie, UBB). Moderatoarea discuțiilor a fost Könczei Csilla, conferențiar la UBB Cluj, coordonatoarea seminarului.

Evenimentul a fost sprijinit de Fundația Communitas, Universitatea Central Europeană - Curriculum Resource Center, Budapesta (Ungaria).

Titlul: *Privát kultúra az új média hálózataiban [Cultura privată în rețelele mediei noi]*

Titlul prezentării: *A népi kultúra használatának új mediális kontextusai [Noile contexte mediale ale folosirii culturii populare]*

Organizator: Universitatea Sapientia

Țara: România

Localitatea: Târgu Mureș

Perioada: 17/04/2017 - 18/04/2017

Participant: Jakab Albert Zsolt

Descriere: În perioada 17-18 martie 2017 Jakab Albert Zsolt (cercetător ISPMN) a participat la conferința *Cultura privată în rețelele mediei noi [Privát kultúra az új média hálózataiban]*, organizată de către Universitatea Sapientia din Târgu Mureș. Titlul prezentării a fost *A népi kultúra használatának új mediális kontextusai [Noile contexte mediale ale folosirii culturii populare]*. Studiul urmărește digitizarea arhivelor etnografice care reprezintă o nouă schimbare a paradigmatelor în științele sociale. Apariția online a bazelor de date înseamnă deja o interpretare, oferă posibilitatea dobândirii interpretative a datelor. Această prezentare a inclus descrierea arhivelor tradiționale, la fel ca și a bazelor de date online, care au rezultat din activitățile de digitizare.

Titlul: *Departure and Arrival: Migratory Processes and Local Responses from Ethnographic and Anthropological Perspective [Plecare și sosire: Procese migratorii și răspunsuri locale din perspectiva cercetărilor antropologice]*

Titlul prezentării: *Migration and ethnicity at the Romanian Czechs [Migrație și etnicitate la cehii din România]*- Peti Lehel, Jakab Albert Zsolt

Migration and the reshaped Csángó identity [Migrație și identitatea remodelată a ceangăilor din Moldova] - Peti Lehel

Organizatori: Asociația Etnografică Kriza János (Cluj-Napoca), Asociația Etnografică Maghiară (Budapest), Muzeul Etnografic (Budapest)

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 09/05/2017 - 12/05/2017

Participanți: Jakab Albert Zsolt, Peti Lehel

Descriere: În perioada 9-12 mai 2017 Peti Lehel și Jakab Albert Zsolt au participat la conferința internațională cu titlul *2nd Finnish–Estonian–Hungarian symposium. Departure and Arrival: Migratory Processes and Local Responses from Ethnographic and Anthropological Perspective [Al II-lea simpozion finlandez-eston-maghiar. Plecări și sosiri. Procese migratorii și răspunsuri locale din perspectiva cercetărilor antropologice]* organizată de Asociația Etnografică din Ungaria, Muzeul Etnografic din Ungaria și Asociația Etnografică „Krizsa János”, cu participanți din Estonia, Finlanda, Ungaria și România. Cercetătorii ISPMN au ținut o prezentare comună cu titlul *Migration and ethnicity at the Romanian Czechs [Migrație și etnicitate la cehii din România]*, în care au analizat aspectele socio-culturale a etnicității cehe în contextul migrației masive în Cehia. Peti Lehel, a mai susținut o prezentare cu titlul *Migration and the reshaped Csángó identity [Migrație și identitatea remodelată a ceangăilor din Moldova]* identity în care a analizat schimbările în etnicitatea ceangăilor din Moldova în contextul migrației pe termen lung.

Titlul: *Conferința interdisciplinară a doctoranzilor "Falii, Rupturi, discontinuități"*

Titlul prezentării: *Un film mut care ne vorbește. Campanii medicale în Transilvania interbelică*

Organizator: Universitatea Babeș-Bolyai

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Data: 12/05/2017

Participant: Bokor Zsuzsa

Descriere: În perioada 12-13 mai 2017, Bokor Zsuzsa (cercetător ISPMN) a fost invitata *Sesiunii plenare de deschidere a conferinței interdisciplinare a doctoranzilor, Falii, rupturi, discontinuități*, organizată de Facultatea de Litere a Universității Babeș-Bolyai. În prezentarea cu titlul: *Un film mut care ne vorbește. Campanii medicale în Transilvania interbelică*, a analizat discursurile asupra igienei și ale sănătății țăranului de după Primul Război Mondial, modul în care s-a format o nouă imagine a țăranului sănătos, iar prin analiza unui film de propagandă medicală s-au trecut în revistă elementele principale ale discursului igienist de după război.

Titlul: *Forumul Român de Pace*

Titlul sesiunii: *Incluziunea socială a comunităților marginalizate de romi - politici și intervenții*

Organizator: PATRIR

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 13/05/2017 - 14/05/2017

Participant: Toma Stefánia

Descriere: În perioada 13-14 mai 2017, a avut loc primul Forum Român de Pace organizat de PATRIR - Cluj, în parteneriat cu mai multe instituții, organizații și asociații din România și străinătate, care activează în domeniul incluziunii și coeziunii sociale, al combaterii discursului de ură, al discriminării de gen și alte inegalități, al menținerii păcii și de mediere a conflictelor. ISPMN a fost partener instituțional al acestui eveniment, participând cu prezentări în sesiunea *"Incluziunea socială a comunităților marginalizate de romi - politici și intervenții"*. Au fost prezentate rezultatele proiectului SocioRoMap (www.socioromap.ro) de către Adina Rebeleanu (coordonator componentă Mediatori sanitari, CCRIT), Alina Silian (coordonator componentă de cercetare calitativă ONG, CCRIT) și Stefania Toma (cercetător ISPMN). În cadrul sesiunii a fost prezentat și proiectul Pata-Cluj de către managerul de proiect, Gabriella Tonk.

Mai multe informații puteți găsi pe pagina: <https://www.facebook.com/romanianpeaceforum/> și <http://forum-pace.ro/en/home/>

Linkuri reacții presă: <http://forum-pace.ro/en/home/>

<https://intervio.ro/2017/05/09/p-primul-forum-national-de-pace-din-romania-cluj-napoca-13-si-14-mai-2017/>

<http://www.stiriong.ro/actualitate/evenimente-1/primul-forum-national-de-pace-din-romania-se-organizeaza-la-cluj>

Titlul: *Stagiu de documentare la Arhivele Naționale ale României, Biblioteca Academiei Române, Centrul pentru Studiul Istoriei Evreilor din România*

Țara: România

Localitatea: București

Perioada: 15/05/2017 - 19/05/2017

Participant: Anca Filipovici

Descriere: În cadrul stagiului de documentare la Arhivele Naționale ale României au fost accesate aproximativ 70 de dosare din fondurile Ministerului Instrucțiunii (1922-1938), Direcției Generale a Poliției vol. I și Președenției Consiliului de Miniștri. Serviciul Special de Informații (1920-1949). Alte dosare aparțin arhivei Centrului pentru Studiul Istoriei Evreilor din România. Documentele consultate permit continuarea cercetărilor din cadrul proiectelor legate de istoria evreilor din România.

Titlul: *Congresul anual al Uniunii Federative a Naționalităților Europene (FUEN).*

Organizator: Uniunea Federativă a Naționalităților Europene

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 17/05/2017 - 21/05/2017

Participant: Adriana Cupcea

Descriere: În perioada 17-21 mai la Cluj-Napoca a avut loc *Congresul anual al Uniunii Federative a Naționalităților Europene (FUEN).*

Temele generale ale congresului au fost problemele de care sunt preocupate minoritățile europene și lansarea campaniei de strângere de semnături pentru Inițiativa Minority SafePack, care are ca obiectiv largirea protecției minorităților în UE (<http://www.minority-safepack.eu/en/>).

Subiectele particulare s-au axat pe contribuția minorităților naționale autohtone, moștenirea culturală europeană, practicile autonomiilor național-culturale, provocările din Europa Centrală și de Est, precum și modernitatea și inovația în comunitățile minoritare.

Din partea ISPMN au participat Istvan Horvath (președinte ISPMN), cu o prezentare din perspectivă istorică și sociologică a comunității maghiare din Transilvania și Adriana Cupcea (cercetător ISPMN), care a vorbit despre moștenirea culturală a minorităților turcă și tătară din Dobrogea (România) și contribuția lor la cultura națională.

Mai multe informații sunt disponibile pe pagina evenimentului: <http://congress2017.fuen.org/>

Titlul: *Forum despre migrație, brainstorming, training și conferință de presă*

Organizator: Consiliul Local Sfântu Gheorghe, ISPMN

Țara: România

Localitatea: Sfântu Gheorghe

Perioada: 29/05/2017 - 30/05/2017

Participant: Székely István, Kiss Tamás

Descriere: În perioada 29-30 mai 2017, a avut loc la Sfântu Gheorghe, primul eveniment local din cadrul proiectului "*YOUMIG - Îmbunătățirea capacităților instituționale și facilitarea cooperării pentru gestionarea impactului migrației transnaționale a tinerilor*". Din partea ISPMN au participat cercetătorii Tamás Kiss (coordonator proiect YOUMIG) și István Gergő Székely (expert tematic în cadrul proiectului). Pe parcursul celor două zile au avut loc patru activități: un forum despre migrație cu participarea unor conducători de instituții din județul Covasna, urmat de un brainstorming în tematica migrației (ambele moderate de Tamás Kiss), un training pentru angajații Consiliului Local Sfântu Gheorghe despre sursele de date existente în privința migrației și managementul acestora (susținut de István Gergő Székely), și o conferință de presă.

Linkuri reacții presă: <http://stiri.covasnamedia.ro/2017/05/primaria-sfantu-gheorghe-interesata-de-migratia-tinerilor/>

<https://www.hirmondo.ro/aktualis/fogy-az-orszag-lakossaga/>

Titlul: *Zilele Academice Clujene. Conferința Națională, Trepte ale Instituționalizării Cercetărilor de Cultură Tradițională*

Titlul prezentării: *Minoritățile musulmane din România și cercetarea lor*

Organizatori: Academia Română. Filiala Cluj-Napoca. Arhiva de Folclor a Academiei Române

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 15/06/2017 - 16/06/2017

Participant: Adriana Cupcea

Descriere: : În perioada 15-16 iunie, în cadrul Zilelor Academiei Clujene a avut loc conferința națională *Trepte ale Instituționalizării cercetărilor de cultură tradițională*, organizată de Arhiva de Folclor a Academiei Române, filiala Cluj Napoca.

În cadrul conferinței, Adriana Cupcea (cercetător ISPMN) a susținut prezentarea *Minoritățile musulmane din România și cercetarea lor*, în cadrul căreia a vorbit despre componența comunității musulmane din România: comunitatea autohtonă, istorică, formată din punct de vedere etnic din turcii și tătarii din zona Dobrogei și musulmanii stabiliți în România, în urma imigrării relativ recente din diferite state ale Orientului Mijlociu.

A doua parte a prezentării a fost dedicată stadiului actual al cercetărilor despre minoritățile de religie musulmană din România, subliniind principalele teme cercetate până în prezent, perspectivele de abordare care predomină literatura problemei și care sunt lacunele și dificultățile metodologice în acest domeniu de cercetare.

Titlul: *Cercetare în arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS)*

Țara: România

Localitatea: București

Perioada: 18/06/2017 - 23/06/2017

Participant: Adriana Cupcea

Descriere: În perioada 19-23 iunie, Adriana Cupcea (cercetător ISPMN) a realizat un stagiul de cercetare în Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS), în cadrul proiectului ISPMN, Monografia minorității tătare. Au fost consultate o serie de dosare pe teme: naționalitatea turco-tătară și problema musulmană. Principalul dosar consultat a fost cel al lui Iacub Memet (Fond Informativ și Fond Operativ), care a deținut funcția de muftiu al Cultului Musulman pe parcursul întregii perioade comuniste.

Alte dosare consultate: Fond Documentar, Problema Cultului Musulman și procese verbale 1937-1945; Fond Documentar, Material privind Cultul Musulman; Fond Documentar, Activitatea Fugarilor din țările capitaliste împotriva RPR, 1949; Fond Documentar, Cultul Musulman din RPR 1950; Fond Documentar, Musulmani, Bulgari, Țigani, Macedo-Români; Fond Documentar, Starea de spirit a populației turco-tătare din Dobrogea 1950; Fond Documentar, Activitatea comunității turco-tătare din România.

Cercetarea constituie un stadiu preliminar de pregătire a unui studiu mai amplu asupra situației comunității musulmane din Dobrogea în perioada comunistă.

Titlul: *Seminar de cercetare Cătălin Berescu - "Cum putem număra ghetourile? Identificarea cartierelor de romi din municipalitățile din România" [How many ghettos can we count? Identifying Roma neighbourhoods in Romanian municipalities]*

Organizator: Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, UBB

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Data: 26/06/2017

Participanți: Toma Stefánia, Fosztó László

Descriere: Luni, 26 iunie 2017, Stefánia Toma și László Fosztó (cercetători ISPMN) au participat la seminarul de cercetare organizat de către Cristina Raț la Departamentul de Sociologie al Facultății de Sociologie și Asistență Socială, UBB. Invitatul seminarului a fost dr. Cătălin Berescu, iar tema prezentării a fost: *Cum putem număra ghetourile? Identificarea cartierelor de romi din municipalitățile din România [How many ghettos can we count? Identifying Roma neighbourhoods in Romanian municipalities]*. Această analiză este bazată pe cercetarea *Spațializarea și rasializarea excluziunii sociale. Constituirea socială și culturală a "ghetourilor țigănești" în România în context European*, coordonată de prof. Enikő Vincze. În cadrul seminarului, participanții au dezbătut diferitele abordări metodologice și conceptuale, precum și utilizarea terminologiei referitoare la comunități vulnerabile și sărace în politicile publice.

Titlul: *Școala de vară a Centrului pentru Studiarea Istoriei Evreilor din România. Locuri ale memoriei evreilor*

Titlul prezentării: *Locuri ale memoriei evreilor din Transilvania: Locuri ale comemorării victimelor*

Organizator: Centrul pentru Studiarea Istoriei Evreilor din România

Țara: România

Localitatea: Cristian, județul Brașov

Data: 12/08/2017

Participanți: Gidó Attila

Descriere: În prezentarea sa, Attila Gidó a vorbit despre locuri ale memoriei evreilor din Transilvania, în special despre monumentele ridicate în memoria victimelor Holocaustului. Imediat după cel de-al Doilea Război Mondial, supraviețuitorii Holocaustului din Transilvania de Nord au început să ridice monumente cu scopul de a comemora victimele tragediei. În schimb, regimul comunist nu a avut intenția de a comemora decât persecuția comuniștilor și a câtorva democrați care au fost adversarii și / sau victimele regimurilor fasciste și / sau naziste. Noul regim a fost interesat în primul rând în construirea unei competiții a amintirilor. În consecință, până la colapsul regimului communist, monumentele ridicate în primii ani de după Holocaust au rămas singurele care amintesc de evenimentele tragice și singurele locuri unde pot fi jeliți evreii uciși. Schimbările din 1989 nu au adus cu ele o așa zisă „înflorire” în ceea ce privește locurile / spațiile memoriei victimelor.

Titlul: *Vâltoarea mureșeană. Vâltoarea cuvintelor*

Organizator: Asociația pentru Târgu Mureș

Țara: România

Localitatea: Târgu Mureș

Data: 24/08/2017

Participant: Gidó Attila

Descriere: În cadrul evenimentului a fost prezentată soarta evreilor din Transilvania de Nord în timpul Holocaustului și situația existențială a supraviețuitorilor reînțorși.

Linkuri reacții presă: <https://forgatag.ro/programfuzet/#9>

<http://marosvasarhelyiradio.ro/hirek/a-holokauszt-tuleloiro-l-tartottak-eloadast-a-zsinagogaban.html>

Titlul: *Ediția a 8-a a Congresului Internațional de Științe Sociale din Balcani (8th International Social Sciences Congress in the Balkans)*

Titlul prezentării: *Politica statului protector Turcia în Balcani și comunitatea musulmană din Dobrogea*

Organizatori: Universitatea Ovidius, Universitatea Sakarya (Turcia).

Țara: România

Localitatea: Constanța

Perioada: 06/09/2017 - 11/09/2017

Participant: Adriana Cupcea

Descriere: În perioada 6-11 septembrie 2017, Adriana Cupcea a participat la conferința *Social Sciences in the Balkans*, organizată la Constanța de Universitatea Ovidius, Universitatea Sakarya și Universitatea Gazi, din Turcia. Adriana Cupcea a participat cu prezentarea *Politica statului protector Turcia în Balcani și comunitatea musulmană din Dobrogea*, în care a analizat efectele traiectoriei politicii turce, de stat protector, în cazul particular al turcilor și tătarilor musulmani din Dobrogea, în perioada post 1990. Lucrarea a demonstrat felul în care Turcia, ca protector statal, și instituțiile ei reprezintă factorii de revigorare pentru comunitățile istorice de turci și tătari din Dobrogea.

Titlul: *Academia Conferinței Tineretului Maghiar din România (TUDMR), ediția a 16-a, „Provocări actuale pentru educația în limba maghiară din România”.*

Organizator: Conferința Tineretului Maghiar din România (TUDMR)

Țara: România

Localitatea: Băile 1 Mai

Data: 28/09/2017

Participant: Székely István

Descriere: În data de 28 septembrie 2017, István Gergő Székely (cercetător ISPMN) a fost invitat la Academia Conferinței Tineretului Maghiar din România (TUDMR), ediția a 16-a, ce avut loc la Băile 1 Mai (jud. Bihor). În cadrul acestui eveniment mai amplu, dl. Székely a participat la prezentarea volumului intitulat *"Unity in Adversity: Immigration, Minorities and Religion in Europe"* [Unitate în adversitate: imigrare, minorități și religie în Europa], editat de dl. Vít Novotny și publicat de către Wilfried Martens Centre for European Studies. Motivul participării a fost faptul că în volum a apărut și un scurt studiu semnat de István Gergő Székely și István Horváth (președinte ISPMN), intitulat *"Minority Representation in the New EU Member States"* [Reprezentarea minorităților în noile state membre UE]. Volumul poate fi descărcat de aici: <https://www.martenscentre.eu/sites/default/files/publication-files/unity-adversity-immigration-minorities-religion-europe.pdf>

Titlul: *Conferința Anuală a Rețelei Românești de Migrație*

Organizatori: Rețeaua Românească de Migrație, Facultatea de Științe Politice Administrative și ale Comunicării

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Data: 30/09/2017

Participant: Anghel Remus

Descriere: Remus Anghel a fost organizator și participant la conferință. A moderat mai multe panouri pe tematica politici din migrație în contextul statelor de origine. A prezentat, alături de Oltean Ovidiu, un articol despre habitus-ul transnațional în contextul migrației din România către Germania.

Titlul: *Workshop de cercetare și vizită de studiu Ruhr Universitaet Bochum*

Titlul prezentării: *Cleavages, Social Distance, and the Effect of Migration in the Communities of Origin* " [Clivaje, distanță socială și efectul migrației în comunitățile de origine]

Organizator: Centrul pentru Studiul Comparat al Migrației

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 03/10/2017 - 05/10/2017

Participanți: Toma Stefánia, Fosztó László

Descriere: În perioada 3-5 octombrie 2017, a avut loc la Cluj-Napoca un workshop de cercetare și vizită de studiu organizate de către Centrul pentru Studiul Comparat al Migrației din cadrul FSPAC a UBB, în colaborare cu Universitatea Ruhr din Bochum, Germania. Scopul evenimentului a fost de a facilita cooperarea și dialogul critic despre migrația din și în România, centrate pe condițiile de muncă ale migranților, experiențe de muncă, rolul organizațiilor și al sindicatelor. În cadrul evenimentului, Toma Stefánia și Fosztó László (cercetători ISPMN) au susținut prezentarea cu titlul „*Cleavages, Social distance, and the effect of migration on the communities of origin*” [Clivaje, distanță socială și efectul migrației în comunitățile de origine]. Prezentarea se bazează pe rezultatele proiectului internațional de cercetare *MigRom - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor* [The migration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagement strategies - FP7] în cadrul căruia cercetătorii ISPMN au avut rolul de a cerceta contextul local al migrației romilor din România și efectul migrației în comunitățile de origine. Acest articol argumentează - comparând două localități rurale din Transilvania - că tipul relațiilor sociale și interetnice dintre diferite grupuri locale (distanța socială) definesc pattern-ul migrației (de ex. tipul rețelelor sociale mobilizate în procesul migrației), iar acesta, la rândul lui, influențează modul în care remitențele sunt utilizate în comunitățile locale, respectiv modul în care efectele migrației sunt interpretate de către localnici.

Titlul: *Simpozionul Internațional Relațiile România-Turcia. Trecut și prezent*

Titlul prezentării: *O perspectivă comparativă a imaginii turcului în manualele de istorie din România și Bosnia Herțegovina.*

Organizatori: Centrul de Cercetare Atatürk, Ankara, Universitatea Ovidius, Constanța

Țara: România

Localitatea: Constanța

Perioada: 04/10/2017 - 06/10/2017

Participant: Adriana Cupcea

Descriere: În perioada 4-6 octombrie 2017, a avut loc la Constanța *Simpozionul Internațional Relațiile România-Turcia: Trecut și prezent*, organizat de Centrul de Cercetare Atatürk din Ankara și Universitatea Ovidius, Constanța. Simpozionul a avut ca scop reunirea tuturor cercetărilor care au abordat până în acest moment relațiile istorice, economice, sociale și culturale dintre cele două state, stabilirea stadiului actual al cercetărilor și în același timp intensificarea acestei arii de cercetare pe viitor.

Din partea ISPMN a participat Adriana Cupcea, cu prezentarea *O perspectivă comparativă a imaginii turcului în manualele de istorie din România și Bosnia Herțegovina*.

Titlul: *Stagiu de documentare la CNSAS, Biblioteca Academiei Române și Centrul pentru Studiarea Istoriei Evreilor din România*

Țara: România

Localitatea: București

Perioada: 16/10/2017 - 23/10/2017

Participant: Anca Filipovici

Descriere: În cadrul stagiului de documentare au fost consultate și fotografiate dosare din fondurile de arhivă ale CSIER (I-VI) referitoare la comunitățile de evrei din nordul Moldovei, Bucovina și Transilvania, perioada 1850-1944.

Titlul: *Festivalul de film documentar ASTRA (Sibiu) - 2017*

Organizator: ASTRA Sibiu

Țara: România

Localitatea: Sibiu

Perioada: 16/10/2017 - 22/10/2017

Participant: Hossu Iulia

Descriere: În perioada 16-22 octombrie 2017, s-a desfășurat la Sibiu Astra Film Festival 2017, festivalul de film documentar internațional cu cea mai îndelungată istorie din România. Festivalul este renumit pentru atmosfera multiculturală ce reunește profesioniștii de cinema și publicul entuziast, și unde se dezbate problematici actuale ale transpunerii realității pe ecran prin intermediul filmului documentar. Iulia Hossu (cercetător ISPMN) a fost prezentă pe întreaga perioadă a festivalului în scopul documentării. Pe parcursul perioadei au fost publicate online două cronici de film documentar al căror autor este Iulia Hossu.

Titlul: *Întâlnire profesională partener local Youmig Sfântu Gheorghe*

Organizator: Municipul Sfântu Gheorghe, ISPMN

Țara: România

Localitatea: Sfântu Gheorghe

Data: 17/11/2017

Participanți: Kiss Tamás, Székely István

Descriere: În data de 17 noiembrie 2017, Kiss Tamás – manager proiect/cercetător, Székely István – cercetător/expert tematic, Toro Tibor – cercetător/expert tematic au participat la Sfântu Gheorghe la o întâlnire de lucru cu partenerul local Youmig – Municipality Sfântu Gheorghe.

Discuțiile au privit componenta de cercetare/suportul/îndrumarea metodologică oferite de către I.S.P.M.N. partenerului local conform proiectului.

Au avut loc discuții/prezentări după cum urmează:

Kiss Tamás – prezentare generală a cadrului conceptual WP3

Székely István – analiza locală de status quo – prezentare și dezbateri

Toro Tibor – Pilot Rodmap și prezentarea metodologiei One-Stop-Shop

Titlul: *A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 16. Emberközpontú tudomány / Az osztrák–magyar kiegyezés a szimbolikus politika tükrében [Compromisul Austro-Ungar din 1867 în oglinda politicii simbolice]*

Titlul prezentării: *Az 1867-es kiegyezés hatása a megemlékezési ünnepségekre Kolozsváron [Efectele Compromisului Austro-Ungar din 1867 în desfășurarea practicilor comemorative din Cluj]*

Organizatori: UBB Departamentul de Istorie în Limba Maghiară, Societatea Muzeului Ardelean, MTA BTK Történettudományi Intézet (Budapesta, Ungaria)

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Data: 25/11/2017

Participant: Jakab Albert Zsolt

Descriere: În data de 25 noiembrie 2017, Jakab Albert Zsolt (cercetător ISPMN) a participat la conferința *A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 16. Emberközpontú tudomány / Az osztrák–magyar kiegyezés a szimbolikus politika tükrében [Compromisul Austro-Ungar din 1867 în oglinda politicii simbolice]* din Cluj-Napoca, organizată de UBB Departamentul de Istorie în Limba Maghiară (Cluj-Napoca) – Societatea Muzeului Ardelean (Cluj-Napoca) – MTA BTK Történettudományi Intézet (Budapesta, Ungaria). Prelegerea lui Jakab Albert Zsolt a fost intitulată *Az 1867-es kiegyezés hatása a megemlékezési ünnepségekre Kolozsváron [Efectele Compromisului Austro-Ungar din 1867 în desfășurarea practicilor comemorative din Cluj]*. Compromisul din 1867 a creat baza monarhiei dualiste austro-ungare. Compromisul dintre dinastia austriacă și cercurile dominante maghiare a însemnat o cezură, o limită de epocă al cărui efect poate fi surprins și în organizarea memoriei culturale. Prezentarea s-a axat asupra analizei practicilor comemorative, comemorările în spațiul public, adică asupra acelor schimbări de formă și de conținut care s-au născut și s-au permanentizat în cultura comemorării din Cluj.

Titlul: *Színre vitt örökség. Értelmezések a néprajzi örökség mindennapi használatáról [Patrimoniul (re)prezentat. Interpretări despre uzul cotidian al patrimoniului etnografic]*

Titlul prezentării: *Örökség – intézmény és kontextus [Patrimoniu – instituție și context]*

Organizatori: Asociația Etnografică, Muzeul „Tarisznyás Márton” (Gheorgheni)

Țara: România

Localitatea: Gheorgheni

Perioada: 29/11/2017 - 30/11/2017

Participant: Jakab Albert Zsolt

Descriere: În perioada 29-30 noiembrie 2017, Jakab Albert Zsolt (cercetător ISPMN) a participat la conferința *Színre vitt örökség. Értelmezések a néprajzi örökség mindennapi használatáról [Patrimoniul (re)prezentat. Interpretări despre uzul cotidian al patrimoniului etnografic]* din Gheorgheni, organizată de Asociația Etnografică „Krizsa János” (Cluj-Napoca) – Muzeul „Tarisznyás Márton” (Gheorgheni). Prelegerea lui Jakab Albert Zsolt a fost intitulată *Örökség – intézmény és kontextus [Patrimoniu – instituție și context]*. Studiul a urmărit problematica patrimoniului cultural, etnografic, practicile și reprezentațiile acestora.

2. Participări la conferințe, sesiuni științifice, mese rotunde, universități de vară etc. organizate în străinătate

Titlul: *Conferința de închidere a proiectului MIGROM*

Titlul prezentării: *Romanian Roma at Home: Mobility patterns, migration experiences, networks, and remittances [Romii din România acasă: patternuri de migrație, experiențe ale migrației, networkuri și remiteri]*

Organizator: Universitatea din Manchester

Țara: Marea Britanie

Localitatea: Manchester

Perioada: 17/01/2017 - 22/01/2017

Participant: Toma Stefánia, Fosztó László

Descriere: În perioada 17-21 ianuarie 2017 a avut loc la Manchester (Marea Britanie) *Întâlnirea Anuală de consorțiu și Conferința Internațională de închidere a proiectului MigRom - The Immigration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagements (MIGROM - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor)*. Proiectul a fost lansat în 2013 în parteneriat cu Universitatea din Manchester (UK), Fondation Maison des Sciences de L'homme (Fr), Universitatea din Granada (E), Universitatea din Verona (I), Consiliul Local al orașului Manchester (UK), Forumul european al romilor și nomazilor (Fr). Proiectul este cofinanțat de Comisia Europeană prin FP7 (European Commission under the Seventh Framework Programme). Coordonatorul principal al proiectului este prof. Yaron Matras, Universitatea din Manchester (UK). Perioada de desfășurare a proiectului a fost de 4 ani. Partenerii din proiect au analizat procesul de migrație și acomodare în patru state de destinație (Marea Britanie, Franța, Italia, Spania) a romilor din România, iar ISPMN a avut rolul de a coordona și facilita cercetarea pe teritoriul României, mai ales în comunitățile de origine de unde provin romii care migrează către aceste țări din vestul Europei. Prima zi a conferinței a fost dedicată prezentărilor echipelor de cercetare din cadrul proiectului. Echipa de cercetare MIGROM din România compusă din Fosztó László, Toma Stefánia (cercetători ISPMN) și Cătălina Tesăr (postdoctorand ISPMN) a susținut prezentarea intitulată *„Romanian Roma at Home: mobility patterns, migration experiences, networks, and remittances” [Romii din România acasă: modele de mobilitate, experiențe ale migrației, rețele și remiteri]*. Următoarele zile au fost alocate cercetătorilor interesați de temă, care lucrează în domeniul migrației romilor. Astfel, din partea ISPMN a mai participat Remus Gabriel Anghel, prezentând lucrarea intitulată *„Migration and social inequality. Changing patterns of inequality in Romania's Roma ghettos” [Migrație și inegalitate socială. Schimbarea pattern-urilor de inegalitate în ghettoarele de romi din România]*. Mai multe informații despre eveniment și proiect găsiți pe pagina:

<http://migrom.humanities.manchester.ac.uk/>

Album foto:

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.10211959700608328.1073741887.1246834455&type=1&l=d2c12c4fac>

Titlul: *Kihívás és/vagy esély - a romák integrációja Európában. Nemzetközi konferencia [Provocare ori/sau șansă - integrarea romilor în Europa]*

Titlul prezentării: *A pünkösdzimuszra való áttérés és etnicitás egy moldvai roma közösségben [Trecere la penticostalism și etnicitate într-o comunitate romă din Moldova]*

Organizatori: Universitatea din Debrecen, Universitatea din Plymouth, Universitatea din Sevilla

Țara: Ungaria

Localitatea: Hajdúböszörmény

Perioada: 24/03/2017 - 25/03/2017

Participant: Peti Lehel

Descriere: În perioada 24-25 martie 2017, Peti Lehel (cercetător ISPMN) a participat la conferința internațională cu titlul *Kihívás és/vagy esély - a romák integrációja Európában. Nemzetközi konferencia / Challenge and/or Change. The Integration of Romani (Gypsy) People in Europe [Provocare și/sau șansă - integrarea romilor în Europa]* organizată de Universitatea din Debrecen, Universitatea din Plymouth și Universitatea din Sevilla, în Hajdúböszörmény, Ungaria. Peti Lehel a ținut o prezentare cu titlul *A pünkösdzimuszra való áttérés és etnicitás egy moldvai roma közösségben [Trecerea la penticostalism și etnicitate într-o comunitate romă din Moldova]*. Prezentarea s-a bazat pe analiza narativelor de convertire și pe observațiile antropologice colectate într-o comunitate romă din Moldova, a modului în care comunitatea romă instrumentalizează discursul trecerii la religia penticostală ca strategie de etnicitate, în timp ce o funcție importantă a convertirii este de a reprezenta schimbările sociale pozitive petrecute în urma migrației ca dorință de modernizare a comunității rome. Autorul a argumentat că religia penticostală, în afară de a fi un stimulent al modernizării, este destinată a dovedi abilitatea comunității rome pentru integrare. În ceea ce privește rolul religiei penticostale în normalizarea stilului de viață, aceasta a contribuit la schimbarea modului/patternurilor în care membrii comunității rome gândesc despre ei înșiși (prin folosirea stigmatelor etnice preluate de la comunitatea majoritară).

Titlul: *Az etnográfia esélyei és lehetőségei a digitális térben [Șansele etnografiei în spații virtuale]*

Titlul prezentării: *Archivum, örökség és reprezentáció. Néphagyományok változó kontextusban [Noile contexte media ale folosirii culturii populare]*

Organizator: Universitatea din Szeged

Țara: Ungaria

Localitatea: Szeged

Perioada: 07/04/2017 - 08/04/2017

Participant: Jakab Albert Zsolt

Descriere: Între 7-8 aprilie 2017, Jakab Albert Zsolt (cercetător ISPMN) a participat la conferința *Șansele etnografiei în spații virtuale [Az etnográfia lehetőségei a digitális térben]*, organizată de Universitatea din Szeged. Titlul prezentării a fost *Az erdélyi és moldvai népi kultúra használatának új mediális kontextusai [Noile contexte media ale folosirii culturii populare din Ardeal și Moldova]*. Studiul urmărește digitizarea arhivelor etnografice care reprezintă o nouă schimbare a paradigmatelor în științele sociale. Procedul în sine nu se poate rezuma la simpla transpunere digitală a colecțiilor (tradiționale) materiale. Apariția online a bazelor de date înseamnă deja o interpretare, oferă posibilitatea dobândirii interpretative a datelor. Această prezentare a inclus descrierea arhivelor tradiționale, la fel ca și a bazelor de date online, care au rezultat din activitățile de digitizare.

Titlul: *Vizită de studiu la Universitatea din Granada (Spania) în cadrul proiectului Internațional MIGROM.*

Titlul prezentării: *Migrația romilor din România și dezvoltare locală*

Organizator: Universitatea din Granada

Țara: Spania

Localitatea: Granada

Perioada: 21/04/2017 - 01/05/2017

Participanți: Toma Stefánia, Fosztó László

Descriere: În perioada 21 aprilie - 1 mai 2017, cercetătorii ISPMN, Fosztó László și Toma Stefánia, membrii echipei de cercetare MIGROM au efectuat o vizită de studiu la Universitatea din Granada (Spania) în cadrul proiectului Internațional MIGROM. Scopul vizitei a fost de a participa la întâlniri de lucru cu membrii echipei de cercetare de la Universitatea Granada, parteneri în proiectul MIGROM, în vederea inițierii și redactării unui articol în coautorat, respectiv de a discuta despre alte posibilități de diseminare a rezultatelor proiectului și de continuare a colaborării între cele două instituții.

Titlul: *Prezentare la Universitatea Queens din Kingston, Canada*

Titlul prezentării: *“Clasificare etnică între structură și acțiune umană. Romi și ne-romi în 12 localități din Transilvania, România [Ethnic Categorization Between Agency and Structural Constraints: Roma and Non-Roma in Twelve Transylvanian Settlements]”*

Organizator: Universitatea Queens din Kingston, Canada

Țara: Canada

Localitatea: Kingston

Perioada: 27/04/2017 - 09/05/2017

Participant: Kiss Tamás

Descriere: Kiss Tamás, cercetător ISPMN, a vizitat Centrul Studiilor pentru Democrație și Diversitate (Study of Democracy and Diversity) al Universității Queen's (Queen's University), Kingston Canada în perioada 27 aprilie – 9 mai 2017, și a prezentat studiul intitulat *“Clasificare etnică între structură și acțiune umană. Romi și ne-romi în 12 localități din Transilvania, România [Ethnic Categorization Between Agency and Structural Constraints: Roma and Non-Roma in Twelve Transylvanian Settlements]”* în 27 aprilie 2017 în cadrul programului *Seria de Discuții (Speaker Series)*.

Titlul: *Atelier despre migrația românească*

Titlul prezentării: Migrația în societăți multietnice

Organizator: University College London

Țara: Marea Britanie

Localitatea: Londra

Data: 28/04/2017

Participant: Anghel Remus

Descriere: În data de 28 aprilie 2017 a avut loc la Londra la universitatea University College London seminarul de migrație românească. Seminarul a fost organizat de către Anne White, profesor de studii slave și est europene, și de politici sociale. Seminarul a reunit cercetători și profesori din Marea Britanie. Remus Anghel de la ISPMN a participat la seminar cu un text pe tematica migrației și a migrației de întoarcere și a efectelor asupra ghetourilor segregate de romi din România.

Titlul: *ASN (Asociația pentru Studiul Naționalităților) convenția din 207*

Titlul prezentării: *“Not Capable for Integration into the 'White, European Men's Society'”? Roma Narratives on Education and Work Experience in a Romanian Town [“Nu sunt capabili de integrare în societatea 'omului european alb'? - narativele romilor dintr-un oraș din România despre experiențele cu educația și munca] - Plainer Zsuzsa*

“Clasificare etnică între structură și acțiune umană. Romi și ne-romi în 12 localități din Transilvania, România [Ethnic Categorization Between Agency and Structural Constraints: Roma and Non-Roma in Twelve Transylvanian Settlements]” - Kiss Tamás

Organizator: Asociația pentru Studiul Naționalităților (ASN)

Țara: Statele Unite

Localitatea: New York

Perioada: 04/05/2017 - 06/05/2017

Participanți: Plainer Zsuzsa, Kiss Tamás

Descriere: În data de 4-6 mai 2017, cercetătorii ISPMN Plainer Zsuzsa și Kiss Tamás au participat la conferința ASN (Asociația pentru Studiul Naționalităților, convenția din 2017. În cadrul conferinței Plainer Zsuzsa a prezentat lucrarea cu titlul: “*Not Capable for Integration into the 'White, European Men's Society'?*” Roma Narratives on Education and Work Experience in a Romanian Town [“Nu sunt capabili de integrare în societatea 'omului european alb'? - narativele romilor dintr-un oraș din România despre experiențele cu educația și munca]. Dr. Kiss a prezentat studiul “Clasificare etnică între structură și acțiune umană. Romi și ne-romi în 12 localități din Transilvania, România [Ethnic Categorization Between Agency and Structural Constraints: Roma and Non-Roma in Twelve Transylvanian Settlements]”, în 4 mai 2017 în panelul *Stereotipii, excluziune și categorii etnice în experiența romilor [Stereotypes, Exclusions, and Ethnic Categories in the Roma Experience]*

Titlul: *Jelen és múlt. Kortárs és történeti perspektívák a vallási élet antropológiai kutatásában. / Present and Past Contemporary and Historical Perspectives in the Anthropological Study of Religious Life. [Prezentul și trecutul. Perspective contemporane și istorice în studierea antropologică a vieții religioase]*

Titlul prezentării: *Vallási átalakulás és migráció egy moldvai roma közösségben [Schimbare religioasă și migrație într-o comunitate romă din Moldova]*

Organizator: “Kelet–Nyugat” Vallásetnológiai Kutatócsoport (Centrul de Cercetare de Etnologia Religiei „Vest-Est”)

Țara: Ungaria

Localitatea: Budapesta

Perioada: 05/05/2017 - 07/05/2017

Participant: Peti Lehel

Descriere: În perioada 5-7 mai 2017, Peti Lehel (cercetător ISPMN) a participat la conferința internațională cu titlul: *Present and Past. Contemporary and Historical Perspectives in the Anthropological Study of Religious Life [Prezentul și trecutul. Perspective contemporane și istorice în studierea antropologică a vieții religioase]* organizată de Grupul de Cercetare a Etnologiei Religiei „Est-Vest”, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézet (Departamentul de Etnografie, Institutul de Științe Umaniste, Academia de Științe din Ungaria). Peti Lehel a susținut o prezentare cu titlul *Religious transformation and migration in a Roma community in Moldova [Schimbare religioasă și migrație într-o comunitate romă din Moldova]* în care a analizat patternurile de migrație ale unei comunități rome din Moldova, precum și rolul conversiunii la religia penticostală în practicile de migrație.

Titlul: *SHAPING IDENTITIES / CHALLENGING BORDERS. Photographic histories in Central and Eastern Europe [MODELAREA IDENTITĂȚILOR. PROVOCAREA GRANITELORE. Istorie fotografice în Europa Centrală și de Est]*

Titlul prezentării: *National identity coping with ethnicity. Images of interwar Romania in Iosif Berman's photography [Identitatea națională și etnicitatea. Imagini ale României interbelice în fotografia lui Iosif Berman]*

Organizatori: Institute of Art History, The Czech Academy of Sciences (Praga), Liber pro Arte (Varșovia), Humboldt University (Berlin)

Țara: Cehia

Localitatea: Praga

Perioada: 08/05/2017 - 11/05/2017

Participant: Anca Filipovici

Descriere: În perioada 9-11 mai, a avut loc la Praga (Cehia), conferința internațională *Shaping Identities / Challenging Borders. Photographic histories in Central and Eastern Europe [Modelând identitățile/ Provocând granițele. Istorie fotografice în Europa Centrală și de Est]*, organizată de către Institutul de Istoria Artei - Academia de Științe a Cehiei, în colaborare cu Liber pro Arte (Varșovia) și Universitatea Humboldt (Berlin). Evenimentul a reunit cercetători și curatori interesați de identificarea și prelucrarea colecțiilor de fotografii istorice, dar și de utilizarea fotografiei ca suport în cercetarea socio-umanistă. Scopul conferinței a fost acela de a reflecta modul în care contextele locale influențează producția, diseminarea și receptarea fotografiei în Europa Centrală și de Est, precum și corespondența transnațională a acestor practici. În cadrul evenimentului, Anca Filipovici (cercetător ISPMN) a susținut prezentarea *National identity coping with ethnicity. Images of interwar Romania in Iosif Berman's photography [Identitatea națională și etnicitatea. Imagini ale României interbelice în fotografia lui Iosif Berman]*, în cadrul unui panel intitulat *National Identity, Ethnic Difference and Photographic Trends [Identitatea națională, diferențe etnice și tendințe fotografice]*. Prezentarea a analizat modul în care fotografii evreo-român a captat și reprodus elemente de construcție a identității naționale, chestionând valoarea etnicității și a dublei identități într-un stat național multiethnic.

Titlul: *Seminar de cercetare*

Titlul prezentării: *Return Migration and Patterns of Social Change in Multiethnic Communities [Migrația de Întoarcere și Paternuri de Schimbare Socială în Comunități Multietnice]*

Organizator: Universitatea Ruhr-Bochum

Țara: Germania

Localitatea: Bochum

Data: 02/06/2017

Participant: Anghel Remus

Descriere: În data de 2 iunie 2017, Remus Anghel a participat la Universitatea Ruhr-Bochum (Germania) la Seminarul de cercetare „*Mobilitatea Transnațională de muncă și Drepturile de Muncă în Europa*”. În cadrul seminarului Remus Anghel a comentat și făcut propuneri de îmbunătățire a temelor de cercetare prezentate. În plus, a făcut o prezentare exhaustivă a evoluției migrației din România și a unora dintre consecințele cele mai importante pentru societatea românească. În a doua parte a analizat relația dintre migrația transnațională, migrația de întoarcere și inegalitatea socială.

Titlul: *Întâlnire între partenerii YOUMIG la Belgrad (YOUMIG Belgrade partner meeting)*

Titlul prezentării: *Discuție despre focus grupuri (Discussion on the Focus Groups)*

Organizator: Institutul de Statistică al Republicii Serbia

Țara: Serbia

Localitatea: Belgrad

Perioada: 07/06/2017 - 08/06/2017

Participant: Székely István, Kiss Tamás, Kállay Péter

Descriere: Între 7-8 iunie 2017 a avut loc la Belgrad cea de-a doua întâlnire a instituțiilor partenere din cadrul proiectului YOUMIG - *"Îmbunătățirea capacităților instituționale și facilitarea cooperării pentru gestionarea impactului migrației transnaționale a tinerilor"*. În cadrul proiectului YOUMIG, echipa de experți a ISPMN (formată din cercetătorii Kiss Tamás și Székely István Gergő) este responsabilă de pachetul de activități 3.2 (analiza status quo-ului local, ce implică în primul rând metode de cercetare calitative). La întâlnirea de la Belgrad au avut loc o serie de prezentări și discuții dedicate fiecărui element al planului de cercetare (elaborarea unor indicatori statistici, interviuri narrative cu migranți, focus grupuri etc.), obiectivul acestora fiind finalizarea ghidului metodologic pe baza cărora experții locali vor realiza cercetarea de teren în lunile următoare. Kiss Tamás a susținut prezentări despre activitatea desfășurată până în momentul de față în cadrul pachetului de lucru 3.2, despre ghidul de realizare a interviurilor narrative și despre structura propusă pentru studiile de caz despre analiza status quo, iar Székely István Gergő despre ghidul de realizare a focus grupurilor cu migranți. Kállay Péter a participat la workshopurile dedicate pachetului de lucru financiar al proiectului.

Titlul: *Sensibility and the Senses: Media, Bodies, Practices—The NECS 2017 Conference [Sensibilitate și simțuri: media, trupuri, practici - conferința anuală a NECS] (European Network for Cinema and Media Studies, Rețeaua europeană pentru studii de film și media)*

Titlul prezentării: *Rhythms on the festival screen [Ritmuri pe ecranul de festival]*

Organizatori: NECS (European Network for Cinema and Media Studies), Université Sorbonne Nouvelle – Paris 3

Țara: Franța

Localitatea: Paris

Perioada: 28/06/2017 - 01/07/2017

Participant: Virginás Péter

Descriere: În perioada 28 iunie - 1 iulie Virginás Péter a participat la conferința anuală a NECS (European Network for Cinema and Media Studies, Rețeaua europeană pentru studii de film și media). Seria de manifestări științifice a fost găzduită la Universitatea Sorbonne Nouvelle din Paris, unde a susținut prezentarea în limba engleză, cu titlul *Rhythms on the festival screen [Ritmuri pe ecranul de festival]* despre experiența participării la festivalul de film într-un cadru post-fenomenologic, și a participat și la workshop-urile grupului Film festival Research Group.

Titlul: *17th World Congress of Jewish Studies [Al 17-lea Congres Mondial de Studii Iudaice]*

Titlul prezentării: *Jewish high school youth in interwar Romania [Liceeni evrei în România interbelică]*

Organizatori: World Union of Jewish Studies, The Hebrew University of Jerusalem, The Rabin Center for Jewish Studies

Țara: Israel

Localitatea: Ierusalim

Perioada: 05/08/2017 - 10/08/2017

Participant: Anca Filipovici

Descriere: În perioada 6-10 august 2017, a avut loc la Ierusalim, Israel, *al 17-lea Congres Internațional de Studii Iudaice*, care a reunit peste 1000 de cercetători din domenii de studiu dedicate iudaismului, culturii și istoriei evreilor. În cadrul unui panel intitulat "*Episodes in the history of Eastern European Jews before and after WWII*" [*Episoade din istoria evreilor din Europa de Est, înainte și după cel de-al Doilea Război Mondial*], Anca Filipovici a susținut prezentarea cu titlul "*Jewish High School Youth in Interwar Romania*" [*Liceeni evrei în România interbelică*]. Prezentarea a vizat, pe de o parte, analiza statistică a prezenței tinerilor evrei în liceele de stat românești, după 1918. Pe de altă parte, pe baza documentelor de arhivă, s-au analizat modul de raportare a elevilor creștini și evrei la noțiunea de disciplină, precum și formele prin care încălcarea normelor școlare se manifestă în termeni de relații interetnice, cu accent pe fenomenul antisemitismului în școlile interbelice.

Titlul: *Conferința Internațională și Întâlnirea Anuală a Gypsy Lore Society*

Titlul prezentării: „*Romii între distanțe transformative și obstructive: Procesul de migrație și distanța socială în comunități mixte din punct de vedere etnic*” [*Roma between Obstructing and Transformative Distances: Migration Process and Social Distance in Ethnically Mixed Localities*]- Toma Stefănia, Fosztó László

Migration, Remittances and their Effects on the Education of Roma Children in Romania [*Migrația, Remiteri financiare și efectul acestora asupra educației copiilor romi din România*]- Toma Stefănia

Organizator: Universitatea din Cipru

Țara: Cipru

Localitatea: Nicosia

Perioada: 30/08/2017 - 01/09/2017

Participanți: Toma Stefănia, Fosztó László

Descriere: În perioada 29 august-1 septembrie 2017, a avut loc la Nicosia (Cipru) *Întâlnirea Anuală și Conferința Internațională a Gypsy Lore Society*. În data de 29 august a avut loc întâlnirea anuală a boardului al cărui membru este și László Fosztó (cercetător ISPMN). În data de 30 august, László Fosztó și Stefănia Toma (cercetători ISPMN) au susținut prezentarea intitulată „*Romii între distanțe transformative și obstructive: Procesul de migrație și distanța socială în comunități mixte din punct de vedere etnic*” [*Roma between Obstructing and Transformative Distances: Migration Process and Social Distance in Ethnically Mixed Localities*] în care au prezentat rezultatele proiectului FP7 MIGROM. Articolul prezintă interconexiunile dintre contextul social local, migrația și transformarea socială, centrându-se pe distanța socială dintre diferite grupuri etnice din cele două localități rurale comparate. Pe data de 1 septembrie, László Fosztó a condus discuțiile panelului intitulat *Resources and Research Ethics* [*Resurse și etica cercetării*] în cadrul căruia au prezentat: Kai Viljami Åberg (Universitatea de Est, Finlanda), Thomas Acton și Kati Mikkola (Societatea de Literatură din Finlanda). Stefănia Toma împreună cu Manuela Mendes (Universitatea din Lisabona) și Olga Magano (Universitatea Deschisă Portugheză) au organizat o serie de sesiuni pe tema educației și a accesului romilor la educație de calitate în diferite țări europene. Pe parcursul celor trei zile au fost susținute 10 prezentări, acestea fiind grupate în trei paneluri tematice: politici educaționale privind copiii romi în diferite țări și schimbările acestora, metode formale și informale educaționale utilizate în educația copiilor romi și/sau clasele mixte, respectiv contextul socio-economic al incluziunii școlare. Stefănia Toma a condus lucrările din cadrul unuia dintre aceste

paneluri, susținând prezentarea cu titlul *Migration, Remittances and their Effects on the Education of Roma Children in Romania [Migrația, Remiteri financiare și efectul acestora asupra educației copiilor romi din România]*. Articolul se bazează pe rezultatele proiectului FP7 MIGROM și prezintă diferite contexte în care migrația influențează accesul copiilor romi la educație. Mai multe informații despre conferință:

<http://www.gypsyloresociety.org/> și <https://www.facebook.com/groups/gypsyloresociety/>

Mai multe informații despre conferință:

<http://www.gypsyloresociety.org/>

și

<https://www.facebook.com/groups/gypsyloresociety/>

Titlul: *ENIUGH - Fifth European Congress on World and Global History [Al cincilea congres european de istoria lumii și istoria globală]*

Titlul prezentării: *Youth and health in the national regeneration discourses in the interwar Transylvania [Tineri și sănătate - discursuri despre regenerarea națională din Transilvania interbelică]*

Organizatori: The European Network in Universal and Global History, Centre for Area Studies, University of Leipzig, CEU Budapest, Corvinus University, Budapest

Țara: Ungaria

Localitatea: Budapest

Perioada: 31/08/2017 - 03/09/2017

Participant: Bokor Zsuzsa

Descriere: În perioada 31 august-3 septembrie 2017, Bokor Zsuzsa (cercetător ISPMN) a participat la conferința academică: *ENIUGH - Fifth European Congress on World and Global History [Al cincilea congres european de istoria lumii și istoria globală]*, organizată de The European Network in Universal and Global History, Centre for Area Studies, University of Leipzig, Germania; Universitatea CEU Budapesta; Universitatea Corvinus Budapesta. Întâlnirea a fost găzduită de Universitatea Corvinus și Universitatea CEU din Budapesta. Conferința a angajat dezbateri pe marginea temei „Rupturi, Imperii, Revoluții” și s-au discutat contextul global și repercusiunile revoluțiilor în istoria globală. Prezentarea lui Zsuzsa Bokor s-a axat în principal pe tema: *Tineretul și sănătatea în discursurile naționale din Transilvania interbelică și a fost prezentată în panelul Eugenic in the making: Examples from the history of eugenics in East and Central Europe [Schimbarea ideii eugenice. Exemple din istoria eugeniei în Europa Centrală și de Est]*.

Titlul: *Vizită de lucru pentru proiectul "Succesul educațional al tinerilor romi" în cadrul Conferinței internaționale a Federației Asociațiilor Antropologilor din Spania (Federación de Asociaciones de Antropología del Estado Español FAAEE)*

Titlul prezentării: *Regândirea conceptului de empowerment în cazul unei comunități urbane de romi din România*

Organizator: Federației Asociațiilor Antropologilor din Spania

Țara: Spania

Localitatea: Valencia

Perioada: 05/09/2017 - 08/09/2017

Participant: Plainer Zsuzsa

Descriere: Între 5-8 septembrie 2017, cercetătorul ISPMN Plainer Zsuzsa a participat la conferința internațională a Federației Asociațiilor Antropologilor din Spania (Federación de Asociaciones de Antropología del Estado Español FAAEE), care a avut loc la Valencia. În cadrul conferinței

cercetătorul a prezentat lucrarea în limba engleză cu titlul "*Regândirea conceptului de empowerment în cazul unei comunități urbane de romi din România*". Cu ocazia acestei conferințe a avut loc o ședință de lucru pentru proiectul "*Succesul educațional al tinerilor romi*", eveniment la care au participat Bereményi Ábel (UAB, Barcelona), Plainer Zsuzsa (ISPMN), Durst Judit (UCL, Londra), Nyíró Zsanna (Academia Maghiară de Științe, Budapesta). În cadrul acestei întâlniri s-a discutat despre rezultatele preconizate ale proiectului, precum și despre posibilitățile de colaborare dintre cele patru instituții.

Titlul: *Întâlnirea partenerilor din proiectul MIGROM*

Organizator: Universitatea din Manchester

Țara: Marea Britanie

Localitatea: Manchester

Perioada: 06/09/2017 - 10/09/2017

Participant: Toma Stefánia, Fosztó László

Descriere: În perioada 6 - 9 septembrie 2017, Stefánia Toma și László Fosztó (cercetători ISPMN) au participat la o vizită de lucru la Universitatea din Manchester organizată în cadrul proiectului MigRom. Evenimentul a fost organizat de partenerul coordonator al proiectului și a avut ca scop discutarea planului de diseminare și valorizare a rezultatelor cercetării și după închiderea proiectului. Departamentul de Arte, Limbi și Culturi (School of Arts, Languages, and Cultures) implementează un nou proiect intitulat *Manchester Multilingual* care continuă moștenirea cercetării cu privire la incluziunea migranților și analiza modurilor de management al diversității. Pe data de 7 septembrie a avut loc prelegerea publică „*Era post-multiculturală? Politici de diversitate locală și oficialități publice moderne*” [*A post-multicultural era? Local diversity policies and modern public officials*] susținută de dr. Maria Schiller de la Institutul „Max Planck” pentru Studierea Diversității Religioase și Etnice din Göttingen, Germania. Prezentarea a fost urmată de o sesiune de discuții pe tema analizei comparate a experiențelor diferitelor orașe care au dezvoltat departamente pentru diversitate în structurile administrațiilor locale. În perioada 8-9 septembrie cercetătorii ISPMN au participat la o serie de întâlniri cu echipa proiectelor MigRom și Manchester Multilingual pentru a discuta aspectele comune ale proiectelor și valorizarea pe termen lung a rezultatelor cercetării MigRom.

Link:

<http://mlm.humanities.manchester.ac.uk/wp-content/uploads/2017/08/MariaSchillerLecture.pdf>

<http://mlm.humanities.manchester.ac.uk/>

<http://mlm.humanities.manchester.ac.uk/wp-content/uploads/2017/08/MariaSchillerLecture.pdf>

<http://mlm.humanities.manchester.ac.uk/>

Titlul: *Language, Individual and Society. 11th International Conference [Limba, individ și societate. A XI-a Conferință Internațională]*

Titlul prezentării: *The changing contexts of language use at the Moldavian Csángós: migration, italfication tendencies and the reshaped Csángó identity [Contextele de schimbare a utilizării limbii la ceangăii din Moldova: migrație, tendințe de italianizare și identitatea ceangăiască restructurată]* - Peti Lehel

Language and society in memory performances of the 19th century [Limba și societate în evenimentele comemorative din sec. XIX-lea] - Jakab Albert Zsolt

Organizatori: Academia de Științe a Bulgariei, Uniunea Savanților din Bulgaria, Fundația pentru Știință și Educație (Bulgaria), New Education Foundation (Polonia), Universitatea WUZF (Bulgaria)

Țara: Bulgaria

Localitatea: Elenite

Perioada: 07/09/2017 - 11/09/2017

Participanți: Peti Lehel și Jakab Albert Zsolt

Descriere: În perioada 7-11 septembrie 2017, Peti Lehel și Jakab Albert Zsolt (cercetători ISPMN) au participat la conferința *Language, Individual & Society. 11th International Conference [Limba, individ și societate. Cea de-a XI-a Conferință Internațională]* din Elenite (Bulgaria), organizată de Academia de Științe a Bulgariei, Uniunea Savanților din Bulgaria, Fundația pentru Știință și Educație (Bulgaria), New Education Foundation (Polonia), Universitatea WUZF (Bulgaria). Prezentarea lui Peti Lehel a fost intitulată *The changing contexts of language use at the Moldavian Csángós: migration, italyfication tendencies and the reshaped Csángó identity [Contextele de schimbare a utilizării limbii la ceangăii din Moldova: migrație, tendințe de italianizare și identitatea ceangăiască restructurată]*. În prezentarea sa Peti Lehel a analizat procesele identitare în contextul migrației la ceangăii din Moldova: motivele care se află în backgroundul aspirațiilor de italianizare a ceangăilor, precum și noile procese de formare a identității în contextul migrației. Cercetătorul a prezentat cele mai importante contexte de expunere a identității ceangăiești. Jakab Albert Zsolt a susținut prezentarea cu titlul *Language and society in memory performances of the 19th century [Limba și societate în evenimentele comemorative din sec. XIX-lea]*. Studiul a urmărit practica comemorării și evenimentele comemorative din secolul al XIX-lea, prin prisma limbilor folosite și pe baza conflictelor etnice.

Titlul: *Lansare de carte: Gidó Attila, Két évtized. A kolozsvári zsidóság a két világháború között*

Organizatori: Societatea Muzeului Ardelean, Institutul de Istorie al Academiei Maghiare

Țara: Ungaria

Localitatea: Budapesta

Data: 20/10/2017

Participant: Gidó Attila

Descriere: În data de 20 octombrie 2017, a fost lansată cartea lui Attila Gidó intitulată „*Két évtized. A kolozsvári zsidóság a két világháború között*” [Două decenii. Evreii din Cluj în perioada interbelică]. Cartea a apărut în limba maghiară la editura „Erdélyi Múzeum-Egyesület” din Cluj-Napoca în 2016. Lansarea de carte a făcut parte dintr-un eveniment științific mai larg organizat în Budapesta de către Societatea Muzeului Ardelean în cooperare cu Institutul de Istorie al Academiei Maghiare. Cartea lui Attila Gidó a fost prezentată de către Zoltán Szász (profesor universitar și cercetător în cadrul Institutului de Istorie al Academiei Maghiare).

Titlul: *Conferința Anuală a Societății Ungare de Sociologie, Octombrie 25-26, Budapesta*

Titlul prezentării: *Migranții reveniți acasă și vecinii lor: migrația roma, distanța socială și dezvoltare locală [Hazatérők és szomszédok: Roma migráció, társadalmi távolság és helyi fejlődés]*

Organizator: Societatea de sociologie din Ungaria (MSzT)

Țara: Ungaria

Localitatea: Budapesta

Perioada: 24/10/2017 - 27/10/2017

Participant: Toma Stefánia, Fosztó László

Descriere: În perioada 24-25 octombrie 2017, Toma Stefánia și László Fosztó (cercetători ISPMN) au participat la Conferința Anuală a Societății Sociologilor Maghiari cu tema generică „Modernități” în colaborare cu Universitatea Reformată „Károli Gáspár” de la Budapesta.

Cercetătorii ISPMN au susținut o prelegere plenară cu titlul *Migranții reveniți acasă și vecinii lor: migrația roma, distanța socială și dezvoltare locală* [*Hazatérők és szomszédok: Roma migráció, társadalmi távolság és helyi fejlődés*] în cadrul unei secțiuni tematice convocate de Judit Durst (University College London) cu tematica *Modernități alternative, mobilitate transnațională și efectul ei în localități defavorizate* [*Alternatív modernitások, transznacionális mobilitás és hatásuk a hátrányos helyzetű településekre*]. În cadrul aceluiași panel au mai prezentat Attila Melegh (de la Institutul Maghiar de Cercetare Demografică) și Mónika Váradi având pe Krisztina Németh coautor (ambii de la Centrul de Studii Economice și Regionale al Academiei de Științe Ungare). Prezentările și discuțiile din cadrul secțiunii au abordat aspecte legate de efectele migrației din regiuni și localități relativ defavorizate din Ungaria și România și potențialul de intervenție a politicilor publice de a remedia aceste efecte.

Linkuri reacții presă: Link: http://www.szociologia.hu/mszt_eves_konferencia_kre/

Facebook: <https://www.facebook.com/events/119885818688476/>

Titlul: *SIEF Working Group Place-lore and Space-lore. Monuments and Memorial Sites in Changing Social-Political Contexts* [*Workshopul SIEF. Monumentele și locuri memoriale în contexte social politice schimbătoare*]

Titlul prezentării: *The Structure of the 19th and 20th Century (Local) Culture of Remembrance* [*Structura culturii memoriale (locale) din secolele XIX-XX*]

Organizatori: SIEF (Societatea Internațională de Etnografie și Folclor), Universitatea din Szeged

Țara: Ungaria

Localitatea: Szeged

Perioada: 21/11/2017 - 24/11/2017

Participant: Jakab Albert Zsolt

Descriere: În perioada 21-24 november 2017, Jakab Albert Zsolt (cercetător ISPMN) a participat la conferința *Monuments and Memorial Sites in Changing Social-Political Contexts. An International Workshop* [*Monumente și locuri memoriale în contexte social-politice schimbătoare. Workshop internațional*], organizată de SIEF Space-lore and Place-lore Working Group și Universitatea din Szeged (Ungaria). Prelegerea plenară lui Jakab Albert Zsolt a fost intitulată *The Structure of the 19th and 20th Century (Local) Culture of Remembrance* [*Structura culturii memoriale (locale) din secolele XIX-XX*]. În prezentarea sa Jakab Albert Zsolt a analizat structura culturii memoriale din secolele XIX-XX. Scopul cercetării culturii memoriale clujene din secolele XIX-XX a fost de a sistematiza patrimoniul comemorativ dispersat local referitor la perioada respectivă. Analiza enumeră ocaziile, spațiile și tipurile de evenimente ale culturii memoriale, care au fost motivele și elementele de conținut care au determinat festivitățile comemorative, care au fost spațiile fizice ocupate sau expropriate de către experiența comunitară, care au fost strategiile retorice și narative ale acțiunilor memoriale și festivităților comemorative. Pe lângă instituții, ar fi importantă și prezentarea acelor persoane, care au jucat un rol important în formarea culturii memoriale locale, deoarece, ca specialiști sau gardieni, ei au fost cei care au organizat și au supravegheat festivitățile comemorative.

Titlul: *Întâlnire de lucru parteneri Youmig*

Organizator: IOS Regensburg

Țara: Germania

Localitatea: Regensburg

Perioada: 22/11/2017 - 23/11/2017

Participant: Kiss Tamás, Székely István, Kállay Péter

Descriere: În perioada 22-23 noiembrie 2017, echipa de proiect compusă din Kiss Tamás (manager proiect/cercetător), Székely István (cercetător) și Kállay Petru (manager financiar) au participat în Regensburg la Întâlnirea partenerilor de proiect Youmig.

Kállay Petru a participat la sesiunile managerilor financiari.

Kiss Tamás și Székely István au participat la sesiunile științifice unde au avut discuții/prezentări legate de activitatea de cercetare:

Kiss Tamás: WP 3.2 prezentarea analizelor status quo locale

Kiss Tamás: conectarea activitatilor WP3.2 si 5.1 – construirea de proiecte pilot pe baza analizelor status quo locale.

Kiss Tamás, în calitate de manager de proiect, a participat și la întrunirile comitetului director.

Cap VI. Prezențe în mass-media

Autor: Székely István

Data: 09/01/2017

Numele organului de presă: transindex.ro

Numele participantului: Székely István

Tema dezbătută: În data de 9 ianuarie 2017, Székely István Gergő (cercetător ISPMN) a acordat un interviu portalului de știri transindex.ro despre formarea guvernului Grindeanu, protocolul semnat de UDMR cu coaliția guvernamentală și așteptările referitoare la punctele din programul de guvernare ce privesc minoritățile naționale. Interviul, în limba maghiară, poate fi accesat la <http://itthon.transindex.ro/?cikk=26392>

URL: <http://itthon.transindex.ro/?cikk=26392>

Autor: Könczei Csongor

Data: 10/02/2017

Numele organului de presă: TVR Cluj

Numele participantului: Könczei Csongor

Titlul emisiunii: Erdélyi Figyelő (Observator transilvan)

Tema dezbătută: Vineri, 10 februarie, Könczei Csongor (cercetător ISPMN) a fost invitat la TVR Cluj, în emisiunea Erdélyi Figyelő (Observator transilvan), pentru a discuta despre Istoria Casei de Dansuri populare ('Táncház') din Cluj prin prisma aniversării a patruzeci de ani de activitate. El a vorbit despre formele de reprezentare, de păstrare a culturii tradiționale, prezentând noua sa cercetare privind istoria ideilor în mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri populare din Transilvania.

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PkJYc9XezU4>

Autor: Adriana Cupcea

Data: 24/02/2017

Numele organului de presă: TVR 1

Numele participantului: Adriana Cupcea

Titlul emisiunii: Transilvania Policromă

Tema dezbătută: În data de 24 februarie 2017, Adriana Cupcea (cercetător ISPMN) a fost prezentă în emisiunea Transilvania Policromă, TVR Cluj, în cadrul căreia a vorbit despre originile comunității musulmane autohtone din regiunea Dobrogei și relațiile acesteia cu musulmanii recent imigrați în România, concentrați în zonele urbane.

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=F5qwUbutuJA>

Autor: Toma Stefánia

Data: 06/04/2017

Numele organului de presă: Radio Târgu-Mureș, emisiunea în limba maghiară

Numele participantului: Toma Stefánia, Fosztó László

Titlul emisiunii: Ejtsünk szót

Tema dezbătută: Joi, 6 aprilie 2017, László Fosztó (cercetător ISPMN) a fost invitatul emisiunii Ejtsünk szót (Radio Târgu-Mureș, emisiunea în limba maghiară) redactor Boróka Parászka. În cadrul emisiunii s-a discutat despre posibilitățile și resursele prin care conflictele locale pot fi

prevenite. În data de 7 aprilie, Toma Stefania (cercetător ISPMN) a fost invitată în aceeași emisiune. În cadrul interviului s-a discutat despre modelele de coabitare interetnică și despre moduri de soluționare și mediere a tensiunilor care tind să se transforme în conflicte deschise.

Autor: Könczei Csongor

Data: 26/09/2017

Numele organului de presă: TVR Cluj

Numele participantului: Könczei Csongor

Titlul emisiunii: Erdélyi Figyelő (Observator transilvan)

Tema dezbătută: Marți, 26 septembrie, Könczei Csongor (cercetător ISPMN) a fost invitat la TVR Cluj, în emisiunea Erdélyi Figyelő (Observator transilvan), pentru a discuta despre festivalul Erdélyi Táncháztalálkozó [Întâlnirea Caselor de Dansuri populare ('Táncház') din Transilvania] din Odorheiu Secuiesc. El a vorbit despre formele de reprezentare, de păstrare a culturii tradiționale, prezentând noua sa cercetare privind istoria ideilor în mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri populare din Transilvania.

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ODJZczT996U>

Autor: Jakab Albert Zsolt

Data: 25/10/2017

Numele organului de presă: TVR Cluj

Numele participantului: Jakab Albert Zsolt

Titlul emisiunii: Erdélyi Figyelő

Tema dezbătută: Memorie și comunitate.

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=X325n4ENN3A>

Autor: Gidó Attila

Data: 09/11/2017

Numele organului de presă: TVR CLUJ

Numele participantului: Gidó Attila

Titlul emisiunii: Erdélyi Figyelő (Observator Transilvănean)

Tema dezbătută: În data de 9 noiembrie 2017, cercetătorul ISPMN, Attila Gidó a fost invitatul emisiunii în limba maghiară Erdélyi Figyelő [Observator Transilvănean] a TVR CLUJ. Interviul a fost realizat cu ocazia împlinirii a 79 de ani (9–10 noiembrie 1938) de la așa zisul Kristallnacht [Noaptea de cristal]. Așa a fost denumit pogromul cel mai mare din Germania, Austria și Regiunea Sudeților în urma căruia au fost uciși în jur de 100 de evrei și au fost arestați 30.000 de evrei, au fost devastate sau incendiate sute de sinagogi și mii de magazine evreiești. În cadrul emisiunii, Attila Gidó a prezentat pe scurt cronologia evenimentelor și a vorbit despre problema antisemitismului în secolul 20 și în zilele noastre.

Interviul poate fi vizionalizat aici: <https://www.youtube.com/watch?v=DNiH9XPs8g8>

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=DNiH9XPs8g8>

Autor: Székely István

Data: 27/11/2017

Numele organului de presă: maszol.ro

Numele participantului: Székely István

Titlul emisiunii: „Gyurcsány arra játszik rá, hogy népszerűtlen a határon túliak szavazati joga” [Ferenc Gyurcsány încearcă să exploateze faptul că dreptul de vot al maghiarilor din România este nepopular]

Tema dezbătută: În data de 27 noiembrie 2017 portalul maszol.ro a publicat un interviu cu Székely István Gergő, tema dezbătută fiind inițiativa lui Ferenc Gyurcsány (președintele partidului politic din Ungaria Demokratikus Koalíció și fost premier între 2004-2009) de a strânge semnături pentru retragerea dreptului etnicilor maghiari care trăiesc în țările învecinate cu Ungaria și care au dobândit cetățenia maghiară de a vota la alegerile parlamentare din Ungaria. În interviu este vorba despre percepțiile populației din Ungaria despre acest fenomen și despre strategiile partidelor politice maghiare din Ungaria și din România.

URL: <http://www.maszol.ro/index.php/belfold/89108-gyurcsany-arra-jatszok-ra-hogy-nepszer-tlen-a-hataron-tuliak-szavazati-joga>

Cap VII. Publicații în afara editurii

Titlul publicației: *Open Borders, Unlocked Cultures: Romanian Roma Migrants in Western Europe [Granițe deschise, culturi eliberate: Migrația romilor din România în Europa de Vest]*

Titlul capitolului: *Romii din România acasă: modele de mobilitate, experiențe de migrare, rețele și remiteri [Romanian Roma at Home: Mobility Patterns, Migration Experiences, Networks, and Remittances]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: internațională

Clasificare editură: editură internațională

Limbă: engleză

URL: <https://www.routledge.com/Open-Borders-Unlocked-Cultures-Romanian-Roma-Migrants-in-Western-Europe/Matras-Leggio/p/book/9781138239487>

Autor: Cătălina Tesăr

Autor ISPMN: Toma Stefánia

Coautor ISPMN: Fosztó László

Coeditori: Yaron Matras, Daniele Viktor Leggio

Abstract: În luna septembrie 2017, a apărut volumul *Granițe deschise, culturi eliberate: Migrația romilor din România în Europa de Vest [Open Borders, Unlocked Cultures: Romanian Roma Migrants in Western Europe]* la editura Routledge în seria *Advances in Sociology*. Volumul este coordonat de Yaron Matras și Daniele Viktor Leggio, capitolele având ca autori membrii echipelor de cercetare MigRom din instituțiile partenere (Henriette Asséo, Giuseppe Beluschi-Fabeni, Grégoire Cousin, Juan F. Gamella, Elisabeth Gómez Oehler, Yaron Matras, Vasile Muntean, Daniele Viktor Leggio, Petre Petcuț, Leonardo Piasere, Stefania Pontrandolfo). Echipa ISPMN (Stefánia Toma, Cătălina Tesăr și László Fosztó) a contribuit la volum cu un capitol intitulat *Romii din România acasă: modele de mobilitate, experiențe de migrare, rețele și remiteri [Romanian Roma at Home: Mobility Patterns, Migration Experiences, Networks, and Remittances]*.

Link: <https://www.routledge.com/Open-Borders-Unlocked-Cultures-Romanian-Roma-Migrants-in-Western-Europe/Matras-Leggio/p/book/9781138239487>

Titlul publicației: *A 40 éves kolozsvári táncház sajtókronológiája I. (1977–1990) [Cronologia presei referitoare la cei 40 de ani ai Casei dansului popular din Cluj I. (1977–1990)]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

URL: <http://www.kjnt.ro/kiadvany/142>

Editor: Könczei Csongor

Editor ISPMN: Könczei Csongor

Abstract: Cronologia presei referitoare la cei 40 de ani ai Casei dansului din Cluj I. (1977–1990)

Mișcarea de tip revival a Caselor dansului popular (táncház) din orașe a fost una dintre cele mai importante fenomene din ultimele decenii, având influențe deosebit de importante asupra vieții culturale și sociale a maghiarilor din Transilvania. Dar oare cum a fost posibil ca în timpul comunismului să apară o mișcare civilă inițiată de jos, care s-a instalat în opinia publică maghiară

de atunci? Apoi, ideea în sine s-a răspândit în deceniile ce au urmat, iar politica culturală a încercat și încearcă și astăzi să o includă într-o categorie modelată de sus.

În anul 2017 casele dansului din Transilvania au împlinit patruzeci de ani, și în aceste patru decenii s-au scris multe pe această temă. Cronologia de față este o colecție a acestor scrieri alese, redactată și completată cu note, care nu dorește a fi o istorie a caselor dansului din Transilvania, și nici măcar a celei din Cluj. În schimb, se formulează întrebarea: de ce cronologia caselor dansului clujene și nu per ansamblu, transilvănene? Pentru că fenomenul din Cluj fusese primul și cel mai important? Sau pentru că editorul – datorită aspectelor familiale – cunoaște cel mai bine această parte a fenomenului? Răspunsul este mai simplu: pentru că majoritatea articolelor din acest volum se referă la casele dansului, la publicul și muzicanții din Cluj. Sigur, unele scrieri sintetizante, problematizante au un caracter mai general, dar acestea se referă atât la casele dansului din Cluj, cât și la toate celelalte.

Deci articolele redate în ordine cronologică sunt de multe feluri, cele mai multe sunt simple prezentări, de tip reportaj, dar pe lângă acestea apar și texte analitice, teoretizante, ba chiar oferind programa ideii; altele conțin critici și dezbateri, unele sunt științifice, altele mai puțin, și bineînțeles, există o serie de interviuri, iar discursul boem al unei părți dintre acestea ne arată faptul că mișcarea revival a Caselor dansului din Transilvania, pornită la drum în 1977, pe lângă o mulțime de scopuri și conținuturi serioase și maiestuoase, a fost în primul rând o mișcare a tinerilor, între cincisprezece și treizeci de ani. Totodată valoarea acestei compilații este susținută și de fragmentele redate din unele texte referitoare la casele dansului din Cluj, respectiv de anunțurile și știrile pe scurt legate de această tematică.

Titlul publicației: *Aranyhíd. Tanulmányok Keszeg Vilmos tiszteletére [Poarta de aur. Studii în onoarea lui Vilmos Keszeg]*

Titlul articolului: *A székiek, a koreográfus, a helytörténészek, a kultúrpolitika és a többiek... Gondolatok a kolozsvári Posta mögötti táncolás jelenkori eseményeiről. [Sicani, coregraful, istoricii locali, politica culturală și ceilalți... Gânduri despre evenimentele de dans din spatele Poștei Centrale din Cluj]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

URL: <http://www.kjnt.ro/kiadvany/143>

Autor ISPMN: Könczei Csongor

Editor: Vajda András

Editor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Abstract: În anii 1960, 1970 spațiul din spatele clădirii Poștei Centrale din Cluj era un loc de întâlnire al tinerilor din comuna Sic (județul Cluj). În fiecare joi și duminică după-amiază locul devenea pentru tinerii care lucrau în oraș un fel de „promenadă urbană”: aici se întâlneau, se relaxeau și de foarte multe ori cântau și dansau, ținând un fel de casă de dans popular în aer liber, în centrul orașului Cluj. Studiul de față analizează nu numai istoria acestui fenomen care a avut un loc aparte în istoria recentă a orașului, ci mai ales revitalizarea obiceiului, promovată de politici culturale maghiare contemporane. De asemenea, studiul prezintă și dezbaterile despre denumirea locului iscată în cadrul comunității maghiare din oraș.

Titlul publicației: *Apostrof – Revistă a Uniunii Scriitorilor*

Titlul articolului: *Istorie evreiască și klezmer la TIFF*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: română

URL: <http://www.revista-apostrof.ro/articole.php?id=3249>

Autor ISPM: Anca Filipovici

Abstract: Articolul "*Istorie evreiască și klezmer la TIFF*", publicat la rubrica Café Apostrof, reprezintă o cronică a filmelor și documentarelor din cadrul TIFF 2017, din perspectiva istoriei și identității evreiești. Au fost analizate proiecții precum *Țara moartă (România 2017)*, *Inimi cicatrizate (România 2016)* sau *Exod de suflete (Ungaria 2016)*, cu accent pe modul în care aceste creații introduc în scenă pagini parțial integrate de istoria națională. O atenție specială s-a acordat muzicii tradiționale evreiești klezmer ca gen artistic prin care se păstrează și se reproduce identitatea evreiască.

Titlul publicației: *Historia Universitatis Iassiensis*

Titlul articolului: *Propagandă politică și mentorat la Universitatea din Cernăuți în perioada interbelică*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: română

URL: <http://hui.uaic.ro/hui/HUI.7.2016.29-50.pdf>

Autor ISPMN: Anca Filipovici

Abstract: Pornind de la cadrul politic și structurile relaționale din cadrul universității bucovinene, textul analizează opțiunile de mentorat ale studenților naționaliști și particularitățile propagandei de extremă dreaptă proliferate de universitarii Traian Brăileanu și Dragoș Protopopescu. Pe lângă influența exercitată de mentori, studiul punctează și contextul mai larg al radicalizării tineretului studentesc, într-un stat incapabil să racordeze politicile educaționale la configurația și așteptările societății din România interbelică.

Titlul publicației: *Ethnographia*

Titlul articolului: *A pünkösdzimusra való áttérés okai és funkciói egy moldvai roma közösségben [Motivele și funcțiile trecerii la religia penticostală într-o comunitate de romi din Moldova]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

Autor ISPMN: Peti Lehel

Abstract: Articolul se bazează pe analiza narativelor de convertire și pe observațiile antropologice colectate într-o comunitate romă din Moldova, a modului în care comunitatea romă instrumentalizează discursul trecerii la religia penticostală ca strategie de etnicitate, în timp ce o funcție importantă a convertirii este de a reprezenta schimbările sociale pozitive petrecute în urma migrației ca dorință de modernizare a comunității rome. Autorul argumentează că religia penticostală, în afară de a fi un stimulent al modernizării, este destinată a dovedi abilitatea comunității rome pentru integrare. În ceea ce privește rolul religiei penticostale în normalizarea

stilului de viață, aceasta a contribuit la schimbarea modului/patternurilor în care membrii comunității rome gândesc despre ei înșiși (prin folosirea stigmatelor etnice preluate de la comunitatea majoritară).

Titlul publicației: *Ethnographia*

Titlul articolului: *Nyelvi keveredés és új identitás egy moldvai csángó településen [Confuzie lingvistică și noua identitate la ceangăii din Moldova]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

Autor ISPMN: Peti Lehel

Abstract: Articolul cu titlul *Nyelvi keveredés és új identitás egy moldvai csángó településen [Confuzie lingvistică și noua identitate la ceangăii din Moldova]* analizează procesele de etnicitate dintr-un sat ceangăiesc, cu o atenție deosebită asupra legăturii dintre uzul limbii și modelarea etnicității.

Titlul publicației: *Marginalised and Endangered Worldviews. Comparative Studies on Contemporary Eurasia, India and South America [Perspective marginalizate și pe cale de dispariție. Studii comparative în Eurasia, India și America de Sud contemporană]*

Titlul articolului: *Ethnicity in a Moldavian Csángó Settlement. Minority Identity as a Hybrid-Identity [Etnicitate într-un sat de ceangăii din Moldova. Identitatea minoritară ca identitate hibridă]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: internațională

Clasificare editură: editură internațională

Limbă: engleză

Autor ISPMN: Peti Lehel

Editori: Guzy, Lidia–Kapaló, James

Abstract: Articolul analizează procesele de etnicitate ale unui sat de ceangăii din Moldova, Valea Seacă (Bogdánfalva) punând un accent deosebit pe importanța folosirii limbii în modelarea etnicității. Autorul se concentrează pe importanța conținuturilor de etnicitate în folosirea limbii și pe atitudinile față de limbă în contextul procesului de modernizare masivă și a ultimei faze de schimbare a limbii în care se află comunitatea cercetată. Autorul încearcă să dezvăluie structura etnicității ceangăiești stigmatizate constant din cauza limbii minoritare și a particularităților culturale și religioase, precum și a pozițiilor lor inferioare scăzute în structura de stratificare față de populația ortodoxă română.

Titlul publicației: *Aranyhíd. Tanulmányok Keszeg Vilmos tiszteletére [Poarta de aur. Studii în onoarea lui Vilmos Keszeg]*

Titlul articolului: *Migráció és az etnicitás politikája: a moldvai csángók esete [Politica migrației și a etnicității: cazul ceangăilor din Moldova]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

Autor ISPMN: Peti Lehel

Editor: Vajda András

Editor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Abstract: Textul prezintă studiul de caz al unui sat ceangăiesc din Moldova (Valea Seacă) procesele de etnicizare apărute în condițiile migrației economice, respectiv formarea identității ceangăiești în contextul migrației, acaparând tot mai multe conținuturi etnicizate, referindu-se și la fundalul tendințelor de italianizare a ceangăilor din Moldova. Autorul consideră că experiența migrației creează o ambivalență în tendința de asimilare a ceangăilor la națiunea română. Pe de o parte, a rezultat apariția unei identități de ceangău înzestrate cu noi semnificații (în contextul migrației, catolicismul asociază noi valențe culturale, sisteme de valori și norme de conduită), pe de altă parte, în timpul sejurului în străinătate migrația împinge o parte a muncitorilor sezonieri ceangăi în rețelele de muncitori sezonieri români, ceea ce duce la accelerarea schimbului lingvistic.

Titlul publicației: *Korunk*

Titlul articolului: „*Csíksomlyó-jelenség*” [*Fenomenul pelerinajului din Șumuleu Ciuc*]

Recenzie: *Tánczos Vilmos: Csíksomlyó a népi vallásosságban [Șumuleu Ciuc în religiozitate populară]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: națională

Clasificare editură: cotată CNCSIS

Limbă: maghiară

Autor ISPMN: Peti Lehel

Abstract: În luna ianuarie 2017, Peti Lehel (cercetător ISPMN) a publicat o recenzie cu titlul A „Csíksomlyó-jelenség”(Fenomenul pelerinajului din Șumuleu Ciuc) În *Korunk*. 3. évf./ 1. sz., 2017. 97-99. Cartea *Csíksomlyó a népi vallásosságban* (Șumuleu Ciuc în religiozitate populară) scrisă de Tánczos Vilmos (Nap Kiadó, Budapest, 2016.) Monografia conține o analiză profundă istorică și antropologică, a practicilor și credințelor religioase activate cu ocazia pelerinajului romano-catolic din Șumuleu Ciuc.

Titlul publicației: *Balkanistic Forum*

Titlul articolului: *Turk, Tatar or Turco-Tatar? Identity Problems of the Turks and the Tatars of Dobruja (Romania) [Turc, Tătar sau Turco-Tătar? Probleme ale identității la turcii și tătarii din Dobrogea (România)]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: editură/revistă de specialitate, categoria B

Limbă: engleză

URL: <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=1069>

Autor ISPMN: Adriana Cupcea

Abstract: Articolul analizează, la nivelul comunităților etnice turce și tătare din regiunea Dobrogei, utilizările și raportările la termenii de turc, tătar și turco-tătar, ca o reflexie a discursului argumentativ, configurat după 1990, în scopul legitimării opțiunilor pentru o identitate etnică singulară, fie turcă sau tătară, fie pentru o identitate cu un dublu indicator etnic, cea turco-tătară. În același timp, cercetarea relevă alternanța cronologică a acestor opțiuni, începând de la nivelul discursului oficial și până la cel al membrilor comunității, identificând factorii sociali, politici, economici, culturali sau simbolici care determină succesiunea opțiunilor identitare în perioada postcomunistă. În realizarea cercetării au fost folosite: analiza de text aplicată a textelor de presă,

publicate în revistele celor două comunități turcă și tătară, Haksés (Vocea autentică), respectiv Karadeniz (Marea Neagră), și interviuri semistructurate cu membri ai celor două comunități.

Titlul publicației: *Erdélyi Társadalom*

Titlul articolului: *Migráció és pünkösdzizmus egy kelet-moldvai kolduló roma közösségben [Migrație și religie penticostală într-o comunități de romi cerșetori din estul Moldovei]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

URL: <http://www.erdelyitarsadalom.ro/72-hungarian/korabbi-szamok/xv-evfolyam-1-szam-2017-1/501-peti-lehel-migracio-es-puenkoesdzizmus-egy-kelet-moldvai-koldulo-roma-koezoessegben.html>

Autor ISPMN: Peti Lehel

Abstract: Peti Lehel, cercetător ISPMN a publicat un articol cu titlul *Migráció és pünkösdzizmus egy kelet-moldvai kolduló roma közösségben [Migrație și religie penticostală într-o comunități de romi cerșetori din estul Moldovei]* în revista de specialitate Erdélyi Társadalom (XV. évf., 1. sz., 2017. 57–80.). Articolul analizează schimbările religioase și sociale ale unei comunității de romi penticostali dintr-un sat mixt din punct de vedere etnic și religios, relația între practicile migratorii și trecerea la religia penticostală. În prima parte a articolului, autorul prezintă comunitatea romă și schițează contextul trecerii la religia penticostală. După aceea analizează cele două tipuri de migrație a romilor 1. migrația cerșitului care se concentrează mai ales în țările nord-europene, 2. migrația care se concentrează în țările vest-europene și are ca scop o ședere mai îndelungată. Autorul subliniază sursele legate de migrație în schimbarea situației comunității rome și importanța religiei penticostale în procesele de modernizare a comunității rome.

Titlul publicației: *Erdélyi Társadalom*

Titlul articolului: *MigRom - a romániai romák migrációjának mintázatai, kapcsolatok és hatások itthon (MigRom - pattern-urile migrației romilor din România, rețele și efecte în comunitățile de acasă)*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: națională

Clasificare editură: cotată CNCSIS

Limbă: maghiară

URL: <http://www.erdelyitarsadalom.ro/72-hungarian/korabbi-szamok/xv-evfolyam-1-szam-2017-1/504-toma-stefania-migrom-a-romaniai-romak-migraciojanak-mintazatai-kapcsolatok-es-hatasok-itthon.html>

Autor: Stefánia Toma

Abstract: Articolul prezintă rezultatele proiectului *MIGROM - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor*. Proiectul este co-finanțat de Comisia Europeană prin FP7 (GA319901). Echipa de cercetare din România a cercetat migrația romilor din România, cu accent pe modelele migratorii, rețele, remiteri și efectele migrației în comunitățile de origine.

Titlul publicației: *Molnár Judit (ed.), A nagypolitikától a hétköznapiig. A magyar holokaust 70 év távlatából [De la politica înaltă la viața de zi cu zi. Holocaustul din Ungaria din perspectiva a 70 de ani]*

Titlul articolului: *A magyar bürokrácia és a holokaust adminisztratív költségei Észak-Erdélyben [Birocrația maghiară și costurile administrative ale Holocaustului din Transilvania de Nord]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: internațională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

Autor ISPMN: Gidó Attila

Abstract: Articolul se bazează pe cercetări arhivistice efectuate în România, Ungaria și Israel și prezintă ultimul episod al Holocaustului din Transilvania de Nord. Principalele teme atinse: participarea înalților funcționari (prefecți, sub-prefecți, primari) la jefuirea și ghetoizarea populației evreiești, problemele administrative legate de procesul de ghetoizare și costurile ghetoizării (plăți pentru cărăuși, zilieri etc.), respectiv lichidarea ghetourilor după plecarea ultimelor transporturi către Auschwitz. Concluzia studiului este că implementarea Soluției Finale a necesitat implicarea și colaborarea unui aparat de stat complex, începând cu funcționari de rang înalt și continuând cu forțele de ordine, cu intelectuali, ingineri, medici și oameni simpli.

Titlul publicației: *Regio*

Titlul articolului: *Mentesítések Észak-Erdélyben 1941-ben [Problema excepțiilor de sub legile antievreiești maghiare în 1941]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

URL: <http://regio.tk.mta.hu/index.php/regio/issue/view/11/showToc>

Autor ISPMN: Gidó Attila

Titlul publicației: *Vit Novotny (ed.) Unity in Adversity. Immigration, Minorities and Religion in Europe [Vit Novotny (coord.) Unitate în adversitate. Imigrare, minorități și religie în Europa]*

Titlul articolului: *Minority Representation in the New EU States [Reprezentarea minorităților în noile state membre UE]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: internațională

Clasificare editură: editură cu renume internațională

Limbă: engleză

URL: <https://www.martenscentre.eu/sites/default/files/publication-files/unity-adversity-immigration-minorities-religion-europe.pdf>

Autori ISPMN: Székely István, Horváth István

Abstract: Participarea efectivă în deciziile politice este unul dintre drepturile fundamentale ale persoanelor care aparțin minorităților naționale. Acest lucru a fost subliniat și în cele mai importante documente europene despre protecția minorităților. Acest studiu oferă o imagine de ansamblu despre reglementările electorale din noile state membre UE care facilitează sau din contră, îngreunează reprezentarea politică a minorităților, și analizează cele mai importante probleme și

critici legate de aceste soluții instituționale. Deși se concentrează în primul rând asupra legislativelor de la nivel național, se abordează pe scurt și soluții referitoare la alte nivele, adică la administrațiile locale și la nivelul Parlamentului European. În recomandări se subliniază în primul rând importanța creării unor condiții echitabile pentru participarea politică a tuturor minorităților autohtone dintr-o anumită țară și pentru facilitarea competiției politice sănătoase intracomunitare în rândul minorităților. Pe de altă parte, se recomandă acordarea unei atenții mai sporite reprezentării minorităților Rome din Europa, precum și reprezentării minorităților la nivelul Parlamentului European.

Titlul publicației: *Kisebbségi Szemle*

Titlul articolului: *Parlamenti választások Romániában. Stabil parlamenti többség, megosztott ellenzék [Alegeri parlamentare în România. Majoritate stabilă de stânga, opoziție divizată]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

URL: http://bgazrt.hu/_dbfiles/blog_files/2/0000016842/4.Illyes_Szekely.pdf

Autor: Illyés Gergely

Autor ISPMN: Székely István

Abstract: Studiul prezintă rezultatele alegerilor parlamentare din 2016 din România, analizează schimbările survenite în sistemul electoral, finanțarea campaniilor electorale și înregistrarea partidelor politice în anii premergători alegerilor, precum și participarea electorală, performanța principalelor partide politice (acordând atenție sporită partidelor minorității maghiare), respectiv formarea coaliției guvernamentale.

Titlul publicației: *Mobilizarea politică a minorităților etnice și a migranților*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: cotate CNCSIS

Limbă: română

URL: <http://www.euroinst.ro/titlu.php?id=1552>

Autori: Salat Levente, Gherghina Sergiu, Jigla George, Andriescu Monica

Autor ISPMN: Székely István

Abstract: Volumul de față propune explorarea relației dintre mobilizarea politică a grupurilor etnice, respectiv minoritare, și diferite forme ale discursului anti-diversitate în contextul european. Se urmărește explicarea rolului pe care structurile de oportunitate îl au în facilitarea apariției fenomenului de mobilizare politică în rândul diferitelor categorii de comunități etnice, minoritare, pe de o parte, și a discursului anti-diversitate în rândul majorităților dominante, pe de alta parte, precum și a modalității prin care diferitele structuri de oportunitate și aranjamente instituționale pot influența evoluția relației dintre grupurile dominante și non-dominante. Contribuțiile reunite în această carte utilizează o gamă variată de metode de analiză ce includ analiza calitativă de conținut a presei scrise – analiza de discurs –, analiza calitativ comparativă și analiza statistică. În marea lor majoritate aceste metode au fost aplicate pe seturi de date unice generate în cadrul proiectului descris anterior. Cadrul de analiză s-a axat pe câteva dimensiuni și grupuri de interes: aranjamentele instituționale din Franța, Germania, Italia, Spania, România și Ungaria; atitudinile și comportamentele migranților români în cele patru țări vestice și cele ale migranților etnici din

Republica Moldova în România; atitudinile și comportamentele etnicilor germani și maghiari născuți în România, dar care astăzi trăiesc în Germania și Ungaria.

Titlul publicației: *Intersections. East European Journal of Society and Politics*

Titlul articolului: *Factors Affecting Turnout among Ethnic Minority Voters: The Case of Hungarians in Transylvania [Factori ce influențează participarea electorală a alegătorilor aparținând minorităților etnice: cazul maghiarilor din Transylvania]*

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: editură cu renume internațională

Limbă: engleză

URL: <http://intersections.tk.mta.hu/index.php/intersections/article/view/392>

Autor: Barna Gergő

Autori ISPMN: Kiss Tamás, Székely István

Abstract: Articolul analizează câteva aspecte teoretice referitoare la comportamentul electoral al minorităților printr-un studiu de caz despre maghiarii din Transilvania, o comunitate ce poate fi considerată una dintre minoritățile cele mai mobilizate politic din Europa post-comunistă. La toate alegerile parlamentare (dar și de alte tipuri) de după căderea comunismului, maghiarii din România au susținut într-o proporție foarte ridicată un singur partid etnic puternic, UDMR. Totuși, considerăm că pentru o mai bună înțelegere a acestui fenomen de vot etnic în bloc este necesară o analiză atât a proceselor macro-politice, cât și a micro-fundațiilor comportamentului electoral. În articol ne concentrăm mai ales asupra acestora din urmă, deși vom atinge și câteva elemente ale contextului macro-politic. Analizăm în primul rând participarea la alegeri, deoarece din perspectiva reprezentării minorității maghiare acesta este cel mai important determinant al succesului, având în vedere că UDMR nu a avut până în momentul de față rivali serioși la alegerile parlamentare (adică, la alegerile parlamentare votul pentru alte partide nu a atins proporții semnificative în rândul comunității). Pentru a explica prezența maghiarilor la urne, aplicăm câteva dintre teoriile clasice ale studiului comportamentului electoral (elaborate pentru contexte non-etnice), pentru a evalua impactul factorilor considerați importanți în această literatură într-un context etnic. În această ordine de idei comparăm impactul anumitor variabile în cazul electoratului majoritar (români) și al maghiarilor, folosind date din sondaje realizate pe baza unor eșantioane reprezentative pentru ambele grupuri. Una dintre concluziile cele mai importante este că densitatea și componența etnică a rețelelor sociale ale alegătorilor are o importanță deosebită din perspectiva participării politice în cazul minoritarilor, însă nu și pentru electoratul național.

Titlul publicației: *[Podul de Aur. Studii în onoarea lui Vilmos Keszeg] Aranyhíd. Tanulmányok Keszeg Vilmos tiszteletére*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: cotată CNCSIS

Limbă: maghiară

Editor: Vajda András

Editor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Abstract: Volumul conține studii etnografice, antropologice, sociologice și istorice în onoarea lui Vilmos Keszeg. Autorii provin atât din țară, cât și din străinătate (Ungaria, Cipru, Franța, Polonia, Italia, Slovacia, Serbia).

Titlul publicației: *[Podul de Aur. Studii în onoarea lui Vilmos Keszeg] Aranyhíd. Tanulmányok Keszeg Vilmos tiszteletére*

Titlul articolului: *Homo memor. A 19–20. századi (lokális) emlékezőkultúra szerkezete [Homo memor. Structura culturii memoriale (locale) din secolele XIX-XX]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: cotate CNCSIS

Limbă: maghiară

Autor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Abstract: Scopul cercetării culturii memoriale clujene din secolele XIX–XX este de a sistematiza patrimoniul comemorativ dispersat local referitor la perioada respectivă. Analiza enumerează ocaziile, spațiile și tipurile de evenimente ale culturii memoriale, care au fost motivele și elementele de conținut care au determinat festivitățile comemorative, care au fost spațiile fizice ocupate sau expropriate de către experiența comunitară, care au fost strategiile retorice și narative ale acțiunilor memoriale și festivităților comemorative. Pe lângă instituții, ar fi importantă și prezentarea acelor persoane, care au jucat un rol important în formarea culturii memoriale locale, deoarece, ca specialiști sau gardieni ei au fost cei care au organizat și au supravegheat festivitățile comemorative.

Titlul publicației: *Örökség, archívum és reprezentáció [Patrimoniu, arhive și reprezentării]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

Editor: Vajda András

Editor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Abstract: Volumul prezintă o selecție din materialul conferinței *Arhive în contexte schimbătoare* din Otomani, organizat de Asociația Etnografică „Krizsa János” (Cluj-Napoca), Institutul de Etnologie al Academiei Maghiare de Științe (Budapesta), care a avut loc în perioada 14-15 octombrie 2016. Studiile cuprinse în acest volum prezintă o încercare de a enumera funcțiile și habitusurile de utilizare a arhivelor, respectiv acele contexte în care sunt utilizate arhivele. În ce sens s-a schimbat raportarea noastră față de arhive și ce tipuri de noi habitusuri de utilizare au rezultat? Ce fel de scopuri și idei individuale sau comunitare alimentează crearea și susținerea funcționării arhivelor? Căror sarcini (noi) corespund acestea și ce fel de necesități satisfac? Adică ce fel de funcții au arhivele în viața de zi cu zi a societății actuale; totodată, care sunt noile provocări cu care se confruntă fondatorii și susținătorii arhivelor?

O altă parte a scrierilor prezintă rezultatele evaluărilor patrimoniale dintr-un segment sau altul din ultimele decenii sau aflate în desfășurare. În a doua parte a volumului regăsim scrierile care se ocupă de studii de caz concrete.

Titlul publicației: *Örökség, archívum és reprezentáció [Patrimoniu, arhive și reprezentării]*

Titlul articolului: *Néprajzi archívumok új környezetben. Az erdélyi és moldvai magyar kultúra kutatásának és archiválásának kihívásai [Arhive etnografice în noi contexte. Provocările cercetării și arhivării culturii maghiare din Transilvania și Moldova]*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

Autor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Abstract: În ultimele decenii arhivele și bazele de date digitale au dobândit un rol tot mai important și în științele sociale. Datorită răspândirii instrumentelor, tehnologiilor informatice și a rețelelor de socializare avem de-a face cu noi contexte media. Astfel că digitizarea arhivelor etnografice reprezintă o nouă schimbare a paradigmelor. Procedul în sine nu se poate rezuma la simpla transpunere digitală a colecțiilor (tradiționale) materiale. Apariția online a bazelor de date înseamnă deja o interpretare, oferă posibilitatea dobândirii interpretative a datelor. Această prezentare include descrierea arhivelor tradiționale ale Asociației Etnografice Kriza János, la fel ca și a bazelor de date online, care au rezultat din activitățile de digitizare.

Titlul publicației: *Terenuri noi, metode noi. Mihai Pop 110 ani de la naștere*

Titlul articolului: *Funcțiile sociale ale memoriei în Cluj (1440–2012)*

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: națională

Clasificare editură: cotate CNCSIS

Limbă: română

Autor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Editor: Narcisa Știucă

Coeditor: Adrian Stoicescu

Abstract: Scopul cercetării efectuate din 2002 a fost de a prezenta, de a descrie și de a interpreta acele formațiuni, reprezentări și procese memoriale incluse în tematica formelor memoriale locale culturale și/sau colective ale orașului Cluj-Napoca, respectiv în problematica socială a acestor forme. Am analizat procesul de producție a memoriei culturale, strategiile de producere a memoriei și utilizarea socială a memoriei. Analiza mea se concentrează asupra organizării, funcționării și efectelor proceselor de constituire a memoriei și proceselor comemorative ale unui singur oraș. Cercetarea de teren a avut loc la Cluj-Napoca, scopul acesteia constând în elaborarea unei imagini mai organice despre manipularea timpului, folosirea trecutului, a memoriei și caracterul local (localității/localité). Analiza producției, a expunerii și a utilizării memoriei se bazează pe trecerea în revistă și pe cercetarea ridicării plăcilor comemorative și a statuilor, respectiv a ritualurilor și a festivităților comemorative.

Titlul publicației: *[Mesaje simbolice ale jocurilor de copii] Nyiss kaput, új bíró! Népi játékok szimbolikus üzenete*

Tipul publicației: Carte de autor

Editură: națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

Autor: Gazda Klára

Editor ISPMN: Jakab Albert Zsolt

Abstract: Jocurile incluse în această carte sunt creații ale căror rădăcini se află în straturile vechi ale culturii, astfel ele se ocupă cu aspectele existențiale ale vieții omenești. Jocul, ca activitate de bază a copilăriei omenirii, cuprinde numeroase imagini arhetipale. O parte însemnată a jocurilor populare se desfășoară în perioada de primăvară, atunci când natura se trezește la viață. Ele sunt menite să ajute sau să grăbească resurecția naturii, respectiv se referă la problemele de bază ale oamenilor, adică trăirile vitale ale tinereții, reprezentările vieții pământești și ale vieții de apoi, presupusele legături dintre acestea. Jocurile reflectă legătura dintre natură și om, credința în posibilitatea de a influența natura. Desființează hotarul dintre universul real și lumea percepută,

eroii călătoresc în timp și spațiu, utilizând modelele cerești în viața lor pământească. Însă în ceea ce privește aceste relații privilegiate, individul trebuie să fie demn de ele din punct de vedere moral, dar știind că nu este întotdeauna cazul, ei apelează la gesturi simbolice de purificare.

Titlul publicației: *Problems of Post-Communism*

Titlul articolului: *Beyond the Ethnic Vote: Shifting Determinants of the Electoral Behavior of Transylvanian Hungarians. [Ce este votul etnic? Factorii determinanți ai comportamentului electoral al maghiarilor din Transilvania]*

Tipul publicației: Articol în revistă de specialitate

Editură: Taylor and Francis

Clasificare editură: editură de specialitate categoria A/ISI

Limbă: engleză

URL: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10758216.2017.1336422?journalCode=mppc20>

Autor: Kiss Tamás

Autor ISPMN : Kiss Tamás

Editor: Dmitry Gorenburg

Coeditor: Sherrill Stroschein

Cap VIII. Raport financiar

Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale este instituție publică, cu sediul în municipiul Cluj-Napoca și funcționează în baza Hotărârii Guvernului nr. 893 din 2007, fiind subordonată Secretariatului General al Guvernului și în coordonarea D.R.I.

Bugetul Institutului aprobat de către ordonatorul principal de credite pentru anul 2017 se prezintă în felul următor:

000110	Total venituri	2.783.000
33.10.08	Venituri din prestări servicii	15.000
37.10.01	Donații	5.000
40.10.15	Sume utilizate din excedentul anului precedent pentru efectuarea de cheltuieli	555.000
43.10	Subvenții de la alte administrații	2.088.000
43.10.09	Subvenții pentru instituții publice	2.088.000
45.10/48.10	F.E.N.	120.000
67.10	TOTAL CHELTUIELI	2.783.000
01.10	Cheltuieli de personal	1.398.000
01.20	Bunuri și servicii	470.000
01.56	Proiecte finanțate din fonduri externe	460.000
01.58	Proiecte finanțate din fonduri externe	180.000
01.59	Alte cheltuieli	245.000
01.70	Cheltuieli de capital	30.000

Total încasări realizate din subvenții 1.959.786 lei, din prestări servicii 3.756,01 lei, donații 0 lei, prefinanțare Fundația Rothschild 73.403,14 lei, prefinanțare neconsumată rambursată la operatorul de fond – Socioromap 210.655,66 deficit 2017 din FEN 516.677,87 lei, excedent FEN din 2016 550.230,46 lei.

Notă explicativă la pozițiile din bilanță:

- Mijloace de transport 119.945,20 lei, echipamente tehnologice 491.426,41 lei, mobilier și aparatură birotică 135.545,18 lei, clădiri 2.519.850,00 lei, terenuri 1.468.953,00 lei , alte active fixe necorporale (programe informatice) 462.392,57 lei; amortizarea totală aferentă (exclusiv clădire și teren) 1.177.710,04 lei,
- Stocuri 1.543.918,11: 209.632,95 lei reprezentând valoarea obiectelor de inventar din dotare, 968.490,53 lei cărțile și publicațiile, materialele documentare din biblioteca Institutului, 365.794,63 cărțile editurii;
- Conturi la trezorerie, casa, alte valori: 0 lei disponibil în contul de trezorerie, conturi curente 8.636,00 lei (garanție gestionari), 0 lei în casă, 33.552,59 lei disponibil/excedent din fonduri externe, avansuri de trezorerie 0 lei, alte valori 7.500 lei BVC;
- Datorii către bugetul de stat 13.587 lei reprezentând impozitul de salar aferent lunii decembrie,
- Salariile angajaților și contribuțiile aferente lunii decembrie: salarii nete 70.273 lei, obligații de întreținere/popriri 2.910 lei, garanții gestionari 8.636 lei, contribuții sociale 40.567 lei, număr de angajați 28 din care 2 demnitari
- Clienți neîncasați 1.530,82 lei, facturi de întocmit 12.996,63 lei
- Furnizori neachitați – facturi curente 0 lei.

Notă explicativă la Contul de execuție al instituțiilor publice:

Total plăți efectuate 2.342.967,36 lei din care:

- **Cheltuieli de personal 1.327.655,03 lei**

Salarii de bază	1.038.815,00 lei,	
Îndemnizații delegare	53.081,03 lei,	
Alte drepturi salariale	0 lei,	
Contribuții	235.055,00 lei.	
- Bunuri și servicii	256.893,40 lei	
Furnituri de birou	4.063,09 lei,	
Materiale curățenie	5.613,19 lei,	
Încălzit iluminat	33.909,01 lei,	
Apă canal salubritate	1.903,89 lei,	
Carburanți	0,00 lei,	
Piese de schimb	3.028,35 lei,	
Telefon, internet poștă	30.526,36 lei,	
Materiale și servicii caracter funcțional	38.202,93 lei,	
Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare	43.426,32 lei,	
Reparații curente	8.040,32 lei,	
Obiecte de inventar	233,24 lei,	
Deplasări interne	27.582,65 lei (participare la conferințe, cercetare de teren),	
Deplasări externe	27.605,57 lei,	
Consultanță și expertiză	0,00 lei,	
Pregătire profesională	3.650,00 lei,	
Protecția muncii	8.129,00 lei,	
Studii și cercetări	0,00 lei,	
Protocol	1.438,81 lei,	
Prime de asigurare echipamente	13.457,85 lei,	
Alte chelt. cu bunuri și serv.	1.301,54 lei.	
- Cărți, publicații (biblioteca I.S.P.M.N.)	4.781,29 lei	
- Burse de cercetare	9.000,00 lei	
- Acțiuni cu caracter științific	196.726,76 lei (tipar cărți – tipar, corectură lingvistică, servicii de traducere; acces online reviste de specialitate; cercetări/sondaje de opinie, cheltuieli cu cesiunea drepturilor de proprietate intelectuală),	
- Cheltuieli de capital – 3.141,60 lei (echipamente cu program informatic inclus).		
Plăți din fonduri externe nerambursabile:		
- FP7-MIGROM 56.15 – 77.321,78 lei (salarii, deplasări, burse)- contribuția externă nerambursabilă 57.993,59,		
- Socioromap 56.18 – 261.594,83 lei (salarii, deplasări, materiale birotică, cheltuieli de cercetare, obiecte de inventar, materiale promoționale, tipar broșuri și raport final) contribuția externă nerambursabilă din prefinanțare,		
- Rothschild 56.16 – 82.800 lei burse contribuția externă nerambursabilă din prefinanțare,		
- Youmig 58.01 FEDR – 127.833,92 (salarii, deplasări, papetărie, servicii de cercetare externalizată) – contribuția externă nerambursabilă UE 85%, cofinanțare națională MDRAP 13%.		
Sume de restituit S.G.G. (bugetului de stat) din F.E.N., cereri de rambursare depuse		
112.858,37 lei.		